Интервю

Велислав Минеков за вината на министъра на културата

Стр. 11

Афера

Съотборник на Борисов взел тлъсти суми от "Козлодуй"

Стр. 2

Изборно

Обама с реванш на втория дебат

Стр. 9

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

ДОСИЕ: Изборна треска в САЩ

Барак Обама завършва първия си мандат в мрачно настроение. Но конкурентът му Мит Ромни още по-трудно буди въодушевление.

Стр. 13

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 18 ОКТОМВРИ 2012
ГОДИНА 22 БРОЙ 242 (6346)

www.duma.bg

Рекорд

96-годишен индиец за втори път стана най-стария баща

Стр. 28

Тревога

Върху медиите редовно се упражнява натиск

Стр. 5

Загрявка

Арестуваха показно 21 фенове на ЦСКА и Левски преди дербито

Стр. 31

ГЕРБ подготвят контрареферендум

Във въпроса за нова АЕЦ на управляващите „Белене" и „атомна" отсъстват

ГЕРБ инициираха вчера провеждането на контрареферендум с формулиран нов въпрос, от който АЕЦ "Белене" отпада и се заменя с "нова ядрена централа". Поредният обрат на управляващите бе оповестен от премиера Бойко Борисов, който изненадващо обяви, че се отказва от идеята ГЕРБ да подкрепи допитването за АЕЦ "Белене" с въпроса на левицата. Въпросът, който формулира властта, е: "Да развиваме ли ядрена енергетика в България чрез изграждане на нова ядрена електроцентрала?", докато над седемстотин хиляди българи са се подписали под питането: "Да се развива ли атомната енергетика в България чрез изграждане на ядрена централа на площадка "Белене"?. По-късно от БСП обявиха, че са съгласни въпросът да бъде допълнен единствено с фразата "и с държавно участие". Съгласно закона референдум може да бъде иницииран и с подписите на 48 народни представители. Няма съмнение, че всичките 117 депутати на ГЕРБ ще подпишат искането и то ще бъде гласувано с мнозинство в НС.

След последното развитие на нещата има вероятност въпросът на левицата, за който управляващите твърдят, че е неконституционен, да отиде в Конституционния съд и да остане само този на ГЕРБ. Или пък докато се чака решението, допитването да се осуети или отложи за неопределено време.

ГЕРБ искат да подменят волята на 770 000 граждани, които ясно са заявили подкрепата си, подписвайки се под зададения от нас въпрос, заяви Сергей Станишев. Той напомни, че само преди 4 дни Бойко Борисов каза, че ГЕРБ ще подкрепят референдума с текста, даден от БСП.

Стр. 2

Няколко думи

Георги ГЕОРГИЕВ

Манипулации и лъжи

Всяко решение на Бойко Борисов е предпоследно и отрича предишното. Това изречение трябва да се запиши в новата конституция на страната, пригодена специално за управлението на ГЕРБ. За да е ясно на народа, да няма объркания и да се спести на управляващите обяснението за лъжите им. Само няколко дена, след като обяви публично, че подкрепят въпроса на БСП за референдума за АЕЦ "Белене", Борисов вчера се отметна от думите си и разпореди ГЕРБ да внесат нов въпрос, който не съдържа думата "Белене".

Няма нищо противоконституционно в тази дума, както твърди премиерът. Нищичко. Има само едно обстоятелство, което кара министър-председателят да се гърчи като риба на сухо при нейното споменаване. С думата "Белене" във въпроса за референдума и ако народът каже "да" следващата година страната ще има нова ядрена централа. Ако думата "Белене" я няма, дори всички гласоподаватели да са "за", централа няма да има. И в ГЕРБ прекрасно знаят това, защото за "Белене" има готови реактори, друго оборудване, подготвена площадка, всички нужни документи и разрешителни. За друга централа - няма нищо и всичко ще започва отначало, което означава поне десетилетие работа, като междувременно може да останем и без АЕЦ "Козлодуй". С така формулиран по герберски въпрос народният глас няма да задължи управляващите да достроят централата. И в това е манипулацията на вчерашния ход на ГЕРБ. Това е начинът да опорочат вашите гласове, да ви покажат, че нищо не зависи от вас и така да ви смачкат.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Цветя и усмивки "грейнаха" от стар тролейбус номер 9 вчера. Ученици от Националния учебен комплекс по култура с изучаване на италиански език изрисуваха превозното средство, "паркирано" на площад "Александър Батенберг". Инициативата е в подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата 2019. Учениците помагаха на известния италиански художник Албино Питти, който, рисувайки върху тролея, изрази пълната си подкрепа за българската столица в надпреварата

НОИ най-много спестил от пенсии, майчински и безработица

Стр. 4

ISSN 0861-1343

България

ГЕРБ опитват да направят контрареферендум за „Белене”

Управляващите поискаха формулировка на въпроса, обявиха думата “атомна” за незаконна

Юлия КУЛИНСКА

ГЕРБ отново правят отчаяни маневри да заблудят хората и да подменят волята на 770 000 граждани, които ясно са заявили подкрепата си, подписвайки се под зададения от нас въпрос за референдум. Това коментира президентът на ПЕС и лидер на БСП Сергей Станишев след вчерашните изявления на ГЕРБ за нова формулировка на въпроса за допитването. Промяната бе обявена от Искра Фидосова в парламента минути след като премиерът Бойко Борисов даде директива за това в Министерския съвет. “Да се развива ли ядрената енергетика чрез изграждане на нова ядрена централа”, е вариантът, за който управляващите ще настояват. ДУМА припомня, че въпросът на БСП е “Да се развива ли атомната енергетика в България чрез изграждане на ядрена централа на площадка “Белене” с държавно участие”. Според Борисов обаче думата “атомна” правела текста незаконен и противоконституционен. От въпроса, формулиран от ГЕРБ, отпада и “Белене”.

Станишев определи действията на управляващите като срамни и лицемерни. Той напомни, че само преди четири дни Борисов категорично заяви, че ГЕРБ ще подкрепят референдума с текста, даден от БСП. Лидерът на социалистите изтъкна, че “Белене” е единственият проект, който е в напреднала фаза и може да стартира изграждане. Той предупреди, че има опасност след 9-10 години да се окажем без “Козлодуй”, без “Белене” и без ядрена енергетика изобщо.

АЕЦ или ЯДЕЦ, така социалистите в НС определиха преформулирания от ГЕРБ въпрос за референдума. Негово величество суверенът си е казал мнението и то на формулирания от нас въпрос, заяви на брифинг депутатът от левицата Петър Димитров. Според него сериозният въпрос, от който управляващите бягат, е дали да имаме за един век атомна централа с независим енергиен източник, гарантиран за индустриалното развитие, на достъпна цена, в големи количества, за да си осигурим развитието, или да го няма. Ако смеят, нека депутатите от ГЕРБ да обявят, че подписите на над половин милион българи нямат значение за тях и че тези хора са неграмотни, призова Димитров.

Фидосова трябва да получи Нобел по физика, отбеляза закачливо колегата му Георги Божинов.

ГЕРБ правят поредния си опит да откраднат референдума от хората и са избрали лесния начин, е мнението на Мая Манолова. Очевидно умират от страх заради евентуалните резултати от него, добави тя.

“На повърхността виждаме измамното желание да се проведе референдум. Под нея обаче прозират неистовите усилия да бъде отклонено вниманието във всякакви други посоки, включително чрез превръщането на президента в обикновена маша при изпълнение на политическа поръчка чрез отправянето на въпроса към Конституционния съд, с който да се обезсмисли допитването”, коментира Найденов. Той попита кой е този интерес, който прави всички пируети в редиците на ГЕРБ.

Междувременно в кулоарите на парламента се “роди” нов виц: “Не била Искра Фидосова Искренова, а Искра Ядрена Фидосова”.

Съотборник на Борисов от „Бистришките тигри” получавал тлъсти суми от „Козлодуй”

Юлия ИВАНОВА

Съотборник на Бойко Борисов от “Бистришките тигри” е получавал тлъсти суми от АЕЦ “Козлодуй”, обяви независимият депутат Георги Терзийски на пресконференция на ПГ на Коалиция за България вчера. Гражданско сдружение с обществена полза с председател Чавдар Атанасов е сключило договор в ръководството на централата, откъдето са му текли крупни суми в НПО-то, поясни парламентаристът. По думите му сдружението е свързано с футбола и се казва “Ботев-Враца”.

Договорът е прекратен, когато Атанасов напуска поста, уточни той. Някои от “Бистришките тигри” явно са на правителствена хранилка с височайша подкрепа, предположи Терзийски. Внасям сигнала в комисията на Яне Янев, която разследва корупцията по високите етажи на властта, обяви Терзийски. Настоявам комисията да даде отговор на въпросите кой е наредил сключването на подобен договор, какви суми са били превеждани, защо преводите са приключили, след като председателят на сдружението Чавдар Атанасов подава оставка, допълни депутатът. Народните представители от БСП внасят нови сигнали за корупция на сегашното управление, обяви Мая Манолова. Колегата й Ангел Найденов заяви, че управлението на ГЕРБ клони към залез. “Днес корупцията е по високите етажи на властта и тя носи едно име “ГЕРБ”. За това сочат поредица сигнали, които Коалиция за България ще внесе”, поясни Найденов. Поредният от тях е за добива и търговията с дървесина, с което бюджетът бе ощетен с около 2,2 млн. лв. По какъв начин са избрани брокерите на Стоковата борса, попита Корнелия Нинова и поиска да узнае оказан ли е натиск върху фирми да не участват в търговете и има ли облагодетелствани лица.

БСП внася сигнал и срещу избора на посредник за доставка на гориво в Селскостопанската академия, с което държавата е ощетена с над 812 хил. лв.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

БСП внася сигнали в комисията на Яне Янев за корупция по високите етажи на днешната власт

Гръмна трафопост и в Пловдив

Гръмнал трафопост в кооперация срещу хотел “Лайпциг” в Пловдив разтресе града, ден след като това се случи и в Бургас. Съоръжението било вградено в триетажната кооперация, в която живеят девет семейства. Живеещ в блока разказал, че във вторник вечерта чул силен гръм, след което токът изгаснал. После видял, че пристигнал джип с техници на EVN.

Поражения по сградата след случилото се няма, но хората в кооперацията смятат, че трафопостът е цъкаща бомба. Живеещите в блока заявиха, че ги е страх след случилото се в Бургас. “Даже решихме със съседите да тръгваме из институциите и да настояваме трафопостът да бъде преместен”, коментираха жителите. От тях стана ясно, че той често им създавал дискомфорт, тъй като се усещала миризма, прекъсване на тока, а понякога и бръждене.

Кметът на Пловдив Иван Тотев увери, че държат постоянна връзка с EVN. Градоначалникът не бил издал заповед за тотална проверка на съоръженията с аргумент, че EVN е сериозна компания и сама осъществява контрол. До този момент в общината не е получен нито един сигнал за опасен трафопост на територията на Пловдив, каза Тотев.

МИСТЕРИЯ ОКОЛО ВЗРИВА В БЛОК В БУРГАС

Мистерия витае около взрива в бургаски блок в нощта срещу вторник, който предизвика паника сред жителите му и околните сгради. Първоначално бе обявено, че причината е експлозия в трафопоста, който се намира в блока. От EVN обаче заявиха, че това не е истина, тъй като трансформаторът е цял и изразиха хипотезата, че вероятно става въпрос за взрив вследствие на природен газ. От своя страна “Овергаз” обаче обявиха, че въпросната жилищна сграда на улица “Хан Крум” 11 не е газифицирана. Следствените органи обаче работят именно по тази версия. От EVN, върху които беше хвърлена вината и ангажимента да бъдат покрити щетите на потърпевшите граждани, разпространиха снимка на трансформатора във въпросния трафопост. Тя потвърждава вчерашните констатации от дистанционното наблюдение, че той е цял и не е причина за експлозията.
По-рано през вчерашния ден ръководителят на отдел “Комуникации” в EVN коментира във връзка с версиите за изтичане на газ, че от трафопоста няма как да изтече газ. Предвид силата на взрива той е на мнение, че за да се получи такъв взрив, някакво сериозно количество газ трябва да е изтекло.

Три общини протестираха заради закритата болница в Девин

Хора от три общини излязоха на протест в защита на закритата от година болница в Девин. Жителите на Девин, Борино и Доспат настояват затвореното здравно заведение да започне работа отново, защото над 30 000 души са без адекватно лечение, а за някои от тях най-близката болница се оказва на 100 км. Така, докато се лутали по здравните заведения, починала дъщерята на Елисавета Букова, една от протестиращите вчера. Протестното шествие тръгна от сградата на община Девин към местността Забрал с единствено искане - да се възобнови работата на болницата в града. Здравното заведение затвори преди повече от година заради дългове от над 1,8 млн. лв. В специално обръщение протестиращите отправиха призив към премиера да помогне за разрешаването на проблема.

Дянков предложи да се отвори ново лечебно заведение в Девин, клон на МБАЛ в Смолян, като дейността му да се развива в сграда държавна собственост. От Инициативния комитет съобщиха, че нямат писмена информация за предложението. Според тях няма смисъл да се прави нова държавна болница в Девин, при положение, че имат перфектно лечебно заведение. “Това е една фалирала преди 2 г. общинска болница, която няма никаква дейност. Тя има натрупани задължения от около 2,5 млн. лв. към различни кредитори. В лечебното заведение вече няма и работещ персонал”, коментира от своя страна здравната министърка.

Почина поетесата Надя Неделина-Гетман

На 96-годишна възраст почина поетесата Надя Неделина-Гетман, съобщи БТА. Родена на 25 февруари 1916 г. в Сливен, Надя Неделина-Гетман е учителка, журналистка, писателка, съпруга на ген. Александър Гетман. Авторка е на над 40 книги за деца и възрастни, последната - “По евкалиптови пътища вървях”, посветена на Тунис, излезе само преди месец. Поетесата е носителка на редица държавни отличия. Била е близка приятелка на Елисавета Багряна, Дора Габе и други големи български творци.

България

Цитат на деня

Какви интерпретации, какви пет лева, ами ако няма атом, няма и ядро. Става въпрос за разлагане на ядрото на атома. Той не съществува закачен на коледната елха на ГЕРБ, за да го разложат в някаква тяхна централа.

Петър Димитров изяснява политическо-езиковите неволи на ГЕРБ

Сергей Станишев:

25% от кохезионната политика трябва да е в социалната сфера

Снимка Мариета ТОМОВА

Трябва да мислим за Европа като за едно цяло, като континент както на производители, така и на потребители, ще успеем само ако сме заедно, категоричен бе бившият канцлер на Австрия (вляво)

Павлета ДАВИДОВА

Поне 25% от европейската кохезионна политика трябва да бъдат насочени към социалната сфера, обяви вчера президентът на ПЕС Сергей Станишев. Той бе категоричен, че общият бюджет на Европейския съюз трябва да се превърне в конкретен основен инструмент за заетост и социални инвестиции, за да бъде преодоляна икономическата криза. Специално внимание трябва към гарантирането на младежката заетост, допълни Станишев. Той участва в кръгла маса на тема "Ръст на заетостта и благосъстоянието: Европейски политики за национални решения", организирана от Института за социална интеграция и Фондацията за европейски и прогресивни изследвания. Във форума участваха депутатите Драгомир Стойнев, Емилия Масларова и Петър Курумбашев, много университетски преподаватели и експерти. Активно участие взе зам.-председателят на НС Георги Пирински.

Не може социалните права на гражданите да се подчиняват на свободата на икономиката, категоричен е лидерът на ПЕС

Лидерът на ПЕС заяви, че борбата с кризата трябва да се основава на принципа на солидарността на ЕС, на взаимните общи усилия. Според него без европейския социален модел самата същност на ЕС ще бъде загубена. "Необходим е много добре структуриран инвестиционен пакет на европейско ниво, който да бъде координиран с инвестиционни национални политики, насочени към конкурентоспособност, инфраструктура, модерни производства, създаване на работни места и социална защита", добави Станишев. Той подчерта, че в Европа трябва да има социален съюз, който да бъде ясно очертан и с конкретни измерения. Европейската левица ще настоява за пакт за социално развитие и прогрес, който да поставя общи и специфични за всяка страна цели за инвестиции. Образованието, активните политики на пазара на труда и намаляването на бедността са сферите, на които трябва да се акцентира.

"Не може повече социалните права на гражданите на ЕС да бъдат подчинявани на икономическата свобода. Точно този либертариански модел на икономика, в който пазарните принципи са водещи и доминиращи във всичко, доведоха до кризата. Този модел трябва да бъде променен", категоричен бе Станишев. Сред предложенията за борба с кризата, които левицата е подготвила, е и данък върху финансовите транзакции, по-сериозно облагане на капитала и доходите на по-заможните.

Доказателството, че има пудинг, е като го изядеш, а доказателството за развитие на икономиката е заетостта. Важно е колко хора имат работа и дали имат достойни заплати. Така коментира темата бившият канцлер на Австрия и председател на Изследователската програма "Next Left" Алфред Гузенбауер. Според него важни показатели за състоянието на една страна са прирастът на населението, техническите иновации и търсенето на пазара.

ГЕРБ СЕ ПРОВАЛИХА В ИКОНОМИКАТА

Икономическата политика на ГЕРБ претърпя пълен провал, категоричен бе лидерът на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев. Според него нито един от приоритетите, които правителството си постави в сферата, не е реализиран. Правят се някои неща в инфраструктурата, но това е задължение на всяко правителство, отбеляза Станишев. Според него предишното правителство в много отношения е направило доста неща в тази насока, но това, което правят настоящите управляващи, не е достатъчно, за да излезе България от кризата. "В момента в икономически план страната се вкарва все по-дълбоко в кризата, защото, като си унищожил реалната конкуренция в икономиката чрез поощряване на монополи, картели и близки до себе си фирми, смазваш дребния и средния бизнес, смазваш инициативата на българите и имаш двойно увеличение на безработицата", алармира Станишев. Той отбеляза, че липсата на социална политика на правителството е очевидна и посочи, че гражданите на България работят и живеят при мизерни условия и с мизерни заплати.

БСП:

ГЕРБ превърнаха СРС-та в политическо оръжие

Юлия КУЛИНСКА

СРС-та у нас се превърнаха в политическо оръжие и се ползват срещу политическите поненти, заяви депутатът от БСП Мая Манолова от парламентарната трибуна вчера по време на дебатите по доклада на подкомисията в НС за контрол над подсушването. Използването на подслушвателни средства за пореден път скара депутатите. Миналата седмица заради парламентарния контрол те не можаха да приключат с обсъждането на доклада.

"Пет пъти е нараснала употребата на СРС-та спрямо 2008 г., а за същия период ефективността от употребата им е намаляла 10 пъти. 95% от информацията, събрана с тях, не е стигнала в съда и не е използвана за осъдителни присъди. През 2011 г. близо 8000 българи са били обект на подслушване или с 30% повече спрямо 2010-а. С 26% са се увеличили исканията на МВР за ползване на СРС през миналата година спрямо предходната. До съда са направени около 13 900 искания за ползване на СРС, а отказите са били само 116", поясни Манолова.

Подслушването се превръща в основен инструмент за политико-полицейско насилие, подкрепи я Лютви Местан. Според него един от най-важните изводи от доклада на подкомисията е, че у нас не се спазва Законът за СРС, съгласно който подслушването не е основен, а изключителен способ за разкриване на престъпление. Бойко Борисов и Цветан Цветанов превърнаха специалните разузнавателни средства в последните години в страшно оръжие, което е в услуга на полицейската държава, категоричен бе и Христо Бисеров.

В крайна сметка докладът на подкомисията бе приет с гласовете на мнозинството в НС.

Плевнелиев подписа указ за посланик на агент на ДС

Сред десетимата дипломати, посочени от кабинета и сдобили се с указ на президента Росен Плевнелиев за посланици, има агент на ДС - това е Любомир Тодоров. Освен за Финландия разкритият като агент "Александър" на Шесто управление на ДС от 1975 г. и след това като агент "Джими" на Второ главно управление на ДС от 1984 г. Тодоров ще отговаря и за отношенията с Естония. Новата мисия на Любомир Тодоров, за когото запознати твърдят, че е безспорен професионалист, опороверга заканите на външния министър, че няма да изпраща агенти на ДС в мисиите зад граница.

Дипломатът от кариерата е завършил английската гимназия в Русе, външна търговия в Икономическия институт в Прага и дипломация в Дипломатическата школа в Москва.

Тодоров бил вербуван през 1975 г. от Шесто управление на ДС под псевдонима "Александър" и бил използван по линия на контрола на български студенти и дипломати в Чехословакия. Впоследствие е изключен от агентурния апарат, но през 1984 г. бил възстановен като агент под псевдонима "Джими" на Второ главно управление на ДС. Дейността му е прекратена през 1990 г.

Левицата пита кой е пратил Яне Янев при ВСС

Юлия ВУТОВА

Създаването на комисията за борба с корупцията по високите етажи на властта и нейният председател Яне Янев явно са новата кризисна пиар акция на ГЕРБ, заяви вчера зам.-председателят на ПГКБ Ангел Найденов. По думите му любопитно е кой и защо е пратил лидера на РЗС във вторник в сградата на ВСС, след като комисията е колективен орган и само тя може да решава кой къде да ходи и с кого да се среща. Срамно е, че членовете на ВСС служеха като фон на Янев, който се разхождаше из коридорите, демонстрирайки близост с новите висши магистрати от ГЕРБ, каза Найденов.

Новоизбраният съдебен съвет е натоварен с много надежди за независимост и безпристрастност и изведнъж те се превръщат в участници и съмишленици на един политик, чуди се Найденов. Ясно е, че ситуацията обслужва основно ГЕРБ, защото Янев едва ли е посетил ВСС на следобедна раздумка на кафе, смята Найденов.

Земеделците и Костов пак атакуват комунизма

Финансови санкции за хората, които реабилитират комунистическия режим, поискаха от БЗНС. Земеделците се готвят заедно с ДСБ да внесат законопроект срещу "реабилитацията на комунистическите престъпления". Ще се организира и дискусия на тема "Демокрацията е в опасност". Николай Ненчев от БЗНС се възмути, че въпреки закона, който осъжда комунистическия режим, в последно време имало тенденция, която отричала престъпленията, извършени тогава. Земеделците настояват за финансови санкции за юридически и физически лица, които отричат "издевателствата" на предишния строй. Без санкции обаче щели да се разминават хората, които носят значки или тениски с комунистически символи. От БЗНС дори се позовават на ЕП, който приравнявал комунистическия режим с нацисткия. "Намираме тенденции в последно време за отричане на престъпленията на комунизма", оплака се Ненчев. Като пример за реабилитацията на отминалия режим той изтъкна редица репортажи за Тодор Живков и зачестилите медийни изяви на някои негови съветници.

България

„Галъп”:

61 на сто вярват в държавните училища

По-младите, живеещите в столицата и хората с по-високи доходи препоръчват обучение в чужбина

Близо две трети от българите имат по-голямо доверие в общинските и държавните училища и вузове - 61%, показват данните на проучване на “ББСС Галъп интернешънъл”, проведено между 14 и 20 септември. 20 на сто от запитаните не могат да отговорят, а отрицателно са отговорили 19%. Частното образование се ползва с по-ниско доверие у нас в сравнение с публичното и когато става дума за доверие в частни училища и вузове, мненията са по-скоро между “да” и “не”. В същото време близо половината от пълнолетните българи смятат, че училищното образование върви към по-лошо. Следването в чужбина остава предпочитан вариант сред младите.

Такива са данните за отношението към образователната система, зададени в рамките на редовното национално представително изследване на агенцията. С началото на академичната година в Софийския университет и други основни вузове и в първите седмици на училищната година от “ББСС Галъп интернешънъл” са потърсили най-общата картина на доверието в образователните институции.

Мненията са разделени почти поравно в отговор на хипотетичния въпрос: “Ако зависи от вас да препоръчате на кандидат-студенти къде да следват висше образование, какво бихте препоръчали” - 39% биха препоръчали да се следва в България, а 35% - да се следва в чужбина, 26% не могат да преценят.

По-младите, живеещите в столицата и хората с по-високи доходи изглеждат по-склонни да препоръчат чужбина. България пък е най-честият отговор при по-възрастните.

Въпросът “Според вас, като цяло, накъде върви образованието в училищата?” не дава оптимистична картина. Най-големият относителен дял на оптимисти за училищното образование сред различните възрастови групи е сред хората на възраст между 18 и 25 години. Обнадеждаващото е, че това е възрастовата група с най-пресни впечатления от текущото училищно образование. Смущаващото е, че дори и в тази “по-оптимистична” група са разделени поравно онези, които казват “към по-добро” и “към по-лошо”. В по-горните възрастови групи и негативните отговори натежават.

В подобни въпроси често се оглежда по-траен масов скептицизъм по отношение на развитието на различните сектори в страната въобще. Контрастно на този фон стоят донякъде привържениците на ГЕРБ - сред тях по-висок е делът на оптимистите за училищното образование, коментират от “Галъп”.

Данните показват необходимостта от по-подробно изследване върху образователната система. То би могло да разкрие положителните страни и недостатъците в нея в контекста на пазара на труда и цялостната икономическа ситуация.

Половината от приходите на София ще са от данъци

Деси ВЕЛЕВА

Почти половината от собствените приходи на Столичната община за 2013 г. ще дойдат от данъците на софиянци. Това показва проектът за бюджет за следващата година, който бе представен вчера от кмета Йорданка Фандъкова и заместника й Дончо Барбалов. От заложените 526 млн. лв. собствени приходи 229,6 млн. лв. се очакват да дойдат от данъци. Прогнозата е най-много пари да се вземат от данъка върху недвижимите имоти - почти 90 млн. лв. и от данъка върху автомобилите - 65 млн. лв. Няма да има обаче повишаване на местните данъци.

Предвиждаме бюджетът на общината за следващата година да е 1,2 млрд. лв., или с 60 млн. лв. по-малко от заложеното за тази година, съобщи още Фандъкова. Според нея разликата идвала от предвидените по-малко приходи за строеж на метро. За капиталовата програма са предвидени 493 млн. лв. Над 95 млн. лв. ще бъдат отделени за градски транспорт, 88,5 млн. лв. за почистващите фирми, 33,6 млн. лв. за образование, 28 млн. лв. за поддръжка на улици, 18,2 млн. лв. за култура и 17,9 млн. за улично осветление. По всички тези пера има увеличение в сравнение с предходната година. Единственото намаление е за издръжката на администрацията, за която са заложени 4,6 млн. лв. по-малко. Според кмета оптимизацията на разходите ще стане основно в общинските дружества.

Приоритети на общината ще продължат да бъдат именно инфраструктурата, образованието, чистотата и реформите в градския транспорт, каза още Фандъкова. За три големи проекта, които включват подмяната на 150 автобуса, 20 трамваи и 10 метровлакчета ще се кандидатства за 140 млн. евро. На още 50 млн. лв. Столичната община ще разчита на заем от ЕИБ, които ще бъдат използвани за ремонт на големи булеварди като “Цариградско шосе”.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Тази година проектобюджетът ще бъде обсъден както с политическите партии и бизнеса, така и със синдикатите

НОИ най-много спестил от пенсии, майчински и безработица

Аида ОВАНЕС

НОИ е спестил през първите 9 месеца на годината най-много от пенсии - 49,9 млн. лв. Това става ясно от предварителния отчет за изпълнението на консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване (ДОО) към септември 2012 г. С 65,6 млн. лв. по-малко от планираното са разходите на ДОО за периода. Все пак в сравнение с 9-месечието на м.г. през 2012 г. са направени 119 млн. лв. (1,9%) повече разходи за ДОО, показва анализът на осигурителната институция. Средната пенсия на пенсионер за осигурителен стаж и възраст за първите 9 месеца на 2012 г. е 294,55 лв., или с 0,7% повече от същата към 30 септември 2011 г. Точно с толкова са намалели пенсионерите за 1 година. Освен това през септември т.г. пенсионерите са намалели с 964 в сравнение с август и са общо 2 209 840 души. Според предварителния анализ на НОИ през септември броят на пенсиите е 2 689 579 - с 419 пенсии по-малко в сравнение с август 2012 г. и с 15 509 пенсии по-малко спрямо същия период на 2011 г. (0,6% намаление). През деветмесечието на 2012 г. броят на пенсионералите се хора е 68 697. Това е с 14 626 (17,6%) по-малко спрямо същия период на 2011 г. Лични пенсии са получили 58 911 души (с 13 126, или 18,2% по-малко спрямо 2011 г.), а наследствени - 9786 (с 1500, или 13,3 на сто по-малко спрямо същия период на м.г.). НОИ е спестил 24 млн. лв. и от майчински. Разходите по това перо са с 32,3 млн. лв. по-малко в сравнение с 9-месечието на м.г. През т.г. са изплатени 987,4 хил. броя обезщетения, което е с близо 91 хил. по-малко от м.г. Намалява и средното обезщетение за бременност и раждане. То е 355,78 лв., което е със 7,96 лв. по-ниско в сравнение със същия период на 2011 г. От разходите за обезщетения за безработица НОИ е икономисал 3,8 млн. лв. спрямо плана.

380 ЛВ. СТАВА ТАКСАТА ЗА ПОСРЕДНИЧЕСТВО ПРИ НАЕМАНЕ НА РАБОТА

Нова тарифа за таксите, събирани за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа по Закона за насърчаване на заетостта, прие вчера МС. Проектът на тарифата предвижда за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа в България, включително за издаване на удостоверение за регистрация, да се заплащат 380 лв. За регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа в други държави и на моряци, включително за издаване на удостоверение за регистрация - 670 лв. За издаване на дубликат на удостоверението за регистрация за извършване на посредническа дейност - 50 лв. За регистрация на посреднически договор с чужд работодател, включително корабопритежател - 120 лв. В новия проект на тарифата отпада таксата за регистрация на изменение и/или допълнение на вида на предоставяните посреднически услуги в срока на регистрацията, чийто размер в старата тарифа беше 90 лв.

САМО ЕДИН ДОПИСЕН ЧЛЕН НА БАН

Само един нов член-кореспондент в областта на инженерните науки бе избран в продължаващите избори за нови академици и член-кореспонденти. Това е проф. Красимир Атанасов от Института по биофизика и биомедицинско инженерство при БАН.

кратки

Снимка БГНЕС

Пасажите от риба, навлезли през последните дни във Варненския залив, накараха десетки любители на риболова да опитат късмета си

Закриха село Халовски колиби във Видинско

Правителството реши да закрие село Халовски колиби в община Бойница, област Видин. Причината е в липсата на постоянно живеещо население. Землището на закритото село ще бъде присъединено към с. Шишенци. За административно-териториалната промяна има решение на ОбС на община Бойница, взето по предложение на кмета на общината.

Българка от Италия дари кактуси на Ботаническата градина

Ботаническата градина в Балчик получи от българка, живееща в Италия, над 250 кактуса и сукулента. Дари ги Елка Христова, която дълги години живее в средиземноморската държава. Подаръкът е направен чрез пратка от Пиза, придружена с писмо. В него Христова споделя, че даренията растения са й много скъпи и не желае да ги продава. Българката предава екзотичните растения на хора, за които е сигурна, че ще се грижат добре за тях. След като разгледала Ботаническата градина и новата експозиция от кактуси и сукуленти, Христова била уверена, че “децата й”, както нарича растенията, са в добри и грижовни ръце.

Вход свободен за Фестивала на пясъчните скулптури

В оставащите до 22 октомври дни Фестивалът на пясъчните скулптури в Бургас ще бъде с вход свободен. Който досега не е успял да разгледа тазгодишната експозиция, може да го стори от 10 до 18 ч. Община Бургас отчита най-успешното издание на фестивала, с 80 000 платени посещения и два пъти повече безплатни - за деца под 7 години и хора с увреждания.

Затвориха пристанище Варна заради силен вятър

Пристанище Варна бе затворено за всички кораби. Ограничението на трафика бе въведено заради силен вятър, който затрудни маневрирането на плавателните съдове. Наложената забрана за движение на кораби важи за всички портове и канали. Времето в района на пристанището вчера бе слънчево, вятърът - със скорост до 16 м/сек., а вълнението - 2-3 бала.

България

Медиен барометър:

Върху медиите редовно се оказва натиск

Един от основните проблеми е насаждането на страх у журналистите, заяви председателят на „Медийна демокрация”

Мария НИНОВА

Върху медиите редовно се оказва икономически, политически и редакционен натиск. Това заяви при представяне на изследването “Балкански медиен барометър”, изготвено от Фондация “Фридрих Еберт”, председателят на фондация “Медийна демокрация” Орлин Спасов. Резултатите са подготвени чрез дискусия с журналисти, представители на НПО и медийни експерти. Това е първото изследване за България, като досега на Балканите то е протекло и в Босна и Херцеговина.

Като основни проблеми в българските медии Спасов отчете намесата на собствениците в редакционното съдържание, налагането на теми табу, насаждане на страх чрез пряк или непряк натиск върху журналисти, както и наличие на корупция. Той обясни, че корупцията много често не се изразява в пари, а има формата на символичен бартер - медиен комфорт на управляващите с гарантиране на спокойни условия за развитие на медийния бизнес.

Барометърът е разделен на четири основни групи теми, оценявани от участниците от 1 до 5. Първата област обхваща свободата на изразяване. “Най-важната констатация е, че формално налице е една добра защита - добро законодателство, добра нормативна база. Всички нормативни документи на ЕС в сферата на медиите имат изражение у нас”, каза Спасов. Според него обаче законите много трудно намират място във всекидневната работа на медиите. Второто направление има за цел да оцени разнообразието, независимостта и устойчивостта на медийната среда. Анализът установява изобилие на съдържание, което обаче не означава разнообразие.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Председателят на фондация “Медийна демокрация” Орлин Спасов заяви, че качеството в медиите е дефицит и има доминация на жълтото съдържание

В третата област барометърът отчита регулацията на обществените медии. До момента медийното законодателство често е било жертва на безбройни изменения и допълнения, заявиха от “Медийна демокрация” и добавиха, че част от тях са имали открит лобистки привкус.

Четвъртата изследвана област са професионалните стандарти. “Етичният кодекс не е подписан от представители на най-тиражните издания”, заяви Спасов. Той разкритикува и намерението за създаване на алтернативен кодекс, защото това ще доведе до “етичен хаос”.

След 20 години развитие на свободата и плурализма на медиите стигнахме дотам да се сравняваме с Босна и Херцеговина, коментира данните политологът Татяна Буруджиева. Според нея платената любов е въведена в медиите. Буруджиева заяви, че медиите вървят след политическите партии. “Върви се по стъпките на партийната система, която е в тежка развала. Виждаме все по-ясно липсата на ценности”, каза тя. Регулацията не функционира, заяви политологът. Тя попита какво правят хората в СЕМ, за какво взимат заплата. “Става въпрос за принципа, става въпрос за ценности. След като от горе до долу няма ценности, какво се чудим за обществото. Ами то няма материал”, категорична бе тя.

Кабинетът върна проектобюджета на здравната каса

Проектът за бюджет на НЗОК за 2013 г. е върнат от МС, защото МФ е настояло приходната му част да бъде увеличена с над 6 млн. лв., става ясно от стенограмата на заседанието на кабинета миналата сряда. Проектът ще бъде преработен, поради което вчера късно следобед се свика извънредно заседание на Надзорния съвет на касата.

Според стенограмата на МС Симеон Дянков е казал, че ден по-рано с експертите от НЗОК, от МЗ и МФ са преизчислявали, “защото ставките на някои от видовете служещи се увеличиха заради пенсионните промени, увеличаването на пенсиите и следователно с 6 милиона - и в приходите, и в разходите искаме да добавим, нетно е нулев резултат, така че с тази промяна да приемем тази точка”.

Според нормативната уредба бюджетите на НОИ и на НЗОК се приемат всяка година от НС като отделни закони, а не заедно с общия държавен бюджет.

Миналата седмица от правителствената информационна служба съобщиха, че и трите законопроекта са одобрени от МС. А вчера стана ясно, че законопроектите за държавния бюджет и за бюджета на ДОО вече са публикувани на сайта на НС. Законопроектът за бюджета на НЗОК обаче не е внесен в деловодството на парламента.

Припомняме, че от КТ “Подкрепа” поискаха оставката на министър Дянков. Като основна причина за това беше изтъкнато, че проектобюджетът на НЗОК не е преминал през Националния съвет за тристранно сътрудничество за обсъждане, преди да се дискутира от правителството.

Миналата седмица от интервю на управителя на НЗОК д-р Пламен Цеков се разбра, че бюджетът за здраве през 2013 г. ще бъде 2,7 млрд. лв., но се оказа, че тези средства ще бъдат разпределени без обществена дискусия и без възможност работодатели и синдикати да коментират.

В СЕВЛИЕВО ЗАТВАРЯТ ЗДРАВНИ И ДЕТСКИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗАРАДИ БЕЗВОДИЕ

Възможно е болниците и детските градини в Севлиево да бъдат затворени заради режима на водата, стана ясно от думите на кмета на града Иван Иванов. В общинския център и още 18 населени места е обявено бедствено положение заради безводието. “Правим извънредни разходи по осигуряване на вода на болници и детски заведения. Ако не можем да осигурим достатъчно вода, за да функционират нормално, може и да ги затворим”, посочи Иванов. Кметът потвърди, че част от селищата в общината имат вода веднъж на 10-15 дни. Режимът започна през юли, но постепенно обстановката се утежняваше. Към момента водните количества са под 130 метра в секунда при необходими над 340, съобщи градоначалникът. Обсъждахме проблема и с премиера Бойко Борисов, очакваме заем, вече получихме водоснабдителни съоръжения от Габрово. Възможно е да поискаме и още, допълни Иванов.

Икономика

5000 лв. субсидия при покупка на електромобил

Еднократната помощ ще е за всяко юридическо или физическо лице

По 5000 лв. субсидия ще се изплаща за покупка на електромобил, а по 2500 лв. - за хибриден автомобил. Не е ясно обаче откога преференцията ще влезе в сила. Това става ясно от Националния план за действие за насърчаване производството и ускореното навлизане на екологични превозни средства, включително на електрическата мобилност в България за периода 2012-2014 г., който бе приет от Министерския съвет вчера.

Идеята е да се дава еднократна субсидия на всяко юридическо или физическо лице при покупката на първи електромобил и хибриден автомобил. Предвид възможностите на бюджета се обмисля идеята тези пари да идват от търговията с парникови емисии. Тъй като обаче на този етап не може да се определи размерът на постъпилите средства от тази търговия, което пък означава, че не е възможно да се изчисли покупката на колко автомобила ще се подпомогне, то този въпрос ще се решава в зависимост от финансовите възможности за съответната година.

Ще се анализира възможността да отпадне годишният данък за електромобилите, а за хибридните автомобили да не се плаща данък в продължение на 5 години. Обмисля се и да отпадне регистрационната такса за тези автомобили, както и да има диференцирани ставки за винетките за различните категории екологични превозни средства. В плана е записана и идеята ускорено да се изгражда зарядна инфраструктура за електрически и хибридни автомобили.

Националният план предвижда още на базата на Закона за насърчаване на инвестициите да се стимулират инвестициите в производство на електрически и други екологични превозни средства чрез въвеждане на по-ниски прагове за клас инвестиция и допълнителни стимули за приоритетни проекти. По отношение на иновациите ще бъде въведена нова регулативна рамка за инвестиционния процес. Националният иновационен фонд ще се превърне в институция за провеждане на дългосрочна иновационна политика. По ОП "Конкурентоспособност" е осигурена финансова подкрепа за развитие на стартиращи иновативни предприятия, за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги, а по Норвежката програма за сътрудничество е в процес на подготовка осигуряването на финансова подкрепа за стимулиране на екоиновациите и иновативни производства в сектора.

Според записаното в националния план навлизането на електромобилите ще осигури изпълнението и на приетите цели в областта на климата и енергията. Екологичните превозни средства ще гарантират устойчиво бъдеще на транспорта и ще намалят неговата зависимост от изкопаемите горива. Така ще намалеят емисиите на парникови газове, съществена част от които се дължат на този сектор, пише още в документа.

ДНСК:

Няма да има нито събаряне, нито глоби за остъклени балкони

Няма да има събаряне на остъклени балкони, нито ще бъдат налагани глоби за тях, каквито информации се появиха в медиите. Това декларира директорът на Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК) Милка Гечева пред БТВ. Няма да има комплексни проверки, няма да има никакви акции по премахване на балкони, каза тя.

В момента на сайта на ДНСК в публичния регистър на влезлите в сила заповеди за премахване на незаконно строителство от общо над 4400 заповеди 2500 са вече изпълнени. От останалите пък само 15 са свързани с балкони, но не заради остъкляване, а заради пристрояване, надстрояване и завзети общи части.

Гечева обясни, че след последното изменение в Закона за устройството на територията (ЗУТ), което предстои да влезе в сила, за всички балкони, остъклени до 31 март 2001 г., не е необходимо да се доказва абсолютно нищо.

За тези, които са след 2001 г., то също не е необходимо нищо да предприемат гражданите, освен ако самите те не пожелаят да подадат заявление за неговото узаконяване, каза директорът на ДНСК.

Тя добави, че няма нищо вярно и в информацията, че това узаконяване би струвало много пари - от 5 до 20 хил. лв. Тази цифра не знам откъде е дошла, каза Гечева и обясни, че в такъв случай се дължат единствено минимални административни такси.

А що се отнася за глобите, то те могат да бъдат налагани само в законоустановения едногодишен срок от извършване на нарушението, посочи тя. Все пак Гечева обясни, че от юли 2003 г., когато беше направено предишното голямо изменение на ЗУТ, понятието узаконяване съществува само за такива строежи, които са извършени преди 25 юли 2003 г. Това теоретично означава, че при подаден сигнал, примерно в резултат на междусъседска вражда, остъклилите балкона си след тази дата без съответното разрешение подлежат на проверка и санкции от местната администрация. Гечева обаче посочи, че тези случаи са много редки.

По-високи доплащания за говеда, овце, кози и биволи

Изплащането на субсидии по схемите за национални доплащания към земеделските производители за 2012 г. започва от днес (вчера - б.р.), след като Министерският съвет одобри бюджет от 140 милиона лева за тези субсидии, обясни министърът на земеделието Мирослав Найденов пред журналисти в Министерския съвет.

Едната схема е за единица площ и касае тютюнопроизводителите, като там ресурсът е същият като миналата година - 73 млн. лв. Другите са националните доплащания за животновъдите, обясни министърът. "Имаме възможност да увеличим доплащанията за говеда - от 140 на 200 лв., за овце и кози - от 29 на 41 лв., за биволи - от 200 на 300 лв. До днес ще бъдат изплатени половината средства - 70 млн. лева. 40 млн. лева са европейски средства и те ще бъдат осигурени от 1 декември. Останалите до 140 млн. лева ще бъдат дадени през първата седмица на януари", обясни Найденов.

До края на годината може да бъдат подпомогнати и птицевъдите, съобщи зам.-министърът на земеделието и храните Цветан Димитров в Пловдив по време на 34-та Международна конференция и бизнес среща "Птицевъдство 2012", съобщиха от МЗХ. Между 20 и 22 млн. лева са отделени в Държавен фонд "Земеделие" за птицевъди и свиневъди, които ще могат да се предоставят от датата на одобрение и при спазване на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение при отглеждане на свине и птици, се уточнява в съобщението. Размерът на подпомагането ще зависи от броя на животните, за които ще се кандидатства за подпомагане. Димитров е уверил, че и за следващите години птицевъдството ще бъде финансирано в рамките на възможностите на държавата, за да може всяка година то да бъде по-модерно.

26% от потребителите дължат над 6 сметки на столичното парно

До 74% от клиентите на "Топлофикация София" са със задължения от 0 до 6 месеца. Това каза изпълнителният директор на ДТоплофикация СофияФ Стоян Цветанов на заседание на Комисията по икономическата политика, енергетика и туризъм в Народното събрание, предаде "Фокус".

"Ние сме предприели всички законови действия, за да си събираме парите и фактът, че събираемостта е повишена е безспорен. Само от програмата лоялен клиент са събрани около 12% допълнително. До вчерашна дата от съдебни дела сме събрали около 16 млн. лева. Допълнително за около 12 млн. лв. са направени разсрочени споразумения с над 2000 наши клиенти", каза Цветанов. Това са около 24 млн. лева, които ще влязат в рамките на следващата година в компанията и ще бъдат разплатени за природен газ, допълни той. Към днешна дата общият размер на задълженията към "Булгаргаз" са 178 млн. лева, каза Стоян Цветанов.

Относно резервите на "Топлофикация София" Цветанов посочи, че съгласно нормативната уредба дружеството поддържа около 20 000 тона мазут, което стига за около пет денонощия работа. При кризисна ситуация "Топлофикация София" може да издържи още 2-3 дена плюс петте, които са гарантирани, ако се влоши топлоснабдяването.

На въпрос на депутата от БСП Румен Овчаров, че през декември 2008 г. при формирането на бюджета за 2009 г. са били преведени 400 млн. лева за оздравяване на "Топлофикация София", а парите са преведени на БЕХ, Цветанов каза, че ДТоплофикация СофияФ има една единствена основна банка, която се нарича "Булгаргаз". Нашите пари отиват в "Булгаргаз". Няма как дружеството като общинска компания да ползва БЕХ за банка", каза Цветанов.

„Стройко 2000" с екоакцент

Светлана ВЕЛЕВА

Енергоспестяващи уреди, биокамини, екомебели и ергономични легла. Това са акцентите на започналото вчера специализирано изложение за архитектура, строителство и обзавеждане "Стройко 2000". Изложението се провежда за 39-и път под мотото "За една по-хубава България" и ще продължи до 23 октомври в НДК.

Строители, производители и търговци представят последно поколение инсталации и оборудване, мебели, фаянс, обзавеждане. Сред атракциите са биокамини за бързо затопляне и допълнително отопление. За гориво се използва биоетанол, който е алтернативен източник на енергия. Пълната липса на комин и допълнителни инсталации прави биокамините практични и екологични.

Мебели от масивно дърво, бои и масла, създадени изцяло на естествена основа, са друга новост. Енергоспестяващи осветителни и отоплителни тела са друга част от предлаганите продукти. Те не само значително ще понижат разходите за енергия, но и ще намалят изискванията за обслужване и поддръжка, обясняват производители.

Най-голям интерес предизвикват продуктите за здраве и здравословна среда. Сред тях се открояват магнитни лепенки за ставни проблеми, озонатор за пречистване на въздуха и уред за йонизиране на вода. Фирмата предлага и стикери за намаляване вредното влияние на джиесемите, както и уред за икономия на ток. Продуктите се предлагат с до 30% отстъпка в рамките на изложението.

Разнообразие от енергоспестяващи крушки и уреди предлагат български фирми

Практично земеделие

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Предлагането на пшеница превишава търсенето

През наблюдавания период (към 8.10.2012 г.) търговията при основните зърнени и маслодайни култури в страната е спокойна, като почти в цялата страна предлагането превишава търсенето. Главна причина за това е липсата на по-големи вместимости за товарене на портовете във Варна, Бургас и Балчик, както и затишието при износа от Дунавските пристанища. Цените при пшеницата с високи и ниски хлебопекарни качества, пивоварния и фуражен ечемик, както и при рапицата се стабилизираха на нива от миналата седмица, докато при черния маслодаен слънчоглед и царевицата отбелязваме спад в изкупните цени. Зърнопроизводителите продължават да заемат изчакателна позиция относно продажбата на слънчоглед и царевица с цел подобри ценови равнища при тези две култури, като продаваните количества от тях са за покриване на текущите разходи по подготовката на есенната кампания. Необходимо е да се отбележи факта, че през тази седмица трендът при износа на пшеница се обърна, като напусналите количества пшеница вече отчитат спад спрямо същия период на миналогодишната кампания.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за последната седмица възлизат на 90 520 т, което е със 59 697 т по-малко от предходния отчетен период. По видове зърно и зърнени продукти са, както следва: 53 837 т пшеница; 3553 т ечемик; 4605 т царевица; 24 902 т черен маслодаен слънчоглед; 2249 т рапица; 419 т шарен слънчоглед; 610 т оризова арпа; 24 т овес; 297 т кориандър и 24 т брашно.

Към настоящия момент се отчита повишение на количеството зърно напуснало страната спрямо същия период на миналогодишната реколта единствено при черния маслодаен слънчоглед със 78,5%, докато при пшеницата, рапицата, ечемика и царевицата отбелязваме спад, съответно с 0,9%; 73,2%; 3,2% и 55,9%.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 8.10.2012 г. ситуацията на пристанищата е, както следва:
На пристанище Варна се товарят: 2000 т ечемик за Гърция.
На пристанище Бургас се товарят: 24 500 т пшеница и 8400 т ечемик за Португалия.
На пристанище Балчик не се товари.
На Дунавските пристанища се товарят: пристанище Свищов - 1500 т пшеница за Румъния; пристанище Лом - 2500 т рапица за Румъния.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница реколта 2012 година за периода 1.07.-8.10.2012 г. е 1 305 589 т (1 298 892 т за ЕС и 6697 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1 318 600 т, което е с 13 011 т по-малко за настоящата година, или спад с 0.9%.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик напуснало страната от реколта 2012 година за периода е 269 616 т (60 780 т за ЕС и 208 836 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 278 500 т, което е с 8884 т повече за реколтната 2011 година, или спад с 3,2%.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 139 801 т (113 386 т за ЕС и 26 415 . за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 78 300 т, което е с 61 501 т повече за реколтната 2012 година, или ръст от 78,5%.

БРАШНО

Общото количество брашно по оперативна информация от реколта 2012 година напуснало страната за периода е 6917 т. Към същата дата на миналата година напусналото количество брашно е 4400 т, което е с 2517 т повече за настоящата реколтна година, или ръст с 57,2%.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 40 580 т (35 805 т за ЕС и 4775 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 92 200 т, което е с 51 620 т повече за миналогодишната реколтната година, или спад от 55,9%.

РАПИЦА

За периода 1.07.2012 - 8.10.2012 г. напусналите количества рапица от страната реколта 2012 година са 110 971 т (103 645 т за ЕС и 7326 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 413 500 т, което е с 302 529 т по-малко за настоящата година, или спад с 73,2%.

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

Цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества за реколта 2012 година през изтеклия период се стабилизираха и са в рамките на 430 до 470 лв./т. Средната цена на пшеницата с високи хлебопекарни качества в страната за периода остава на ниво от 437 лв./т без ДДС.
За същия период на предходната година, средните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите на 300-330 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 318 лв./т без ДДС.
При пшеницата с ниски хлебопекарни качества изкупните цени реколта 2012 година през наблюдавания период остават без изменение и са в диапазона 420-450 лв./т без ДДС. Средната изкупна цена за страната е на равнище от 428 лв./т без ДДС.
За сравнение през миналогодишната реколта, средните цени на пшеницата с ниски хлебопекарни качества бяха в рамките на 290-310 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 299 лв./т без ДДС.
Цените на пивоварния ечемик реколта 2012 година за последната седмица не търпят изменение в сравнение с миналия отчет и са в границите от 390 до 410 лв./т без ДДС. Средната цена на пивоварния ечемик нова реколта в страната остава на равнище от 400 лв./т без ДДС.
За същия период на предходната година, средните цени на пивоварния ечемик са били в границите на 330-350 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 343 лв./т без ДДС.
Цените на фуражния ечемик реколта 2012 година през изтеклия период се стабилизираха на нива от миналата седмица и се движат в рамките на 380-410 лв./т без ДДС. Средната цена на фуражния ечемик нова реколта в страната за отчетния период е без промяна - 400 лв./т без ДДС.
За сравнение през миналогодишната реколта, средните цени на фуражния ечемик бяха в рамките на 310-340 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 325 лв./т без ДДС.
Цените на рапицата нова реколта се стабилизираха на нивата от миналата седмица и се движат в рамките на 910-930 лв./т без ДДС. Средната цена за страната е без изменение - 915 лв./т без ДДС.
По същото време на предходната година, средните цени на рапицата реколта 2011 година са били в границите на 780-810 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 797 лв./т без ДДС.
При черния маслодаен слънчоглед нова реколта изкупните цени отбелязаха намаление и се движат в диапазона между 880-930 лв./т, до 940-950 лв./т без ДДС в областите на Североизточна България.
За периода средната цена за страната е 910 лв./т без ДДС, което е с 19 лв./т по-малко от миналата седмица.
За сравнение през миналогодишната реколта, средните цени на черния маслодаен слънчоглед бяха в рамките на 610-650 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 630 лв./т без ДДС.
Цени на царевицата-зърно нова реколта бележат леко понижение и са в рамките на 410- 450 лв./т без ДДС. Средната цена за страната за последната седмица е 431 лв./т без ДДС, или с 9 лв./т по-ниска от миналия отчет.
По същото време на предходната година, средните цени на царевицата реколта 2011 година са били в границите на 310-360 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 341 лв./т без ДДС.
При брашната на едро средните цени на трите основни типа брашна през изминалата седмица се стабилизираха. Средните цени на брашната по типове бележат минимално понижение от 1-2 лв./кг с ДДС спрямо миналия период и са, както следва: на тип “500” е 769 лв./т, на тип “700” е 734 лв./т и на тип “1150” е 716 лв./т. Средната цена на брашното на дребно е без промяна - 1,13 лв./кг с ДДС.
За сравнение през същия период на миналата година средните цени по типове бяха следните: на тип “500” е 651 лв./т с ДДС, на тип “700” - 631 лв./т с ДДС и тип “1150”- 578 лв./т с ДДС.

Икономика

На 47-мо място сме по златни резерви в света

Страната ни разполага с 39.9 тона от благородния метал, които са 11.2% от резервите на страната

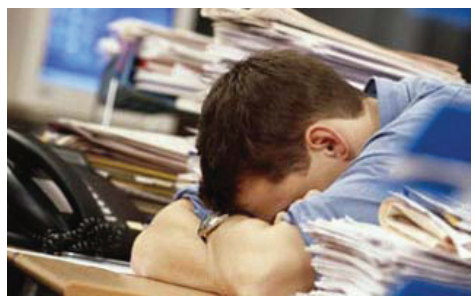
България запазва 47-то си място в света по златни резерви, показват последните данни на Световния съвет по златото към октомври. Страната ни разполага с 39.9 тона злато, които представляват 11.2% от резервите на страната. За сравнение, през август златото е съставлявало 11.7% от резервите ни.

Първото място по златни резерви в света е за САЩ, която към октомври е разполагала с 8133 тона злато, които съставляват 75.4% от резервите й. На втора позиция е Германия с 3395 тона, които представляват 72.4% от резервите й. Челната тройка се оформя от Международния валутен фонд, който разполага с 2814 тона злато. Четвъртото и петото място са за Италия (2451 тона) и Франция (2435 тона), като след тях се нареждат Китай (1054 тона) и Швейцария (1040 тона). Прави впечатление, че златото е едва 1.7% от общите резерви на Китай.

Първата десетка на страните с най-големи златни резерви в света се оформя от Русия (936 тона), Япония (765 тона) и Холандия (612 тона). Гърция е на 32-о място по златни резерви, но приnея златото, като процент от общите й резерви, е най-голям - 82.5%.

Златните резерви в света възлизат общо на 31 447 тона, като само в еврозоната, в това число и резервите на Европейската централна банка, те са 10 787 тона.

Нелепи причини, поради които хора отсъствали от работа

Списание Forbes публикува списък на най-нелепите извинения, давани от служители, за да не отидат на работа. Проучването, проведено от компания CareerBuilder, показа, че 30% от служителите поне един ден в годината вземат болничен, без да им се налага. Впрочем самите причини не са толкова нелепи: 15% са си вземали почивка, защото са имали спешна работа, 16% - за да се наспят, 29% - защото са имали нужда от един ден повече почивка. На 34% просто не им се е ходело на работа и едва 22% наистина са били болни. Има обаче служители, които не се задоволяват с тривиалното обяснение, и са проявили изобретателност в избирането на причини. Сред най-нелепите са:

- **Много четох и се разболях**
- **Снощи се напих, затова не мога да шофирам**
- **Разстроих се от филма, който гледах снощи**
- **Сърцето ми е разбито**
- **Налага се да ексхумираме баба ми за провеждането на полицейско разследване**
- **Заклещих си пръста във водопровода**
- **Кучето ми получи нервна криза**
- **Косата ми стана оранжева, след като се боядисах вкъщи**

Любимото извинение на читателите на Forbes е станало обаче следното: "Забравих, че трябва да дойда на работа".

Най-големите златни мини в света

Цената на златото е нараснала повече от двойно през последните пет години, пораждайки значителен интерес към търговията с ценния метал. Злато за около 75 млрд. долара се търгува на Лондонския пазар всеки ден. Въпреки търсенето, златото е изключително оскъдно. По някои оценки всичкото злато, добивано в историята на човечеството, би запълнило едва два басейна с олимпийски размери. Според Геоложкия институт на САЩ в земята остават само 51 000 тона златни резерви, което прави добива на ценния метал доходоносен бизнес.

За да класират най-големите златни мини в света, от CNBC са анализирали данни на Thompson Reuters и Metals Economics Group, които включват информация само от публични компании. В тази класация са включени мини, които са разположени само на едно място. Случаите, в които няколко мини или залежи са комбинирани с общо обработващо съоръжение, са изключени от тази класация. Подобен пример е дейността на Newmont Mining в Невада, където няколко отделни мини са обединени. От Newmont обаче не съобщават информация поотделно за тези мини в Невада, така че те не са включени в класацията. Ето откъде идва по-голяма част от златото в света:

1. GRASBERG
Местонахождение: Папуа, Индонезия
Добив на злато през 2011 г.: 1 444 000 тройунции*
Размер: 527 400 акра
Компании, експлоатиращи мината: Freeport-McMoRan Copper & Gold
Тип добив: открит и подземен

2. CORTEZ
Местонахождение: Елко, Невада
Добив на злато през 2011 г.: 1 421 000 тройунции
Размер: 2800 кв. км
Компании, експлоатиращи мината: Barrick Gold
Тип добив: открит

1 тройунция = 31.1034807 грама

3. YANACOCHA
Местонахождение: Кахамарка, Перу
Добив на злато през 2011 г.: 1 293 000 тройунции
Размер: 248 кв. км
Компании, експлоатиращи мината: Newmont Mining; Buenaventura; Световната банка
Тип добив: открит

4. GOLDSTRIKE
Местонахождение: Окръзи Юрека и Елко, Невада
Добив на злато през 2011 г.: 1 088 000 тройунции
Компании, експлоатиращи мината: Barrick Gold
Тип добив: открит и подземен

5. VELADERO
Местонахождение: Сан Хуан, Аржентина
Добив на злато през 2011 г.: 957 000 тройунции
Компании, експлоатиращи мината: Barrick Gold
Тип добив: открит

6. VAAL RIVER
Местонахождение: Клърксдорп, Република Южна Африка
Добив на злато през 2011 г.: 831 000 тройунции
Размер: 14 602 хектара
Компании, експлоатиращи мината: Anglo-Gold Ashanti
Тип добив: подземен

7. WEST WITS
Местонахождение: Карлтънвил, Република Южна Африка
Добив на злато през 2011 г.: 792 000 тройунции
Размер: 4188 хектара
Компании, експлоатиращи мината: Anglo-Gold Ashanti
Тип добив: подземен

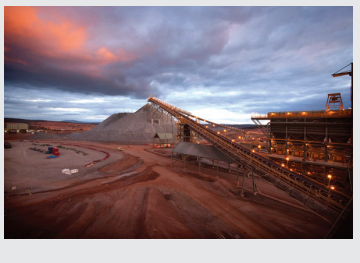
8. LAGUNAS NORTE
Местонахождение: Сантиаго де Чуко, Перу
Добив на злато през 2011 г.: 770 000 тройунции
Компании, експлоатиращи мината: Barrick Gold
Тип добив: открит

9. KALGOORLIE SUPER PIT
Местонахождение: Калгуурли, Австралия
Добив на злато през 2011 г.: 750 000 тройунции
Компании, експлоатиращи мината: Barrick Gold
Тип добив: открит

10. BODDINGTON
Местонахождение: Бодингтън, Австралия
Добив на злато през 2011 г.: 741 000 тройунции
Компании, експлоатиращи мината: Newmont Mining
Тип добив: открит

Свят

Обама „се върна в играта”

Двамата кандидат-президенти се отдадоха на директна размяна на удари и не разочароваха привържениците си

Снимки БГНЕС

Според проучване на Си Ен Ен 46% процента смятат, че във втория телевизионен дебат по-убедително се е представил Обама, а 39% отдават предпочитанията си на Ромни. Към момента социологическите проучвания не сочат явен фаворит за президентския вот, до който остават 20 дни

Вторият предизборен президентски дебат между Барак Обама и Мит Ромни, който се състоя в университета “Хофстра” в Ню Йорк, се превърна в истински сблъсък на личности и политически идеали. За разлика от първия диспут между двамата кандидати за Белия дом преди две седмици в Денвър, Обама и Ромни не разочароваха поддръжниците си и се отдадоха на директна размяна на удари по цялото протежение на предизборните си платформи. В продължение на 90 минути двамата отговаряха на въпросите на група от 82-ма избиратели, които още не са решили за кого ще гласуват.

Си Ен Ен съобщи, че 46% от телевизионната аудитория е дала предпочитанията си за Обама, докато Ромни получава 39 на сто. Според Си Ен Би Си 56% от телевизионните зрители преценяват, че Обама е победил, срещу 39%, които дават първенството на Ромни.

От въпросите за имиграцията през правата на жените до данъчните реформи и облекчения, от които се ползват представителите на различни социални прослойки в САЩ, Барак Обама и Мит Ромни разгърнаха целия арсенал, за който политическите анализатори говореха последните дни.

Очевидно Обама е взел под внимание грешките си при първия дебат в Денвър и този път действаше много по-напористо и умерено агресивно. Сред запомнящите се моменти в дебата безспорно ще останат коментарите на Барак Обама към социалния статус на опонента му и липсата му на ангажираност към средната класа в САЩ. Тези, които очакваха най-накрая американският президент да върне репликата на Мит Ромни за “47-те процента американци”, трябваше да изчакат почти до края на диспута, за да чуят елегантния начин, по който държавният глава на САЩ “жегна” кандидата за поста му, че пренебрегва половината от населението на страната.

Енергийната политика също беше тема, по която двамата кандидати застанаха на коренно срещуположни позиции, като Барак Обама защитаваше твърдо политиката си на “зелена енергия”, докато Мит Ромни настояваше, че допълнителното развиване на отрасъла ще допринесе още повече за енергийната независимост на САЩ от външни доставчици на суровини.

Докато преди две седмици в Денвър американския държавен глава остави впечатлението да не се чувства удобно по чувствителните икономически въпроси, тази вечер Барак Обама говори с конкретни цифри, изтъквайки постиженията на неговата администрация за четирите години след двата мандата на Джордж Буш-младши.

Общото впечатление от втория кандидатпрезидентски дебат е за връщане на интригата в кампанията три седмици преди вота на 6 ноември. Барак Обама успя със самочувствие да си върне облика на “боец” в надпреварата, докато Мит Ромни определено устоя на напрежението и утвърди политическия образ, който гради от месеци.

Снимка НАСА

„Кюриосити” откри... парче найлон

Марсоходът “Кюриосити” се натъкна на нова интересна находка. Апаратът разгледа почвата под краката си и откри част от... полиетилен.

Специалистите от НАСА обясняват как на един от кадрите в пясъка има нещо, което прилича на парче от полиетилен. Учените са озадачени, а любителите на сензации твърдят, че наистина съществуват извънземни цивилизации.

Според НАСА има и по-приемливо решение - при кацането на Червената планета част от прозрачната пластмаса от марсохода се е отчупила, но на този етап това е само предположение.

Жени стават адвокати

Жените в Саудитска Арабия получиха разрешение да се занимават с адвокатска практика. Местните медии съобщават, че представителките на нежния пол ще получат възможността да защитават свои клиенти по време на съдебните заседания. Министерството на правосъдието в момента изготвя списък на жените, които ще могат да пристъпят към адвокатските си задължения веднага след празника Курбан Байрам.

Краят на кризата е близо, смята Оланд

Френският президент Франсоа Оланд заяви, че краят на кризата в еврозоната е “много близо”, съобщи АФП. Оланд обясни в интервю за френския в. “Льо Монд” и пет други европейски вестници, че лидерите на ЕС са създали основата за възстановяване с ангажиментите да бъдат съкратени нивата на дефицита и дълга още на срещата на върха на ЕС през юни. “Това е, защото ние взехме правилните решения на срещата на върха през юни и затова сега е наш дълг да ги приложим бързо”, допълни той.

Френският президент добави, че ЕС също трябва да предпази другите страни, които прилагат болезнени усилия за реформиране на финансите си чрез възнаграждаването им с по-ниски лихвени проценти, повтаряйки, че подкрепя частично обединяване на дълга чрез еврооблигации.

Оланд подчерта, че иска да види прогрес по отношение на регулациите в банковия сектор в еврозоната преди края на годината, като прелюдия към по-голямо съвместно вземане на решения във всички области, свързани с икономиката и валутната политика.

Швеция отхвърли банковия съюз на ЕС

Премиерът на Швеция Фредерик Райнфелд каза директно на германския канцлер Ангела меркел, че страната му няма да влезе в готвения банков съюз при условията, които са в сила в момента. Райнфелд смята, че Швеция не може да покрива банковите загуби на други страни от еврозоната с пари на собствените си данъкоплатци. Той допълни, че страната му вече е преживяла банкова криза през 90-те години и тогава не е търсила помощ от никого.

кратки

Най-малко 45 афганистански войници бяха ранени при самоубийствен атентат с кола бомба, извършен пред афганистанско-американска база в Източен Афганистан. Ранени са и седем цивилни афганистанци. Нападателят е взривил кола, пълна с експлозиви, пред входа на комплекса в окръг Зормат, провинция Пактия

Берлин поиска еврокомисар по валутата

Да се създаде пост комисар по валутата за еврозоната с широки правомощия върху националните бюджети с цел задълбочаване на евроинтеграцията и прекратяване на дълговата криза. Това поиска германският министър на финансите Волфганг Шойбле. Той подкрепя и реформа на Европейския парламент, предвиждаща само депутатите от страни, засегнати от даден проблем, да гласуват по него.

Отмениха присъдата на шофьора на Бен Ладен

Американски апелативен съд отмени присъдата на бившия шофьор на Осама бен Ладен - Салим Ахмед Хам-дан. Той бе обвинен, че е подпомагал “Ал Кайда” материално в периода 1996-2001 година. Решението на съда беше прието единодушно с мотив, че според международното право материалната подкрепа за терористична дейност не е била военно престъпление към момента на деянието.

6 по Рихтер разлюля Филипините

Земетресение с магнитуд 6 по Рихтер е регистрирано край бреговете на Филипините. По данни на Националния сеизмологичен институт на САЩ епицентърът на земния трус е бил на около 166 км югозападно от Сарангани. Няма данни за пострадали и за причинени материални щети.

Изчезна първата дама на КНДР

Местонахождението на младата съпруга на севернокорейския лидер Ким Чен-ун е обвито в мистерия, а според слуховете тя се спречкала с него заради това, че не носела значка на ревера си. Всички севернокорейци са длъжни да носят значката с лицето на Ким Ир-сен като знак за вярност към “създателя на страната”.

Посолството на САЩ в Стокхолм беше евакуирано вчера, за да бъде разследвана евентуална заплаха за сигурността, след като се получило писмо с “подозрително съдържание”, съобщи полицията

Свят

АВСТРИЯ ГРЪМНА:

Българска следа в скока на Феликс

Феликс Баумгартнер откраднал идеята за скока от българина Иван Трифонов

Дни след като австриецът Феликс Баумгартен скочи с парашут от Космоса, се появи твърдение, че идеята за екстремния номер всъщност не е негова, а на българина Иван Трифонов. С тази сензационна новина гръмна многотиражният австрийски вестник "Курир". Нашенецът тренирал за подвига много по-рано от Феликс, но нямал пари да го реализира.

"Радвам се на успеха на Феликс Баумгартен. Но това беше моят проект", заявява пред "Курир" Иван Трифонов. "Аз нямах финансовата сила на Red Bull, за да изпълня мечтата си. Сега трябваше да гледам как Феликс представя моя проект като свой", допълни той. Българинът тренирал за скок от ръба на Космоса години наред. Той възнамерявал да достигне височина от 50 километра - с 11 повече от Феликс, и оттам със скоростта на светлината да скочи в бездната.

Трифонов нарекъл проекта си "Мисия Уран". Обсъждал го с руски космонавти още през далечната 1992 г. Той се нуждаел от едва 6.5 млн. евро, за да реализира плана си - сума, която е многократно по-ниска от 50-те млн. евро, изхарчени за скока на Феликс Баумгартнер. "Три пъти се молих на Red Bull, последният път беше през 2002 г., но и трите пъти получих отказ", разказва Трифонов. През 2005 г. той влязъл в контакт с Феликс Баумгартнер. Срещнали се в Залцбург. Нашенецът носил със себе си всички необходими документи по проекта. "Феликс си преписа всичките ми изчисления и адреса ми. Условието беше да ме вземе като консултант", заяви нашенецът.

Двамата обаче не направили споразумението писмено. "Разчитах на честността му. Това обаче беше голяма грешка", съжалява Трифонов. Скоро ще ти се обадя, казал Баумгартнер в края на разговора им. Но той така и не изпълнил обещанието си. В края на годината му изпратил коледна картичка с въпроса кога ще реализират проекта. Австриецът обаче хладно му отвърнал, че няма нужда от него. По-късно Трифонов научил от медиите, че Феликс ще осъществи проекта.

Новината, с която австрийският вестник "Курир" днес разбуни духовете у нас и по света, всъщност не е сензация, а факт, за който самият Феликс Баумгартнер вече е признавал. В интервю от 2010 г., в което Феликс разказва за плановете си по осъществяването на екстремния номер, той споделя за срещата си с Иван Трифонов. "Обмислял съм скока множество пъти. За пръв път през 2004 г. Иван Трифонов сподели с мен идеите си за такава мисия. Трифонов е въздухоплавател и е обмислял такъв проект отдавна, но вече се чувства твърде стар, за да осъществи мечтата си. После чух за подобна концепция и от други", разказва Феликс.

Преди четири дни, на 14.10.2012, Феликс Баумгартнер осъществи мисията и мечтата на множество авантюристи и мечтатели, сред които и Иван Трифонов, за когото в крайна сметка Баумгартен не отрича, че е бил в основата на идеята за скока и за това да се намерят отговори на всички възможни ситуации, които могат да бъдат посрещнати от бъдещите пилоти и астронавти.

ИВАН ТРИФОНОВ е роден в Смолян и е на 67 години. Той е световноизвестен балонен пилот и от години живее в Австрия, има и австрийско гражданство. Снимал се е в документални филми, като най-известният е "През огън и лед".

Битката с водката

Как да разберем реална ли е опасността да се превърнем в алкохолици

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Ирина НЕВИННА

Според главния нарколог на Министерството на здравеопазването на Русия Евгений Брюн по-добре да не се пие изобщо. Ако обаче все пак си го "позволяваме" понякога, трябва поне да го правим грамотно.

Колко трябва да струва бутилка водка? Защо производителите добавят в бирата спирт? Как да разберем къде е границата, където свършва веселбата и започва зависимост и болест?

Коя от трите "злини" - тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, зависимост от наркотици - е най-вредна за страната?

Евгений Брюн: Без съмнение за Русия приоритет трябва да е борбата с водката и наркотиците. В големите градове, където няма особени проблеми с работата и има къде да си отдъхнеш след работния ден, проблемът с алкохолизирането не е толкова голям. В малките градове с население под 50 хиляди души обаче основният вид "почивка" е бутилката. А в някои села направо цари всеобщо пиянство. Като цяло регулярно злоупотребява с алкохола всеки трети, при 2% от населението (приблизително 2,7 млн. души) са регистрирани психически отклонения вследствие на пиянството, при 9-10%, според оценките на експертите, съществуват соматични отклонения, казано по-просто - хронични заболявания. Това обаче са доста приблизителни цифри, невъзможно е да се диагностицира всеки. Реално, струва ми се, положението е доста по-сериозно.

- Ние имаме разработена антиалкохолна програма, поставена е цел бавно, но сигурно да затегнем примката на шията на производителя и търговеца. Това правилен подход ли е?

- Има две стратегически направления: свиване на пазара и на търсенето. За да свием пазара, трябва да се направят четири неща. Да се ограничи продажбата по места. Алкохолът не трябва да се продава навсякъде, във всички магазини, не трябва да има лесна достъпност. В САЩ например с алкохол търгуват само специализирани магазини.

- В същите тези САЩ вино не може да се купи само след 9 ч. вечерта - специализираните магазини затварят рано, искаш да пийнеш - отивай в ресторант...

- Това е вторият принцип: ограничаване на продажбите и по време. Преди повече от две години започнахме да забраняваме търговията с алкохол през нощта. И в онези региони, в които това беше направено, има резултат.

- Казахте, че трябва да се направят четири неща. Какво още освен ограничаване по места и по време?

- Може да не ви хареса, но третата важна стъпка е намаляване на продажбите заради високите цени. Водката трябва да струва не по-малко от 300 рубли за бутилка (7,45 евро - бел. ред.), сега минималната цена е 125 рубли (3,10 евро). Добре би било цената да е обвързана с градусите на съответния алкохол. Например триградусовата бира трябва да бъде 13 пъти по-евтина от водката.

И накрая четвъртата стъпка - ограничаване по възраст. В целия свят възрастовият ценз е 21 години. Време и ние да го вдигнем от 18 на 21, а да не чакаме децата ни да се алкохолизират.

- Подготвят ли се някакви законодателни промени?

- Доколкото ми е известно, засега не. Добре е обаче, че от 1 януари най-накрая влиза в сила законът за бирата, който я приравнява с алкохолната продукция. С всички произтичащи от това последици за реклама, търговия и др.

- Вярно ли е, че у нас в бирата добавят спирт?

- Това е отделна и болезнена тема: стандартите на производството. На производителите е разрешено да правят бирата според собствени "технически условия" и по принцип те могат да слагат в нея каквото си поискат. Същото е положението и с виното.

Според мен населението има право да знае какво пие. Засега успяхме да накараме производителите на хранителни продукти да пишат какво са сложили в продукцията си. Разбира се, също лъжат, но все пак бариера има и работи. А при алкохолната продукция трябва да бъдат най-строгите регламенти при производството.

- Казахте, че трябва да се стремим към намаляване на търсенето. Само с увеличаване на цените обаче едва ли ще стане...

- Това е най-трудното. Не виждам друг път, освен организирането на постоянна "антипропаганда" на пиянството, при това от телевизионните екрани.

- Ако човек пие, едва ли ще успеете да го убедите, особено по телевизията...

- Онези 2%, които са с диагнози алкохолизъм, колкото и да е тъжно, вече са загубени. 10% със соматични нарушения също са тежък случай. Но има още 30% от населението, които регулярно злоупотребяват, но още не са алкохолици, не са болни, въпреки че скоро ще се влеят в тези редици. А това са хора в трудоспособна възраст и огромно икономическо натоварване за държавата.

- Смътно си представям какво може да се направи, ако човек вече пие?

- Имаме свои технологии. Можем обективно да определим месечната злоупотреба с алкохол. Рисковият праг е по 50 мл концентрат - водка, уиски, коняк, всекидневно. Само след месец такъв режим ще има първи аварии на биохимично ниво. И ние можем да регистрираме това.

- Един практичен въпрос: каква доза все пак е безопасна? На Запад, май, смятат, че тези 50 мл не крият опасност.

Все пак не са 50, а 30 мл концентрат или 150-200 грама вино.

Всичко обаче е индивидуално. Много неща зависят от това как работят черният дроб и бъбреците на съответния човек.

Снимка БГНЕС

Нова стачна вълна заля Гърция. Не работят лекари, зъболекари и фармацевти, както и магистрати и журналисти. Поредният израз на недоволство е в отговор на мерките на строги икономии, които прилага правителството на Гърция под натиска на международните кредитори. Днес към протестите ще се присъединят най-големите професионални обединения в частния и държавния сектор на икономиката на Гърция

Гърците не приемат искания на кредиторите

Левоцентристските елементи от гръцкото коалиционно правителство изразиха възраженията си против мерките, изискани от международните кредитори за разхлабване на регулациите на пазара на труда, докато двете страни провеждат преговори по отношение на жизнено важните траншове, предаде АФП. Фотис Кувелис предупреди, че 17 депутати от неговата партия "Димар" няма да гласуват за предложенията на "тройката", ако те бъдат включени в рестриктивните мерки, които Гърция се очаква да приеме в идните дни.

Кенеди се готвил за Третата световна

През октомври 1962 г., в разгара на Карибската криза, американският президент Джон Кенеди имал намерение да обяви масирано нападение над Куба. Листовете с подготвения текст бяха открити в архива на президентската библиотека в Масачузетс, в личните вещи на Робърт Кенеди.
Както е известно, братът на президента по време на кризата заемаше поста генерален прокурор и беше най-довереното лице на Джон Кенеди.
В проекта за обръщение към народа 35-ият американски президент казва, че "с натежало сърце" той е принуден да обяви нахлуването в Куба. Според експерти тази стъпка със сигурност е щяла да предизвика ответна атака от страна на Съветския съюз и старта на една Трета световна война, която би струвала на човечеството стотици милиони човешки живота.

Интервю

Бог да пази България от Вежди Рашидов

Министърът на културата е главният виновник за скандалната „реставрация" на паметника на Царя Освободител, негова е „заслугата" за мегаломанските "проекти", които намирисват на корупция - твърди известният скулптор проф. Велислав Минеков

Интервю на Борис ДАНКОВ

Защо реставрацията на паметника на Царя Освободител според вас е вандализъм?

- Вандализъм, защото това е стилът на златната орда. Хуни, авари и печенези са мъдрите съветници на нашето правителство. Паметникът бе даден за реставрация истерично, по безумен подход. Изобщо не е спазен законовият ред, който се изисква от Министертвото на културата. Това е тежко нарушение. И ако трябва да се търси нечия отговорност, тя е само на министъра. Налице е едно безобразие с фатален резултат. Липсва допитване до Националния институт за недвижимо културно наследство, отсъстват каквито и да е комисии за реставрация, експерти, анализи. Дори паметникът не е предаден с необходимия опис - какво е имало на този паметник, какво е нямало... И най-накрая - публичното унищожение на паметника - рязането на краката на коня по каналджийска методика. Според Наказателния кодекс - чл. 2786 - подобно деяние се наказва с 5 години затвор.

Но Вежди Рашидов твърди, че няма никакво нарушение, тъй като паметникът е собственост на Столична община и че именно общината осъществява проекта за реставрация.

- Това е лъжа, тъй като става дума за недвижим паметник на културата с национално значение. Дори за да стане движим и да бъде преместен, се изисква специално разрешение от Министерството на културата. И това не е спазено. В документацията липсват лицензирани реставратори и специалисти, които са подготвили проект.

Кой всъщност осъществи тази скандална "реставрация" на паметника?

- Дотук това е дело на министъра на културата, с директна поръчка за усвояване на дадените от руската фондация "Поколение" 1.2 млн. лева за реставрация на паметника.

Кой ще "усвои" тези средства?

- Докато не беше станал скандалът, паметникът, транжиран на части, стоеше в един запуснат двор в с. Требич. Тогава това нещастие можаха да го видят много български журналисти. В момента горещият картоф е хвърлен в устата на г-жа кметицата на София Йорданка Фандъкова, която е принудена не само да го преглътне, но и да замълчи.

Напротив - тя заяви публично, че ще възложи да се извърши проверка по случая.

- Надявам се така да стане. Имах лична среща с г-жа Фандъкова и зам.-кмета Тодор Чобанов, от която разбрах, че е налице желание нещо да се направи. Там е моята последна надежда. Очаквам да бъде назначена проверка, като се надявам оттук нататък реставрацията да продължи със специалисти реставратори, а не по тази тенекиджийска методика.

Излиза, че кметицата и зам.-кметът на София едва ли не не знаят какво се върши с паметника и защо се върши. От друга страна, Вежди Рашидов твърди, че МК не е автор на проекта за реставрация, от което се създава впечатление, че неговото ведомство няма отношение към случая?

- Как така да няма отношение? Това не е хурката на неговата баба. Повтарям, не е спазен законовият ред. Подобна реставрация не може да се осъществи без подпис на министъра, независимо от това чия собственост е паметникът. Но е факт, че той беше унищожен пред очите ни. Дори да се абстрахираме от това чий е паметникът, дори да сме недоволни и да се съмняваме в Освобождението на България от Русия, иде реч за една прекрасна фигура, дело на един много голям майстор Арнолдо Цоки, гордост за всяка европейска столица.

Добре, в цялата верига от "изпълнители" на тази мнима реставрация има някой, който е заповядал тя да бъде осъществена - да се демонтира паметникът, да се откара в с. Требич и т.н. Къде е истината?

- Аз се надявам, че в България има достатъчно професионални журналисти, които да отправят този въпрос към Министерството на културата и да узнаят истината. От няколко дни оттам отказват да отговарят на подобни питания, твърдейки, че това е работа на Столична община. Да, в момента този проблем е нейна грижа, след като й беше натресен по този начин. Но следва да се разбере дали общината е получила необходимата документация за реставрация. Впрочем тези дни в медиите бе потвърдено, че такива документи липсват. Нарушен е законът, оттам и наредбите на Министерството на културата.

Зам.-кметът на София Тодор Чобанов твърди, че има законен проект за осъществяване на реставрацията, а вие казвате, че няма. Кое е вярното?

- Истината е нежелана. Партията ГЕРБ никога не греши. План за реставрация не е имало. Това беше публично признато от г-н Чобанов. Той е интелигентен човек. След нашия разговор останах с впечатлението, че съм разбран. Той спечели моето доверие.

Проект и план са различни неща, нали?

- Абсолютно да.

Чобанов твърди, че е налице проект за реставрацията на паметника.

- Проект има за по-нататъшната част от реставрацията, но проект за това, което се случи дотук - няма, защото никой не може да си сложи подписа върху подобна идиотщина - отрязването на краката на коня на паметника. Вече ми се обадиха колеги реставратори, които са неистово търсени, за да се подпишат със задна дата върху подобно решение. Дотук няма мераклии, почерпката невинаги може да победи почтеността. А и не забравяйте, че големите айдуци са винаги много стиснати.

Кой е разпоредил паметникът да бъде откаран в леярната в с. Требич и тази леярна на кого е, чия собственост е тя?

- За леярната в Требич единственото, което разбираме от министъра на културата, е, че това е леярната, в която се леят неговите работи. В няколко свои изказвания той твърди, че тя е единствената леярна в България, където могат да се правят качествени отливки. Елегантна лъжа с рекламен характер. Общо взето, леярните у нас са различни, но има леярни на много високо равнище. Те се ръководят от технолози и специалисти по металургия от класа. Подобни леярни има в Стара Загора, Сопот, Казанлък, Пловдив, София и на други места в страната.

А според вас какъв е ръководителят на леярната в с. Требич - специалист ли е или занаятчия, както вие го определяте на едно място?

- Какъв е той няма никакво значение. Но той не е реставратор, за да се занимава с реставрирането на паметника на Цар Освободител. Това не е заклано прасе за разфасоване, водопроводчиците не са реставратори.

Тези дни по случая бе изразено и мнение от Камарата на строителите. Те пък какво отношение имат към реставрацията?

- Аз съветвам нейните специалисти да се изказват по качествата на тухлите и цимента, но не и за реставрацията на паметниците на културата. Аз за младите царевични насаждения съвет не давам.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

ВЕЛИСЛАВ МИНЕКОВ е завършил скулптура през 1986 г. в Художествената академия, класа на Димитър Даскалов. Специализира металодизайн в Хамбург при проф. Юрген Бирт. В момента е преподавател в специалността метал в Художествената академия. Син е на известния ни корифей в областта на монументалната пластика Величко Минеков. Проф. Велислав Минеков се занимава предимно с пластика и металодизайн. Член е на Управителния съвет на Съюза на българските художници и председател на контролната комисия на СБХ, Съюза на професионалните художници ВВК в Германия и Почетен член на Европейския център за скулптура и реставрация в камък, Wunsiedel - Германия. Проф. Велислав Минеков има самостоятелни изложби в Турция и Германия. Участва в множество международни симпозиуми и конкурси за скулптура. Носител е на Специалната награда на скулптурен симпозиум Buduso в Сардиния, Италия.

Чу се и мнение на Асоциацията на реставраторите?

- Да, това мнение беше здрав шамар върху този "проект" за усвояване на 1.2 млн. лева. Мнението на реставраторите беше много точно, професионално, навременно.

Вие твърдите, че паметникът е "технологически унищожен".

- Паметникът по най-примитивен начин бе транжиран и доведен до състояние, в което аз не се наемам да кажа как може да бъде възстановен. Моето мнение би било детайл, ако специалистите го сметнат за необходимо и нужно. Замислям се дори какви съвременни технологии могат да бъдат използвани за спасяването на паметника, но нямам конкретен отговор. Липсва оригиналът, нарушенията са драстични.

Отрязани са краката на коня?

- Не само краката. По безобразен начин са свалени и главата, и тялото на царя и са захвърлени върху камънака. Аз видях и чух такива технологични "чудеса" и неграмотност, че се смях до сълзи. Видях по една от телевизиите "майсторът", който "поправя" коня, как с една малка фреза надписва детайлите през патината на бронза, за да не забрави кой от тях закъде е.

Но това е страшно - да се "оперира" по този начин скулптура на Арнолдо Цоки?

- Това е абсурд. Ако на тези хора им бяха дали да ремонтират Айфеловата кула, те сигурно щяха да я вържат с тел и пирони. Ще отрежат крилата на Ника, за да влезе в микробуса. Ще дадат на автотенекиджия да изчука панагюрското съкровище.

Обвиняват ви, че политизирате случая. Това вярно ли е?

- От една страна, това е абсолютно вярно, защото това безобразие се извършва пред погледа и със съучастието на правителството, което ни управлява. Да, това е политизация, но политическа е и цената на хляба; политически е и въздухът, който дишаме, политическа е нашата бедност. Кое не е политика? Всичко се извършва от министър, който е от кабинета на управляващата партия. Значи аз политизирам нещата, а управниците са аполитични? Какъв абсурд!

Казват, че тиражирате непроверени истини?

- Да, това в известен смисъл е вярно, защото онова, което мога да проверя, е в областта, в която работя и където си позволявам определена компетентност. Основното е в сферата на други специалисти, които могат да свършат това. Във всеки случай не за 2-3 месеца. Паметникът на Фридрих Велики в Германия бе реставриран за 12 години, но ние сме първенци, отличници, паметникът на Цар Освободител ще бъде изчукан и "оправен" за броени дни.

Трябва ли Прокуратурата да се намеси по случая?

- Прокуратурата вече можеше да се самосезира. Да, с помощта на юристи аз събирам сведения, които съм готов да ги предоставя. Преди това обаче разчитам и вярвам, че Столичната община ще направи необходимата проверка и изследвания, проект и след това да започне възстановяването на паметника.

Значи чие дело е споменатият в началото вандализъм?

- Вандализмът е резултат от заповедта на министъра на културата за мнимата реставрация. След като избухна скандалът, министърът в едно безсрамно съобщение, появило се посред нощ на сайта на МК, обяви на всички, че това е работа на Столичната община, а не негова.

По този начин той си е измил ръцете?

- Естествено.

А какви са безобразията на Вежди Рашидов срещу националното ни културно наследство?

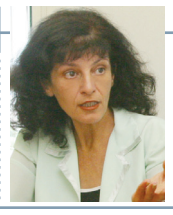
- Основното е "усвояването" на всякакви средства по най-неясен начин. Бедата е в пилеенето на огромни суми по оперативни програми, които МК няма право да получава по този начин. Щетите са огромни. Сред тях са потрошените средства за напълно абсурдния Музей на съвременното изкуство; също за така наречения Музей на социалистическото изкуство, в чието създаване имаше не само "усвояване" на крупни суми, но и посегателство върху творчеството на мои колеги скулптори. Сградата на този музей дори няма акт 16. Върхът на безумието е музеят с комичното название "Български Лувър", където ще закопаят близо 100 млн. лева, от които 27 млн. европейски пари. Никъде не е казано какво ще е съфинансирането; какво ще струва оборудването на музея; каква ще е охраната му; какъв ще е бюджетът на този музей; какво ще харчи държавата за него; какъв капацитет от посетители се очаква и т.н. Всичко, свързано с тези средства, носи мирис на корупция.

Значи плаче за прокурор?

- Да, очаквам! Случвало се е обаче Камарата да разплаква прокурори.

Бог да пази България!

Общество

АИДА ПАНИКЯН

Анатолий СТАНКУЛОВ

Спестовност по дянковски

Пенсионерите намаляват заради по-късното пенсиониране, намаляват и харчовете за тях. Нищо странно и необяснимо.

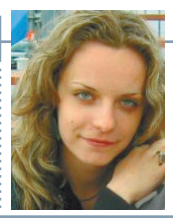
Безработните се увеличават, обезщетенията им - също, макар с по 4 лв. средно, но НОИ и от тях е спестил парички!

Затегнат е режимът за отпуска по майчинство, 3 години парите за майчинство не се увеличават. И децата намаляват и няма нищо необяснимо - не е честно човек да роди дете, на което не може да осигури прехрана и образование. Естествено харчовете за майчинство също намаляват. Кел файда, че някой преди 4 години с мисъл за бъдещето на България направи така, че майките да получават в продължение на 410 дни 90% от заплатата си. Да не забравяме, че ако от сърцето на управляващите се откъснат по 50 лв. отгоре за майчински, би трябвало да се брънкнат с едни 15-ина милиона. Или с около 30 млн. лв., ако бъдат увеличени с по 70 лв. Мигар българските деца струват по-малко от километър магистрала? Или може би те струват много за родителите си, но не и за управляващите в момента!

Странно е, че на управляващите им се привижда раздвижване на икономиката. Ала очевидно не знаят една стара истина, присъща на... икономиката: първият звънец за раздвижването й е увеличаването на раждаемостта. А броят на новородените няма начин да е подчинен на никаква стъкмистика!

Иначе през тази седмица бе отбелязан Международният ден за изкореняване на бедността. Очевидно денят е бил международен, но не е касаел България. Или поне родното ни финансово министерство не ще и не ще да се съобрази с официалната статистика, според която България е най-бедната от държавите-членки на ЕС, като над половината от населението на страната ни изпитва материални затруднения, огромен е процентът на хората, които пропускат поне едно хранене дневно и не вземат животоподдържащи лекарства, за да спестят пари. Пари за пълнене на кацата без дъно за лентички за магистрали бойковчета.

Хайл, господа

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Реабилитирането на комунизма трябва да се наказва, удариха с юмрук земеделците и хората на Иван Костов. Възмутените граждани настояват всеки, споменал режима, да бъде санкциониран, за момента само финансово. Едва ли обаче БЗНС и ДСБ ще си спестят и публичното четене на морал срещу прегрешилите.

Вярно е, че по форумите се забелязва носталгия по времето преди 10 ноември, но за връщане за комунизма, в прав текст и едно към едно, все още никой не е призовал. За сметка на това е достатъчно човек да се разходи по улиците на България, за да види, че е пълно със свастики, издраскани къде ли не. Медиите ежедневно бълват случаи на дискриминация или разпри на етнически или верски признак. По базари и книжарници е пълно с "Моята борба" и литература, случайно или не, напомняща на стилистиката на Хитлер. Футболните ни отбори постоянно и почти методично отнасят големи глоби заради фашизоидно поведение и незачитане на личността, докато пребиват първия срещнат, който изглежда "не по калъпа"...

Проблемът на БЗНС и ДСБ обаче не е припламващата любов към Хитлер и фашизоидните прояви на някои от българите. Строги санкции се гласят не за агресивни хора, незачитащи различните, а към... Към тези, които споменават Тодор Живков и позволяват медийни изяви на неговите съветници.

Интересно как земеделците ще убедят Бойко Борисов да спре да хвали бившия Първи? По прости сметки излиза, че премиерът ще отнесе едни от най-солидните глоби, тъй като често си позволява да обяснява как се е учил от Тодор Живков. Първенец по санкции обаче трябва да е Вежди Рашидов. Той не само че си позволи да спомене комунистите, ами и цял музей им направи! Това ако не е реабилитиране на режима, здраве му кажи, че даже ще го рекламира. И дори пари очаква да получи от това.

Музеят на социалистическото, разбирай комунистическото, изкуство да бъде закрит! Книгите за комунизма - изгорени. Хайл, господа!

коМЕДИИ

МАРИЯ НИНОВА

"Балкански медиен барометър", изготвен от Фондация "Фридрих Еберт", отново ни показа, че медиите у нас са ръководени под натиск, а у журналистите се насажда страх. Изразите "свободата на медиите", "свободата на печата" са обединени в едно - "свободата на словото". За да я има в дадена държава, то демокрацията трябва да бъде добре развита. Явно ние сме доказателство за обратното, защото цензурата в България май е всеобхватна. Да дадеш независимост в изказа на журналистите, е като да махнеш всякакъв контрол върху тях. Толкова грозна е реалността в медийното пространство. Журналисти, готови на всичко за пари, биха писали дори против семейството си. Както и журналисти, готови на всичко за семейството, биха търпяли всякакъв натиск за благото му.

Добре дошли в България! Страната, в която управляващите разиграват сценки от филми, а журналистът не може да напише това, което мисли.

Остана ли поне малка частица от доброто име на медията в България? Според политолога Татяна Буруджиева платената любов е забранена на улицата, но успешно е намерила място в медиите. Но все пак на фона на голотията, разврата и простотията, лъхащи от нашата мила държава, може да се срещнат вестници, канали или сайтове, където потребителят да се почувства здравомислещо същество. За жалост тези издания не могат да се преборят с множеството.

Ние със сигурност имаме нужда от свобода на словото, а не от някой, който да си налага своето мнение. Словото е един от основните белези на прогреса, както и голяма отговорност. Ако се позволява защитаването на лични цели и интереси да нарушат баланса между свободата на словото и медиите, би било надопустимо.

Сякаш днес по някакъв начин нашите медии се превърнаха в коМЕДИИ.

Дамата 18

www.duma.bg

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ИНТЕНЗИВНОТО ХОДЕНЕ. Провежда се под егидата на МОК и СЗО. Организира се от Международната асоциация "Спорт за всички" (ТАФИСА) през октомври. Това е най-голямата световна проява за ходене, която датира като традиция от 1992 г., когато на 7 юли в Бразилия под председателството на световноизвестния футболист Пеле по улиците на Рио де Жанейро излизат 250 000 души. Между тях са вицепрезидентът на САЩ Ал Гор, голямата американска актриса Шърли Маклейн, президентът на ТАФИСА проф. д-р Юрген Палм и др. видни личности.

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА МОНИТОРИНГ НА ВОДАТА. Отбелязва се от 2002 г., която е обявена за Световна година на чистата вода. Дава възможност за популяризиране и насърчаване на ползата от запознаването на обществеността с провеждането на контрол и мониторинг върху качеството на водата.

ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН ЗА БОРБА С ТРАФИКА НА ХОРА. Отбелязва се от 2007 г. Със специална декларация европейските лидери обявяват този ден за начало на дългосрочно и последователно обвързване на Европа с борбата за предотвратяване на това явление. През т.г. организираните прояви у нас преминават под мотото "По-добре информиран, отколкото експлоатиран!"

ПРАЗНИК НА ХУДОЖНИЦИТЕ. Отбелязва се в деня на Св. апостол Лука, който се счита за пръв християнски иконописец. Според свещеното предание той нарисувал две икони - на Св. Дева Мария с Божествения Младенец на ръце и на Светите апостоли Петър и Павел, и по този начин сложил началото на църковната иконопис.

ДЕН НА ПАРАШУТИСТА ОТ БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ. Чества се от 1994 г. На тази дата през 1944 г. сформираната на 18 март година по-рано Парашутна дружина получава бойно кръщение в битката при Стражин.

1795 - ОБЕСЕНА Е ЗЛАТА МЪГЛЕНСКА, БЪЛГАРСКА СВЕТИЦА. От малка проличава нейната рядка красота, смиреност, благочестивост и непоклатима вяра в Господ. Рядката хубост й донася големи изпитания. Измъчвана е зверски от османците заради отказа й да приеме мохамеданството. Канонизирана е за светица, а на някои от иконите е изографисвана в народна носия.

1920 - РАЖДА СЕ МЕЛИНА МЕРКУРИ, ГРЪЦКА АКТРИСА И ПОЛИТИК (УМИРА 1994 Г.). Става световноизвестна с филма "Никога в неделя" (Never on Sunday), режисиран от съпруга й Жул Дасен. След военния преврат в Гърция през 1967-а посвещава голяма част от времето си на лобиране срещу хунтата в Западна Европа и САЩ. През 1974 г. се завръща в страната и се присъединява към ПАСОК. Министър на културата в правителствата на Андреас Папандреу (1981-1989 и 1993-1994).

1936 - ПОСТРОЕНА Е СЪДЕБНАТА ПАЛАТА В СОФИЯ. Една от монументалните и най-представителни сгради от първата половина на XX в. Изградена е през 1928-1936 г. за нуждите на съдопроизводството. На обявения международен конкурс през 1914 г. първа награда получава арх. Никола Лазаров, впоследствие проектът му е реализиран от арх. Пенчо Койчев. Сградата е построена на площ от 8500 кв.м.

1981 - ОТКРИТ Е АНТИЧНИЯТ ТЕАТЪР В ПЛОВДИВ. Построен е по времето на римския император Марк Улпий Траян (53-117) на мястото на храм на тракийската богиня Бендида. Той е един от най-добре запазените антични театри в света. В края на IV в. голяма част от него е разрушена - от пожар или земетресение, но благодарение на реставрацията му е съхранен в днешния си вид. Разкрит е при археологически разкопки, проведени през 1968-1979 г. от Археологическия музей в Пловдив.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

18 октомври 2012, година 9, брой 10 (95) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Обама II

Игнасио Рамоне

СЛЕД победата на Уго Чавес във Венецуела, една голяма победа за всички прогресивни сили в Латинска Америка, предстоят още два много важни изборни процеса в близките седмици.

Следващите избори, в средата на този месец, ще се проведат в рамките на XVIII конгрес на Китайската комунистическа партия, където без съмнение Си Цзинпин ще бъде избран за генерален секретар на партията и ще замести Ху Цзинтао, което ще представлява първата стъпка към вероятния му избор след няколко месеца за президент на Китай. Тоест, ще бъде водач на втората икономическа сила в света и стратегически съперник на Вашингтон.

Другите избори са на 6 ноември, те ще решат дали Барак Обама ще остане президент, или ще бъде заместен от републиканеца Мит Ромни. Макар вече да е ясно, че смяната на държавния глава не засяга особено финансовата власт, която в края на краищата има решителния глас, нито променя основните стратегически направления на САЩ, няма съмнение, че в настоящия международен контекст тя е от особена важност.

От самото начало Барак Обама тръгна с малки надежди да бъде преизбран. Но убийството на американските дипломати в Либия и атаките срещу американското посолство в Египет на 11 септември, точно единадесет години след атентатите срещу Световния търговски център през 2001 г., позволиха включването на външната политика в предизборната кампания. Може ли този факт да облагодетелства преизбирането на Барак Обама?

Досега никой кандидат не е печелил изборите въз основа на един проект или на един отчет на външната политика. Но може да се каже, че тези трагични събития не вредят на Обама, още повече че републиканският му съперник Мит Ромни в този случай се представи като безотговорен и повърхностен политик. Или най-малкото като политик, който не отговаря на общественото мнение за истински държавник.

Ако прибавим към това съкрушителния ефект, който предизвика разпространението на „нелегалното“ видео, където Ромни с презрение заявява, че половината население, избирателите на Обама, е съставено от *„неуспели“* и *„живеещи с обществени помощи“* хора, можем да кажем, че настоящият президент увеличи шансовете си да спечели няколко седмици преди изборите.

Но не е сигурно. Защото, след като обеща толкова много неща по време на кампанията си от 2008 г., Барак Обама разочарова също толкова много. Самият той призна, че е предал прекалено много мечти. И популярността му падна от много високо. Редно е да се зададе въпросът как един човек, който в деня на встъпването си в длъжност през януари 2009 г. привлече два милиона души във Вашингтон и който има тринадесет милиона последователи в Туитър, така брутално загуби обаянието си?

Блестящ в интелектуално отношение, първият чернокож президент на САЩ не успя да преобрази страната си. Парите продължават да доминират в политическия живот, институциите продължават да са парализирани от византийските маневри на Конгреса, икономиката продължава да накуцва и планетарното владичество на Вашингтон е поставено под въпрос повече отвсякога.

Вярно е също, че когато влезе в Белия дом, новият президент бе изправен пред една финансова, индустриална и социална криза, сравнима единствено с Голямата депресия от 1929 г. Страната беше загубила осем милиона работни места… Но Обама сякаш не си даваше сметка, че корабът потъва. Продължи с ролята си на великия шаман от предизборната кампания. Не видя, че се задава корабокрушение. И провали първата част на своя мандат.

Очевидно трябваше да се опре на голямата си популярност, за да атакува незабавно налудничавите рискове, поети от финансите и банките, и да възстанови приоритета на политиката над икономиката. Не го направи. И президентският му мандат тръгна на грешна основа.

Обама трябваше да използва подкрепата на нацията, за да удари веднага Републиканската партия и да разшири фронта на реформите. Трябваше да се обърне пряко към народа и да притисне Конгреса. И да го задължи да гласува социални и данъчни закони, които да позволят възстановяването на Държавата на благоденствието и на социалното добруване. Не го направи. Избра предпазливостта. И това беше нова грешка.

Няма съмнение, че реформите в здравеопазването и в правилата на „Уолстрийт“ са важни. Но ги приложи много окастрени. Законът за здравеопазването бе изготвен по много консервативен начин и в последствие милиони американци бяха принудени да се обърнат към частните здравни застраховки. Реформата за регулирането на финансовите пазари също няма достатъчен обхват, за да сложи край на лошите навици на банковия и спекулативния сектор. Накрая, Белия дом не разви достатъчно Employee Free Choice Act, който би гарантирал на трудещите се възможността да създават нови профсъюзи.

Освен това Обама беше обещал, че ще промени политическия живот в САЩ, особено в Конгреса. Същото направи Франклин Рузвелт през 1930 г. Обама трябваше да мобилизира народа и да го използва като бойно оръжие в законодателната си битка. И това не направи. И накрая заприлича на политическите мумии от Вашингтон, които толкова критикуваше. И които гражданите мразят. Републиканците използваха това и се обърнаха пряко към народа…

По начало демократите разполагаха с всичко необходимо, за да управляват. Контролираха изпълнителната и законодателната власт – президентството, мнозинството в Камарата на представителите и в Сената. При нормални условия контролът върху тези два основни лоста на властта е достатъчен, за да се управлява страната. В нашите постдемократични общества обаче вече не е така.

В действителност, въпреки своята демократична легитимност, Обама и Демократическата партия разполагаха само с една база, а за да се управлява днес, са нужни поне три. Липсваха им две – големи медии (републиканците разполагат с веригата Fox) и едно могъщо народно движение, тръгнало от улицата (републиканците имат „Чаеното парти“). Обама и демократите нямаха нито едното, нито другото и констатираха безсилието си.

По този начин се случи нещо нечувано, бяха изпреварени от десницата в период на икономическа и социална криза… Американската десница установи монопол над уличните манифестации, над борбите срещу правителството и дори над битката на идеи… В резултат на това на изборите в средата на мандата през ноември 2010 г. демократите загубиха мнозинството в Камарата на представителите.

Трябваше да дойде началото на сегашната предизборната кампания, та Обама да разбере най-после, че трябва да се измъкне от политиканското тресавище във Вашингтон и да се облегне на една стратегия, ориентирана към народните движения. В Денвър, през октомври 2011 г., за първи път откакто влезе в Белия дом, Обама мобилизира пряко народните маси, като нададе вик за помощ: *„Нуждая се от вас. Нужно ми е да протестирате. Нужно ми е да се мобилизирате. Нужно ми е да бъдете активни. Нужно ми е отидете пред Конгреса и да викнете: „Вършете си работата!“*

Тази нова стратегия се оказа ефикасна. Парламентаристите републиканци бяха принудени да заемат отбранителна позиция. Започна да израства един нов, по-нападателен Обама, прогресиращ в сондажите.

Той дори изказа дръзки мнения – обяви се в подкрепа на хомосексуалните бракове, на нова политика спрямо емигрантите, която да сложи край на безразборните изгонвания на емигрантите без документи. Популярността му нарасна.

(На стр.8)

Изборна треска в Съединените щати

След надеждите, които събуди с избирането си през 2008 г., Барак Обама завършва първия си мандат в мрачно настроение. Готовността му за компромиси, с която понякога дори надхвърляше очакванията на противниците си, например по въпроса за обществените свободи (вж. стр. 4-5)*, в последна сметка разочарова най-пламенните му привърженици. Но конкурентът му републиканец Уилърд Мит Ромни още по-трудно буди въодушевление. Мечтите му за величие на американските въоръжени сили* (вж. стр. 3-6) *безпокоят някои консерватори, желаещи да намалят бюджетния дефицит. Крайният резултат от изборите на 6 ноември ще се реши в шепа щати, а не във всички, тъй като останалите вече са спечелени от единия или от другия лагер и са забравени от кандидатите. Пример за тези две тенденции са щатите Северна Каролина и Джорджия* (вж. по-долу).

Джорджия и Северна Каролина, двата Юга

Беноа Бревил

ВСЯКА сутрин в 6 часа Ръсел Стентън сяда зад волана на своя пикап, за да кръстосва земеделските стопанства в околността с надеждата да намери някаква работа за деня. Да бере праскови, фъстъци, царевица, каквото му предложат. В пропитата с влага горещина на тази августовска вечер мъжът, около четиридесетте, редовно излиза от охлажданата с климатик стая, за да изпуши една цигара на паркинга пред мотела. Той живее тук, в Дериън, Джорджия от три години: *„По-евтино е, отколкото да се наеме апартамент. Човек разполага с ток, телевизия и дори всеки ден ми оправят стаята“*, подмята шеговито той, поглеждайки сестра си Джена, камериерката на мотела. Джена, мъжът ѝ и двете им деца живеят в две съседни стаи. На нея ѝ се налага да работи най-много по един-два часа на ден. *„Мотелът няма много клиенти. Отседнали са предимно местни хора. Сега тук е отседнал шофьор на камион с приятелката си и семейство индианци. Хората спират в това затънтено място само пътьом, защото предпочитат да спят близо до шосето“*. Кандидатите за Белия дом също не си правят труда да спират в Джорджия. Предпочитат да посещават Северна Каролина или Флорида – един от десетте щата (от петдесет), където ще се реши победата на идните президентски избори.

JEAN-CHRISTOPHE BÉCHET. - „Американски пъзел“, 2011

Разположено на няколко мили от междущатската магистрала 95, която се простира по атлантическото крайбрежие от Флорида до Канада, това притихнало селище няма никакъв туристически чар: един широк булевард, много перпендикулярни улици, бензиностанции, бакалници без плодове и зеленчуци и най-вече безброй къщи за продан. От хилядата къщи на селището триста са безлюдни. Вече попаднали под ударите на кризата на текстилната промишленост, неговите две хиляди жители понесоха с цялата им сила и ударите на лошите кредити. В окръг Макинтош на Джорджия безработицата надхвърля 10%, а средният годишен доход е намалял с близо 4000 долара между 2007 и 2009 г. – от 25 739 на 21 771 долара, след което леко е нараснал.

Братът и сестрата Стентън са се „приземили“ във „Форт Кинг Джордж мотел“, след като им е била конфискувана семейната къща. *„Прехранвах се с каква да е работа, майка ми също трябваше да престане да работи. Плащанията бяха много високи и се принудихме да напуснем. Отидох в Тексас за една година да си потърся късмета. След това дойдох тук“*, разказва по-възрастният брат. Джена и мъжът ѝ се опитали да наемат апартамент, но бързо разбрали, че не могат да плащат наема и се настанили в мотела. Младата жена пази горчив спомен от този период: *„За четири години Обама не направи нищо за нас. Аз, която съм бедна, подкрепям републиканците, защото демократите се подиграват с бедните бели като мен.“*

В края на мандата на Барак Обама расовата поляризация на политическия живот е все така силна, особено в Юга. *„Върнахме се към положението отпреди четиридесет години, когато само чернокожи можеха да представляват чернокожите избиратели и бели – белите избиратели“* (1), смята Ерик Мансфилд, сенатор демократ от Северна Каролина. А Луизиана, Алабама и Мисисипи прилагат вече стриктно това правило – техните избраници в Конгреса са или чернокожи демократи, или бели републиканци. Последният бял конгресмен демократ от Джорджия има вероятност да загуби мястото си на парламентарните избори през идния ноември. *„Това не е от полза за нито една от двете партии,* казва със съжаление сенаторът републиканец от Южна Каролина Линдзи Греъм. *Републиканците трябва да разберат, че можем да печелим симпатиите на избирателите си с кандидати, идващи от малцинствата. А демократите трябва да разберат, че не може да се задоволяват с 25% от белия вот* (2).“

Според консерваторите тази поляризация се дължи на прекалената търпимост на техните противници по въпроси като абортите и хомосексуалните бракове. *„Преди няколко години много бели продължаваха да гласуват за демократите, но тази партия зави толкова много наляво, че те се присъединиха към консервативния лагер“*, обяснява Кевин Бенет, пенсиониран инженер и активист републиканец от Алабама. Привържениците на Обама пък осъждат като престъпно прекрояването на избирателните райони, извършено от губернаторите републиканци след 2010 г.: *„Те прегрупираха чернокожите в ограничен брой райони, за да могат по-лесно да ги разпръснат в други“*, ни обяснява Били Митчъл, чернокож демократ в Камарата на представителите на Джорджия. В Северна Каролина например половината от двата милиона и двеста хиляди афроамериканци се оказват струпани в една пета от избирателните райони. В Тексас делът на белите е намалял от 52% на 45% между 2000 и 2010 г., но благодарение на ловко прекрояване на избирателните секции те печелят мнозинство в 70% от избирателните окръзи за Конгреса.

В Дериън, където белите надвишават с малко чернокожите – 52,9% срещу 44,2% – битката се очертава да бъде сурова. Така че Стентън има намерение да измами статистиките: *„Ще гласувам за Обама. Тъй като нямам деца, нямам право да се ползвам от „Medicaid“* [здравно осигурителна програма за бедните]. *Ако той спечели, вероятно ще мога да съм здравно осигурен…“* Тези думи, казани от човек, който заявява, че *„боготвори“* крайно консервативния журналист Ръш Лимбау, *„защото той задава истинските въпроси“,* могат да предизвикат изненада. Изказването му обаче кара сестра му да се усмихне: *„Това ти го каза вече предишния път* [през 2008 г.], *но и до днес продължаваш да нямаш осигуровка!“* Въпреки афишираната им убеденост двамата Стентън може би няма да гласуват на 6 ноември. Те все още не са включени в избирателните списъци, не знаят датата на изборите, нито дори името на кандидата републиканец. И нямаше да научат тези неща, като четат вестник *Трибюн & Джорджиън*. На другия ден след официалното номиниране на Уилърд Мит Ромни местният вестник не помести нито ред за събитието, а предпочете да съобщи, че 59-годишна жена е била арестувана пияна на улица „Уудбайн“ и че тридесетгодишен мъж е бил спипан от полицията с отворена бутилка бира в ръка на улицата в Сейнт Мери.

В това градче, както и на други места в Джорджия, президентската кампания се води много дискретно – няма политически реклами по телевизията, няма активисти, които да агитират от врата на врата, или срещи с кандидатите. Докато предизборните плакати на кандидатите за шерифи са наводнили селищата в някои окръзи, портретите на Обама и на Ромни ги няма в публичното пространство. По същия начин претендентите за Белия дом са забравили и други американски щати. От юни 2012 г. Ромни и неговият подгласник Пол Райън не са се мяркали в Мериленд, Кънектикът, Небраска, Канзас, Мейн, Върмонт… Обама и Джоузеф Байдън от своя страна се цупят на Аризона, Оклахома, Мисисипи, Алабама, Монтана, Айдахо… *„Президентът идва в Джорджия само да набира средства за кампанията си*, споделя с нас Митчъл. *Да се прави кампания тук е празна работа, защото загубата е почти сигурна. Затова от активистите се иска да отидат в Северна Каролина или във Флорида, за да агитират от врата на врата, да организират събрания. Те могат да агитират и по телефона в цяла Америка.“* Подобна песен се чува и от Южна Каролина, откъдето е г-жа Мелиса Уотсън, чернокожа учителка и член на Демократическата партия. Тя уточнява: *„Президентът разполага с ограничени средства. Един милиард долара са много пари, но са броени. А и ние знаем, че шансовете да спечелим Южна Каролина са много малки. Затова Обама реши да съсредоточи кампанията си в щатите, където съперничеството е много силно. Има най-много десет или единадесет щата, в които борбата е наистина оспорвана*.

ТЕЗИ щати са Охайо, посетен двадесет и един пъти от двойката на демократите (двадесет и два пъти от тандема на републиканците), Айова (съответно седемнадесет и тринадесет), Флорида, Северна Каролина, Невада… За най-голяма радост на собствениците на телевизионни канали в рамките на една година цената на реклама от 30 секунди нарасна с 44% в Шарлот и с 34% в Лас Вегас (3). Точно в тези щати, в телевизионното време, купено от кандидатите (или от групите, които ги подкрепят), между 10 април и 4 септември 2012 г. бяха излъчени почти шестстотин хиляди предизборни реклами.

---

(1) Цитирано от Ari Berman, „How the GOP is resegregating the South“ (Как Републиканската партия връща сегрегацията в Юга), *Nation*, Ню Йорк, 31 януари 2012. В САЩ при преброяване на населението гражданите са длъжни да посочват „расовата си принадлежност“, съобразно критерии, които могат да варират при всяко преброяване. През 2010 г. с определението „Чернокожи“ или „Афроамериканци“ се обозначаваха *„лицата, произхождащи от една или повече чернокожи африкански расови групи“*, а „Белите“ – разделяни на бели и бели, неговорещи испански – бяха групирани в категорията *„лица, произхождащи от европейски, близкоизточни или северноафрикански народи“*.

(2) Цитирано от Jonathan Martin, „Obama's problems in the South“ (Проблемите на Обама в Юга), *Politico*, Вашингтон, 2 август 2012.

(3) Amy Schatz, Suzanne Vranica, „Swing-state stations are election winners“ (Победители в изборите са телевизионните канали в колебаещите се щати), *Wall Street Journal*, Ню Йорк, 9 септември 2012.

Въпреки че е в услуга на двупартийната система, американският изборен модел (непряко гласуване в един тур) обуслови избирателна система на две скорости, при която един глас има различна стойност в зависимост от това дали е подаден в *safe state* (сигурен щат) – щатите, които са станали сигурни изборни бастиони за една от двете партии, или в *swing state* (колебаещ се щат) – тези, които от избори на избори прескачат от един лагер в друг и ангажират вниманието на кандидатите. В действителност кандидатът, който има преднина в даден щат, посредством гласуването на големите избиратели (членовете на избирателната колегия) получава всички гласове. Американският Юг дълго време беше в категорията на сигурните щати. Бастион на демократите в продължение почти на столетие (4), той премина в републиканския лагер в края на 70-те години на миналия век. Преди Обама само Джеймс Картър и Бил Клинтън – демократи, и двамата от Юга, успяха да се наложат в щатите, принадлежали някога на Конфедерацията.

Защо от 2008 г. демократите решиха да водят кампания в Северна, а не в Южна Каролина, след като и двата щата изглеждат обвързани с една и съща електорална съдба? Отговорът е в пространството. Застроени преди десет или двадесет години, новите периферни градски зони на Северна Каролина се открояват ярко на фона на селските пейзажи в Южна Каролина – щат, който продължава да живее, доста зле, благодарение на традиционните си индустрии (текстил, автомобили, химия и др.) и на селското си стопанство (тютюн, птицевъдство и др.). В Северна Каролина в „квартала“ Олд Стоун Кросинг, източно от Шарлот, нито нарочно запазените криволичещи улици, нито „старите камъни“ на къщите не успяват да засенчат модерния облик на урбанизираните пространства. Изникнали сред пусто поле аутобани и търговски центрове, свързани с централната част на града с лабиринт от магистрали, озеленени пътища и пусти улици, тези квартали с типови къщи са слабо осветени през нощта. Тук няма магазини, няма места за публични изяви. Десетки „квартали“ от този тип – Хемпшър Хилс, Хайленд Крийк, Бевърли Крест, Макалпин Уудс и др., кой по-богат, кой не толкова, в повечето случаи са се появили от нищото. *„Северна Каролина е царевично поле, препокрито с жилищни райони“*, обяснява жител на региона.

По време на Конгреса на демократите, който се състоя точно в Шарлот в началото на септември, бившият губернатор Джеймс (Джим) Хънт в желанието си да направи добро впечатление напомни развитието на своя щат: *„Видели сте небостъргачите и всичко, което Шарлот може да предложи*, обърна се той към делегатите. *Може би вашите деца са искали да учат в някое от нашите висши учебни заведения. Горди сме, защото всичко това в Северна Каролина сме го направили ние. Преди петдесет години това беше беден, селски щат, в който имаше сегрегация. Но имахме губернатор на име Тери Санфорд* [1961-1965]. *Той работеше заедно с шефовете на компании, с политиците и с преподавателите. Резултатът е процъфтяваща икономика с големи възможности, на която вие днес можете да се възхищавате.“*

И наистина, Северна Каролина е приютила три от тридесетте най-добри университета и централните офиси на четиринадесет от петстотинте най-големи компании в страната. Благодарение на тази динамика нейното население се удвои след 90-те години на миналия век. Този демографски трус подтикна Обама да се опита да отнеме този щат от републиканците. Агитирани от армада доброволци, новопристигналите – много студенти, младежи, квалифицирани работници, чернокожи, испаноговорящи… – масово гласуваха за него. Така той изпревари с малко съперника си от 2008 г. Джон Маккейн, подкрепен от слабо образовани бели и от избиратели от селските райони. На местно ниво контрастите бяха впечатляващи. В окръг Мекленбърг, в който се намира динамичният град Шарлот и където едва 51% от хората са бели (без да се броят испаноговорящите), 62% от имащите право на глас бяха дали гласа си за Обама. В съседния окръг Гастън (75% от неговите жители са бели и със среден доход с 30% по-нисък от този на жителите на Мекленбърг) подадените гласове за Маккейн бяха в същото съотношение.

Джорджия, както Алабама, Южна Каролина, Мисисипи или Арканзас, прилича повече на Гастън, отколкото на Мекленбърг, което означава, че демократите имат малки шансове да се наложат в тези щати. *„Като не броим Атланта, беден, селски и религиозен щат*, добавя Митчъл, за да обясни повтарящите се там загуби на неговата партия. *Хората са много консервативни. Това е сърцето на Bible Belt* [Библейския пояс] *“*. Репутацията му не е измислена. Само Джорджия и нейните десет милиона жители имат над дванадесет хиляди църкви (и над три милиона активни черкуващи се). Методисти, баптисти, презвитерианци, петдесятници, англикани. Пътник, който обикаля селищата на този щат, рядко може да мерне обществена сграда, но със сигурност ще се натъкне на изобилие от религиозни здания. Само в Дериън има десетина. По-голямата част от тях осъждат „греха“ – аборта, противозачатието, хомосексуализма, хазарта, но играят и важна роля в обществения живот, като разпределят храна за бедните, помагат на възрастните хора, организират допълнителни учебни курсове за децата и т.н. Всичко това на ниска цена благодарение на доброволния труд и на парите, дарявани от енориашите.

В Юга понякога религиозната пламенност прераства във враждебност към държавата. И се намесва в политиката. Преобладава убеждението, че благотворителните структури са по-способни да решават социалните проблеми от публичната власт. *„Частният сектор е най-ефикасен, на разположение са много хора, които експериментират с различни решения, и се прилага най-доброто. По правило държавата не може да действа така, тя определя едно решение и го налага на всички. Като консерватор смятам, че църквата трябва да играе водеща роля в социалната помощ. Тя може да е по-близо до хората в нужда, да създава взаимодействие между помагащия и нуждаещия се от помощ, тя прави отделната личност отговорна“*, обяснява Матю Арнолдс, делегат на Републиканската партия от Северна Каролина на конгреса в Тампа.

Няколко метра по-нататък е застанал Ед Райндърс, избран в Камарата на представителите на Джорджия. Облечен е със син костюм и носи червена вратовръзка. На лицето му сияе стереотипна усмивка. Той също се въодушевява от идеята бедните да станат по-отговорни. Кипва, щом чуе думите *„право на социална помощ“*. *„Хората* зависят *от социалната помощ!“*, подчертава той преди да подхване ритуалната приказка за въдицата и рибата, за да оправдае добрите дела на милосърдието – по-добре е човек да бъде научен да лови риба, отколкото да чака някой да му дава рибата всеки ден. *„Единственото морално задължение на държавата е да се грижи за онези, които не могат да се прехранват със собствени средства – инвалидите, душевно болните, много малките деца и много старите хора“*. Като помага на другите – тези, които *„са отговорни за действията си“*, държавата ги *„насърчава да не работят“*: *„За тях трябва да се грижат църквата, религиозните общности и благотворителните социални агенции“*, заключава той.

На пет мили от деловия квартал на Тампа в щата Флорида, скътана между бензиностанция и вехтошарски магазин, Първа божия църква в квартала „Даунтаун Тампа“, един от най-бедните в града, всеки ден се занимава с благотворителност. Всяка сряда пастор Лари Мобли и г-жа Линда Бърчъм раздават пакети с храна. Това подпомагане работи като държавна служба: между 11 и 15 часа следобед стотина души – чернокожи, бели, испаноговорящи, млади и възрастни хора – теглят номерче, попълват формуляр и след това търпеливо чакат, понякога с часове, в модерна чакалня с климатик. Когато пакетите свършат, последните си отиват с празни ръце. Останалите могат да отнесат по домовете си кутия плодов сок, сладки, домати, вакумирани колбаси, козунач хляб и т. н. Това е резултатът от труда на десет доброволци, които благодарение на дарението на енориашите купуват от бакалницата на ъгъла продукти с изтекъл срок на символична цена.

Г-жа Лиана Кели отдавна ползва помощта. Посветила живот си на грижите за децата си, тази 63-годишна кубинска имигрантка се е развела с мъжа си от ирландски произход преди три години. Останала без средства, тя се е преместила в „Даунтаун Тампа“. *„Социалната помощ, която получавах* [377 долара на месец] *ми стигаше едва да плащам наема, електричеството и телевизията*, обяснява тя. *Тогава започнах да посещавам кварталната заложна къща, продавах бижутата си и ценните си вещи. По едно време ми предложиха да ме наемат на работа.“* От осемнадесет месеца в смазващата горещина на Флорида, с ръце, покрити с тънка материя, за да се предпазва от слънчеви изгаряния, г-жа Кели стои на тротоара на булевард „Буш“ и размахва плакат пред погледа на автомобилистите с надпис: *„Cash for gold“* (пари в брой срещу злато). Тази работа на човек-сандвич ѝ носи по 7 долара на час. *„Викат ме, когато имат нужда, и аз отивам. Проблемът е, че това понякога съвпада с раздаването на хранителните продукти. В такива случай работя три часа за 21 долара, но губя пакет, който струва двойно повече!“*

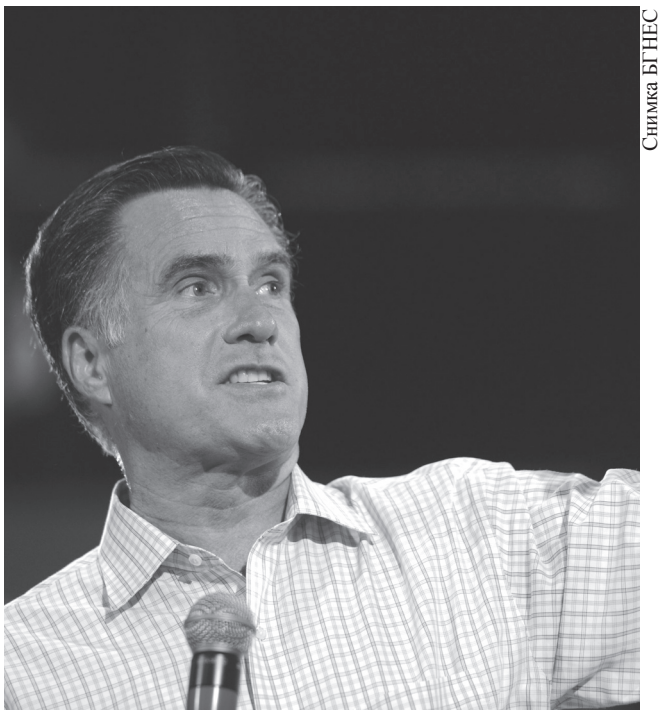
На 6 ноември г-жа Кели, макар и кубинка по произход, ще гласува за Обама. Може би е чула кандидата на републиканците да казва, че тя и 47% от американците са „прекалено зависими“ от държавата и е естествено да гласуват за демократите.

(4) С някои важни изключения: кандидатите републиканци Рърдърфорд Хейс (1876), Уорън Хардинг (1920) и най-вече Хърбърт Хувър (1928) са успявали да победят в много южни щати на САЩ.

Беноа Бревил

Le Monde diplomatique

Превод Методи Кръстев

Снимка БГНЕС

Мит Ромни – дипломация на канонерките

Далеч от изкушението на изолационизма, който в сегашния период на бюджетен дефицит завладява партията му, кандидатът на републиканците за Белия дом предлага „да се засилят американските военни ангажименти в чужбина“.

Йохан Хари*

НИЩО в кариерата на дипломирания в Харвард Уилърд Мит Ромни, нито в позата му на добър баща не подсказва особена склонност към отвличане на демократично избрани президенти или към овластяване на тирани, отговорни за смъртта на стотици хиляди души. Въпреки това използването на подобни методи е един от стълбовете на модела за водене на външна политика, който проповядва кандидатът на републиканците за президент на САЩ всред всеобщо безразличие. В прогресивните среди го критикуват, че е съсипал много фирми, докато е ръководел инвестиционния фонд „Бейн Капитал“. Същите критики Ромни заслужава и заради подкрепата си за гробокопачите на демокрацията.

Бившият губернатор на Масачузетс често е обвиняван, че е опортюнист без истински убеждения, който ще се включи в борбата за гласове

(На стр.6)

*Журналист.

Кошмари

В книга, илюстрирана от фотографа Уокър Евънс и писана с негово участие, писателят Джеймс Ейджи описва отражението на Голямата депресия върху американския Юг.

БЕШЕ нещо различно от това, което си представях. Защото си мислех за нещата, които стават през седмицата, а беше неделя. По протежение на просналата се редица от магазини на търговския център нямаше жива душа, нито автомобили. Само две паркирани коли се пържеха на слънце и човек можеше да се запита дали няма да пламнат всеки миг.

Никакви дървета. Дори и сянката от ниските сгради не можеше да облекчи страданието, всички къщи на слънцето бяха като одрани, груби, а улицата и алеите – бели. Светлината ме накара да притворя очи и редиците от двете страни на улицата ми се привидяха като улей, по който се излива вар. Отнякъде се появи дребно куче, опитващо се да върви там, криволичейки, защото така се чувства, защото е родено така, но пристъпваше бързо напред, защото паважът пареше лапичките му. Горещината беше смазваща, сякаш беше събрала в един ден горещините на останалите шест дни от седмицата и минаваше през тях като през лупи, за да удари с всичка сила седмия ден. Намалих скорост, завих в тази улица и веднага плувнах в пот. И изведнъж разбрах колко ужасно е да си в неделя през лятото в малък град на Юга и колко голямо е бремето върху жертвите и света им. На километри, на стотици километри около мен, накъдето и да погледна, нямаше човешко същество, нито животно, което да мърда, листа на дърветата и растителност в същата мъртвешка неподвижност, с изключение на мудното пълзене на влечуго в някаква бяла тишина, в някакъв кошмар.

James Agee, Walker Evans, Louons maintenant les grands hommes. Alabama: trois familles de métayers en 1936 (Да похвалим сега великите мъже. Алабама: три фамилии изполичари през 1936 г.), *Plon, coll. „Terre humaine“, 2003 (1939)*.

Елвис кандидат

Специалистът по история на културата и рокендрол критик Грейл Маркъс анализира символичното значение на Елвис Пресли в американското общество.

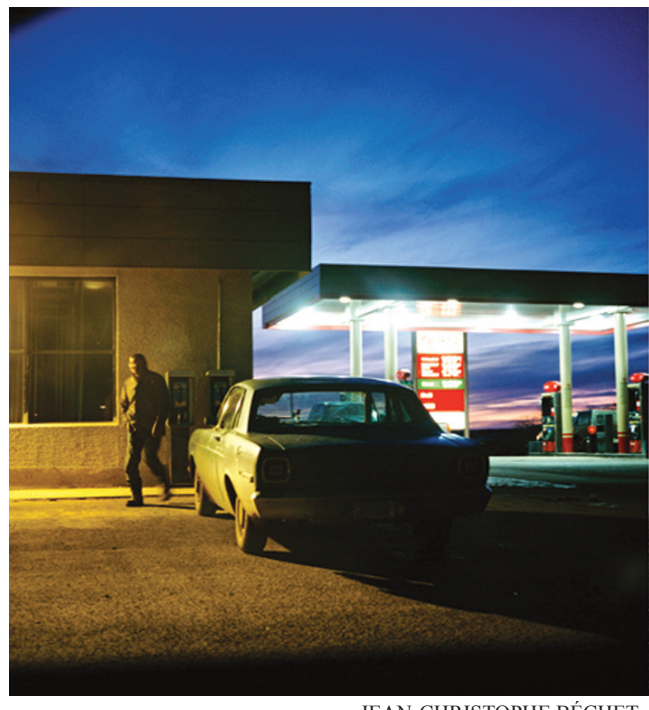
МАЙ 1972 г. Чета в *Modern Screen*, че мастити политикани от Републиканската партия сериозно възнамеряват да впишат Елвис Пресли в списъка с номинации за вицепрезидент. Статията е илюстрирана със снимки на 15-годишни девойчета, които размахват плакати с надпис „Елвис президент“. Ако се вярва на статията, Елвис мисли, че това е добра идея и се обръща към група на Черните пантери, за да провери ораторските си дарби. Цитирам какво им казва: *„Насилието не решава нищо. Това наистина е отвратително, момчета“*. Не знам как да разбирам това, особено година по-късно, когато ми го припомня една телевизионна реклама, която известява: „Тази вечер след словото на президента за Уотъргейт ще видите Елвис да защитава каузата на рокендрола във филма *Roustabout* (Докер)“. Мисълта, че Елвис може да защищава някаква кауза във филм като *Roustabout*, освен това, че не е замесен в скандала „Уотъргейт“, ме обърква. Но ако той беше замесен, щеше да знае как да овладее положението. За Елвис Уотъргейт щеше да бъде нещо като съдебно дело за космическо бащинство.

Greil Marcus, Mystery train. Images de l’Amérique à travers le rock’n’roll (Загадъчен влак. Картини от Америка, видени през призмата на рокендрола), *Gallimard, Париж, 2000 (1975)*.

Президентът Обама от Нобе

Произволни арести, задържания без съдебно решение, съдилища по бързата процедура… Въпреки поетите ангажименти Барак Обама продължи политиката за сигурност на своя предшественик.

Чейс Мадар*

JEAN-CHRISTOPHE BÉCHET.

ПРЕЗ 2008 г. кандидатът Барак Обама обещаваше да закрие затвора в Гуантанамо, да отмени приетия през 2001 г. закон за вътрешната сигурност (Патриотичния акт) и да не допуска каквито и да било наказателни действия срещу военни или служащи на разузнавателните служби, които дадат гласност на злоупотреби в администрацията им. Устремилият се към Белия дом демократ обещаваше да обуздае апарата за сигурност, който след 11 септември се беше превърнал в хипертрофирана и често неконтролируема бюрокрация.

Четири години по-късно обаче Гуантанамо все така продължава да действа, военните му съдилища подновиха заседанията си и Патриотичният акт отново беше задействан. Решено да санкционира всяко разпространяване на поверителна информация, Министерството на правосъдието започна шест разследвания за нарушаване на закона за шпионажа, т. е. два пъти повече от всички предишни правителства. Списъкът на пътниците със забрана да прелитат над американска територия, наложена на базата на произволни и по правило мъгляви критерии, нарасна повече от два пъти между 2011 и 2012 г. В него фигурират вече двадесет и една хиляди имена. В края на 2011 г. Белият дом обнародва закона за пълномощията, предоставяни за целите на националната отбрана (National Defense Authorization Act, NDAA). В противоречие с принципите за *habeas corpus* (1) и за разделение на властите той позволява на федералното правителство да лишава от свобода – без съд и за неопределено време – всеки американски гражданин, заподозрян в терористична дейност. Освен това администрацията на Обама разреши да бъдат премахвани физически извън границите на САЩ хора, определени повече или по-малко прибързано като „терористи“, дори когато те не участват пряко във въоръжени действия. Въпреки присъщите грешки на тази бързо действаща концепция за сигурност (какъвто е случаят с 16-годишния американски младеж, син на предполагаем високопоставен представител на „Ал Кайда“, който бе убит погрешка през септември 2011 г. в Йемен) Обама форсира „секретната“ програма за бързи екзекуции на чужди граждани, което се потвърждава от все по-честото използване на безпилотни самолети в Пакистан, Йемен и Сомалия.

Трябваше ли човек да е наивен, за да повярва, че Обама ще спре разрастването на апарата за сигурност? Всъщност обещанието му се основаваше на исторически прецедент. В средата на 70-те години на миналия век в разгара на аферата „Уотъргейт“ и на Виетнамската война мнозинството на демократите в Конгреса ограничи пълномощията на полицията и на службата за вътрешно наблюдение, които президентът Джералд Форд искаше да притежава. Прекратено бе и разширяването на прерогативите на изпълнителната власт във военната област, и по-конкретно относно секретните операции в чужбина. Така избирателите на Обама имаха основание да гласуват доверие на обещанията на своя кандидат.

Те бяха излъгани. Във всекидневието на американците все по-натрапчиво се усеща менгемето на сигурността, чийто символ станаха скенерите за тяло, с които са оборудвани вече сто и четиридесет летища в страната. Според признания дори на някои експерти с тези практики се разиграва „театър на сигурност“, който повече губи времето на хората, отколкото да ги закриля. Доклад на Службата за сигурност на транспорта (Transport Security administration, TSA) отбелязва впрочем, че тези скенери са *„уязвими“* и лесно могат да бъдат заблудени (2). Възможно е пътник да откаже да се подложи на сканиране, но за този отказ ще плати с цената на щателно претърсване на тялото му, което често се превръща в унижение.

*Адвокат, специализиран в защитата на гражданските права.

През 2011 г. 77 милиона документа бяха класифицирани като секретни от Вашингтон

Още по-фрапиращо е засилването на вътрешното наблюдение при управлението на президента Обама. Федералната администрация е назначила тридесет хиляди души да подслушват телефонните разговори на американците. Министерството на вътрешната сигурност, създадено през 2002 г., за едно десетилетие се превърна в третата по мощ бюрократична машина след Пентагона и Министерството на бойците ветерани. За да бъдат систематизирани данните, събирани от пипалата на този октопод, сега в Блъфдейл, щата Юта, се изгражда нов център върху площ от девет хектара на стойност два милиарда долара (3).

Трудно е да се прецени до каква степен се е раздул апаратът на държавната сигурност. След атентатите от 11 септември хаотична плетеница от бюрократични седалища, всяко едно с все по-разточителен бюджет (към който се прибавят непрозрачни частни финансирания), отприщи бурна строителна активност в центъра на Вашингтон. Бяха построени тридесет и три сгради, пръснати на площ от сто и петдесет хектара, колкото три Пентагона или двадесет и две сгради като Капитолия. Тази нова система за наблюдение и контрол бълва всяка година петдесет хиляди доклада, което прави по сто тридесет и шест на ден. Според журналистката от *Вашингтон пост* Дана Прист, носителка на наградата „Пулицър“ и специалистка по въпросите на вътрешната сигурност, *„пилеенето на пари за сигурност“* за десет години възлиза на две хиляди милиарда долара. И това става при пълна липса на висшестояща власт, която да наблюдава наблюдаващите. На теория единственият началник на службите за сигурност е директорът на националното разузнаване (Director of National Intelligence, DNI), който на практика не упражнява никаква власт.

В същото време Вашингтон засили секретността в политиката си. През 2011 г. бяха класифицирани като секретни седемдесет и седем милиона документа, с 40% повече, отколкото през предишната година. Процесът по „класифициране“ струва 10 милиарда долара на година, по преценка на Уилям Босанко, бивш директор на Бюрото за наблюдение на сигурността на информацията. При това положение не е изненада, че премахването на секретността се прави много пестеливо. Миналата година Агенцията за национална сигурност (National Security Agency, NSA) огласи досиетата от времето на войната… през 1812 г. срещу Великобритания. Само достатъчно богати и авторитетни организации, които могат да

(1) Юридически принцип, който не позволява човек да бъде държан в затвора без присъда.

(2) David Kravets, „Homeland security concedes airport body scanner „vulnerabilities“ (Министерство на вътрешната сигурност признава, че летищните скенери за тяло могат да бъдат „заблудени“), *Wired,* Сан Франсиско, 7 май 2012, www.wired.com.

(3) James Bamford, „The NSA is Building the Country’s Biggest Spy Center (Watch What You Say)“ (Националната агенция за сигурност строи най-голямия шпионски център в страната. Внимавайте какво говорите), *Wired*, 15 март 2012.

...ловата награда до безпилотните самолети

- „Американски пъзел“, 2011.

си позволят да наемат армия от опитни адвокати, успяват да пробият стената на секретността, като се позовават на закона за свобода на информацията, но с ограничен достъп.

Този огромен апарат, който поглъща колосални средства, обаче има пробойни. На първо място множенето на „разрешителните за сигурност“ (*security clearances*) (осемстотин петдесет и четири хиляди американци днес разполагат с частични права за достъп до конфиденциални разузнавателни данни) поставя под съмнение самото понятие за секретност. Освен това не рядко класифицирана информация прехвръква от някой лаптоп към открити сайтове в Интернет благодарение на програмите *peer-to-peer*, инсталирани от децата на един или друг високопоставен чиновник с прошарени коси, слабо боравещ с Мрежата (4). Матю Ейд, специалист по история на американския шпионаж, е бил изненадан, когато открил, че компютри на американската армия се продават на пазарите в Кабул с непокътнати твърди дискове, пълни с класифицирани файлове (5). И въпреки налаганите все по-строги наказания на „издайниците на тайни“, високопоставените членове на американската администрация продължават да захранват журналистите със секретна информация. През януари изтече информация от дълбоко засекретения „Доклад на националното разузнаване за Афганистан“, а недискретни публикации за ударите с безпилотни самолети по обекти в Пакистан често се появяват във вестниците.

През двата мандата на Джордж У. Буш много американци виждаха заплаха в раздуването на въпроса за националната сигурност, днес това вече не е така. След Втората световна война изглежда, че по отношение на защитата на гражданските права в САЩ има раздвижване само когато Демократическата партия е в опозиция, както в началото на 70-те години на XX век. Щом тя дойде на власт, динамиката замира. Днес много интелектуалци, симпатизиращи на демократите, се мъчат да обяснят на обществеността, че тяхното неодобрение в миналото не е било насочено към апарата за сигурност като такъв, а само към използването му от лошата партия. *„Това е банален аргумент, използван от прогресистите, които отказват да критикуват Обама както критикуваха Буш“*, констатира със съжаление юристът Джонатан Търли (6). И ако критиците отляво стъписват със своята плахост, бившите ръководни представители от администрацията на Буш, подобно на Ричард (Дик) Чейни, не пропускат случай да хвалят президента за неговата отдаденост на каузата на националната сигурност след 11 септември.

Ще бъде ли засегната от политиката на ограничения бюрократичната машина на държавната сигурност?

В началото на мандата изглеждаше, че Обама желае да изпълни обещанията си. Много скоро обаче той се сблъска с враждебността на парламента. На 21 май 2009 г. Конгресът отказа да отпусне 80 милиона долара, нужни за осъществяването на този проект. Пренебрегвайки това несъгласие, главният прокурор на САЩ Ерик Холдър обяви без предупреждение, че петима затворници от Гуантанамо ще бъдат прехвърлени в Ню Йорк и изправени пред граждански съд. Решението му се натъкна този път на силното неодобрение на нюйоркските конгресмени, които принудиха Обама да се съгласи, че не може да закрие затвора в обявените срокове. Оттогава комплексът в Гуантанамо и последиците от съществуването му (задържане за неопределен период от време, военни съдилища…) получават все по-безусловната подкрепа на Конгреса и по-специално на демократите. Би било погрешно отмятането на Обама по въпроса за сигурността да се тълкува като признак за „имперско президентство“, незачитащо законодателната и съдебната власт.

Още повече че бързото разрастване на мерките за националната сигурност не е ново явление в американската история. Първенство пред сегашния президент в тази област има неговият далечен предшественик Хари Труман (1945-1953), също демократ, който, екзалтиран от модния след Втората световна война антикомунизъм, значително подсили арсеналите за следене и репресии в страната. Тази политика се втвърди още повече при управлението на президентите Джон Фицджералд Кенеди (1961-1963) и Роналд Рейгън (1981-1989). По време на Студената война общо взето се одобряваха всички предявявани бюджети за сигурността на държавата и се удовлетворяваха всички искания за автономност.

Всеобщо известен факт е, че американците мразят всякаква форма на вмешателство на държавата в личния им живот. Изглежда това обаче не им пречи да се приспособяват сравнително лесно към разпоредбите по въпросите на сигурността. Либертарианците (малобройна фракция на Републиканската партия) подхранила очакването, че „Чаеното парти“, за което от особено значение е идеята за лична свобода, ще успее да сложи юзди на апарата за контрол и да ограничи американските въоръжени намеси в чужбина. Забравяше се обаче, че грижата на този десен либертаризъм (философско и политическо учение, проповядващо идеала за напълно свободния индивид, който е ценност сам по себе си – *бел. пр.*) е най-вече за защитата на частната собственост. На това основание неговите представители в Конгреса гласуваха през 2011 г. като един за продължаване на действието на Патриотичния акт. Колкото и цветиста да е реториката на „Чаеното парти“ против Вашингтон, на нея ѝ харесва тази политика на вмешателство, водена в името на националната сигурност.

Днес съпротивата срещу идеологията на сигурността е разпокъсана на малки групи в левия и в десния политически спектър. Авторитетният и разполагащ с нужните средства лявоцентристки Американски съюз за граждански права (American Civil Liberties Union, ACLU) от десетилетия се бори срещу незаконното наблюдение, държавната тайна и злоупотребата с власт. Странното е, че единственият национално известен политик, открито изразил позицията си срещу злоупотребите, свързани със сигурността, е републиканецът Роналд (Рон) Пол, който беше кандидат за номинацията на своята партия за президентските избори през ноември. Член на Камарата на представителите от Тексас, този радикален либертарианец въплъщава екзотична смесица от антиимпериалистическа реч и ултралиберална правоверност. Но независимо от коя посока идват, всички опити за защита на гражданските свободи пропаднаха. Обикновено такива опити намират повече отзвук сред избирателите в някои слабо населени райони във вътрешността на страната (планинските щати, Югозапада и северната част на Средния запад), отколкото в гъсто населените крайбрежни райони. В Калифорния, както и в Ню Йорк, сенаторите демократи проявяват склонност да вървят в крак с големите клечки от сферата на сигурността и с индустриалците от телекомуникациите, едри доставчици на технологии за държавните програми за наблюдение.

Разрастването на бюрокрацията в сферата на сигурността следва ритъма на американските военни намеси в чужбина. Тъй като САЩ сега са в тежка бюджетна криза, някои политици дори от Републиканската партия възнамеряват да ограничат бюджетите на въоръжените сили. Остава да се види дали и системите за наблюдение ще бъдат засегнати от политиката на ограничения.

(4) Dana Priest, William M. Arkin, *Top Secret America: The Rise of the New American Security State* (Свръхсекретна Америка. Възходът на новата американска държава на сигурността), Little Brown and Company, Ню Йорк, 2011.

(5) Matthew M. Aid, *Intel Wars: The Secret Story of The Fight Against Terror* (Информационни войни. Тайната история на борбата срещу терора), Bloomsbury, Ню Йорк, 2012.

(6) Jonathan Turley, „10 reasons why the U.S. is no longer the land of the free“ (10 основания да се каже защо САЩ не са вече страната на свободата), *The Washington Post*, 4 януари 2012.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Един катастрофален филм

ДОКУМЕНТАЛНА кинотворба с взривяващо съдържание май е на път да стане един от филмите, донесли най-голяма печалба в историята на САЩ? От появата му през миналото лято касовият успех на *2016 година: Обамовата Америка* с режисьор Динеш Д'Соуза стигна неочаквани висоти.

Известен като интелектуалец, който вече е водил няколко шумни битки, Д'Соуза не крие пристрастията си (Роналд Рейгън), нито натрапчивите си идеи (упадъка на Америка, ислямската заплаха). На 28 август в Тампа, където заседаваше Конгресът на републиканците, той представи филма си на една много доволна публика.

Тезата на режисьора може да се обобщи лесно. Сегашният президент на САЩ, вдъхновен от идеите на баща си (когото почти не е познавал) и на автори *„защитници на Третия свят“* или *„комунисти“* (Франц Фанон и Едуард Саид), иска да ускори упадъка на страната си, с цел тя да загуби своя необосновано висок ранг в света.

Първият въпрос, зададен в Тампа на автора на филма, подсказа параноичното звучене на филма му: *„Не рискувате ли твърде много, като отстоявате такива идеи?“* Д'Соуза трябваше да признае, че не се опасява от банда убийци „обамисти“. Тогава друг зрител го попита: *„Наистина ли вярвате, че Обама иска да разруши Америка?“* *„Не*, отвърна авторът, *но бих казал, че той е свързан с идеология, желаеща Америка да бъде по-слаба, да изразходва по-малко енергия, да преразпределя богатствата си на други народи по света. Тогава Америка няма да бъде номер 1 на планетата, а примерно номер 6, 18 или 34. За Обама това е морален императив и от четири години той ни приближава към тази цел.“*

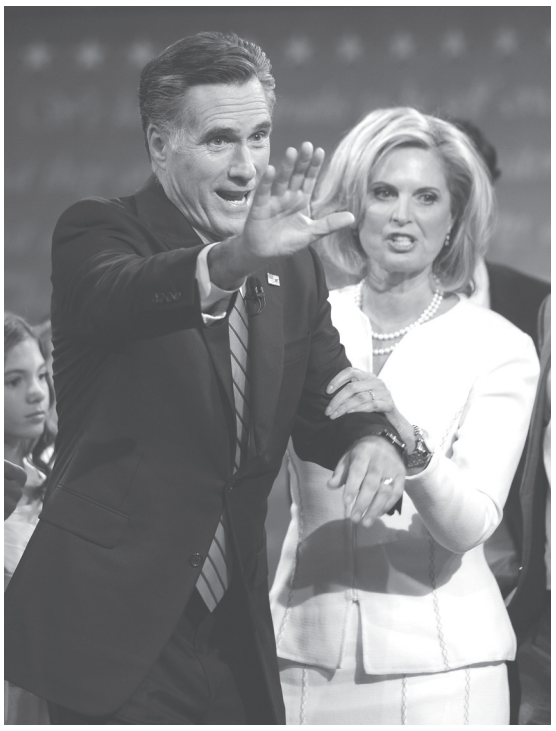
Поощрявано целенасочено от политиците демократи (дългът е тяхното *„оръжие за масово унищожение“*), такова развитие ще бъде трагично за целия свят. Една сцена от филма представя как зеленото петно на радикалния ислям се разпростира от Мароко до Пакистан, а в същото време САЩ разрушават най-важните оръжия от арсенала си. Авторът обаче е измислил и по-жизнерадостна поредица от кадри, за да утвърди превъзходството на родината си осиновителка (Д'Соуза е от индийски произход). Усмихнат до уши чернокож сяда на бара в американско кафене. Белите му съседи стават и напускат заведението. Чернокожият е огорчен от тази демонстрация на нетърпимост. Белите се завръщат. Те са напуснали заведението само за да купят торта за рождения ден на своя чернокож приятел… *„Америка е велика, защото Америка е добра“*, обичаше да повтаря Рейгън.

Но дали ще продължи да бъде могъща и великодушна, ако избере отново един президент, който проявява *„странна благосклонност към джихадистите в Афганистан?“*. Д'Соуза ни предупреждава – ако Обама получи втори мандат, вече няма да го терзае мисълта за преизбиране. Той ще стимулира ядрените амбиции на Иран, ще ореже бюджета на Пентагона и ще повиши данъците. И след няколко седмици – апокалипсис?

С. А.

Мит Ромни – дипломация на канонерките

Снимка БГНЕС

(От стр. 3)

неподготвен. Вярно е, че той често си противоречи по социалната проблематика (абортите, климатичните промени, здравното осигуряване…). Професионалната му кариера обаче преминава под знака на идейно единство. Като пламенен привърженик на неолиберална правоверност, той никога не е проявявал колебливост в това отношение. Човекът, който през 2011 г. отговори на свой опонент с думите: *„Но, приятелю, компаниите са живи организми!“*, не е преставал да настоява, че американските многонационални компании трябва да имат свободата да действат както намерят за добре навсякъде по света.

По този повод пропагандната му книга за предизборната кампания *No Apology* (Никакво извинение) (1) е поучителна в много отношения. Стойностното в този труд, замислен като атака срещу външната политика на демократите, е най-вече, че разкрива косвено веруюто на кандидата Ромни. Особено внимание заслужават страниците, посветени на събитията в Хондурас през 2009 г. и изказванията му за Индонезия от времето на Сухарто.

Възхищение от превратаджиите в Хондурас и от авторитарния режим на Сухарто

Мануел Селая, избран за президент (2006-2009) от хондураския народ в пряко гласуване, трудно можеше да бъде окачествен като радикал. Както изтъква специалистът по Латинска Америка Ричард Гот, *„този богат земевладелец, специализирал се в добив на дървен материал и в отглеждането на едър рогат добитък, беше кандидат на Либералната партия – единия от двата традиционни полюса на хондураската олигархия“* (2). Като ръководител на втората по бедност страна на американския континент той се опита да подобри битието на мнозинството от населението – увеличи минималното трудово възнаграждение с 60% и инвестира в социални програми, вдъхновени от политиката на бразилския президент Луис Инасио Лула да Силва. Тези инициативи бяха достатъчни, за да доведат до ярост дясната опозиция, която побърза да му лепне прозвището „нов каудильо“ и да го обвини в демагогия и диктатура. Когато Селая обяви идеята си за референдум за евентуално свикване на учредително събрание (действащата конституция от 1980 г. беше изготвена от военната власт), десницата нададе вой за преврат. Посред нощ въоръжени с автомати мъже нахлуха в президентския дворец, за да отвлекат държавния глава и дъщеря му (3).

Селая беше отведен насила в американска военна база и по-късно беше изоставен на пистата на летище в Коста Рика, като му беше заповядано да не се завръща никога в родината си. През това време радиостанциите в Хондурас прекратиха предаванията си, телефонните връзки бяха прекъснати, произволът и насилието заляха цялата страна. „Амнести Интернешънъл“ разкри *„масови арести, побоища, мъчения“* (4). Но скоро Ромни щеше да има повод за радост. Няколко месеца след преврата новото правителство организира международна среща на тема „Хондурас е отворен за пазара“. Започна приток на частни капитали.

И ако американската политика в Хондурас разгневи с нещо Ромни, то не беше заради погазената демокрация, а защото не бе спазена традицията свалянето на лявоцентристки режим в Латинска Америка да става по инициатива на САЩ. *„Когато Хондурас пожела да се отърве от президента си марксист*, заяви Ромни в печата, демонстрирайки ненавист, [Барак Обама] *го защити* (5).*“* В книгата си републиканският кандидат за Белия дом отива още по-далече, описвайки Селая като *„корумпиран самодържец (...) лишен законно от власт от Върховния съд на Хондурас (...) Шокиращо е да се констатира, че президентът на Съединените щати е могъл да принуждава Хондурас да действа в противоречие със собствените си закони, за да възстанови на власт репресивен и антиамерикански настроен ръководител“*(6). Благодарение на документите, разкрити от „Уикилийкс“, вече знаем, че никой извън най-радикалните консервативни среди не споделя тази теза. Свидетелство е поверителната дипломатическа кореспонденция на американското посолство в Тегусигалпа. В нея *„без сянка на никакво съмнение“* се говори за *„незаконен и антиконституционен държавен преврат“*, завършил на всичко отгоре с *„отвличане“* на избрания президент (7).

Ето какви са впрочем методите за водене на американската външна политика, които Ромни горещо препоръчва. По време на дискусия, организирана през ноември 2011 г. от Cable News Network (CNN) и фондация „Херитидж“, той произнесе похвално слово за *„събитията, станали в Индонезия през 60-те години, когато помогнахме на страната да навлезе в модерността благодарение на нов режим“*. Това според представите му е особено благоприятен исторически период, от който САЩ би трябвало да се вдъхновяват, за да управляват отношенията си с Пакистан и в по-широк аспект с останалата част от света. Друг поглед към събитията в Индонезия през 60-те години обаче дава версията, подкрепена с факти от поверителните записки на Централното разузнавателно управление. В тях се твърди, че САЩ са допринесли да се даде пълната власт на човек, който *„фигурира в списъка на най-големите извършители на масови престъпления през XX век“* (8).

Какво толкова забележително има в тази политика, че половин век по-късно тя не престава да предизвиква възхищението на кандидата консерватор за Белия дом? Както се отбелязва в телеграма на британската дипломация от 1964 г., Индонезия по онова време е важна страна поради ролята си *„на крупен доставчик на основни суровини“*. Тя добива *„близо 85% от естествения каучук в света, 65% от белените кокосов орех и притежава 45% от световните залежи на калай и 23% – на хром“* (9). През 50-те и 60-те години на миналия век Индонезия е ръководена от Сукарно, авторитарен президент, отхвърлящ както американския, така и съветския империализъм с амбицията да прокара собствен път на развитие и да запази природните богатства на страната. Тази проява на стремеж към независимост обаче очевидно не допада на американските мултинационални компании. Когато Ромни хвали Индонезия, той мисли за ерата на генерал Сухарто – личност много по-брутална и авторитарна от своя предшественик и доведена на власт с помощта на тайните американски служби.

В Индонезия ЦРУ дълго време работи за постигане на тази цел. То обучава и оборудва въоръжените сили до положение да ги направи държава в държавата. По-късно, когато военните вече са в състояние да завземат властта, ЦРУ им връчва списък с имената на пет хиляди предполагаеми комунисти. Джоузеф Лазарски, който по онова време ръководи местното бюро на ЦРУ, смята, че тези данни са били използвани като *„разрешително за убиване“* (10). Това първо клане отприщва повсеместна чистка на комунисти (или на предполагаеми такива), чиито жертви стават над половин милион души, в по-голямата си част селяни. По-късно Сухарто нахлу в Източен Тимор, където щеше да изтреби една трета от населението.

Според Ромни този метод е доказал своята ефективност, защото е позволил на Индонезия да влезе в „модерността“, т. е. да отвори широко вратите си за мултинационални компании, които с още по-развързани ръце да трупат богатства, след като протестните народни движения са удавени в кръв от военната хунта. Веднага след кървавите репресии Сухарто наистина покани едрите международни индустриални компании да участват в конференция, на която им предостави права за експлоатация на големи части от територията на страната.

Международните отношения не са единствената област, на която кандидатът на републиканците гледа през призмата на надпреварата за печалби. Този подход според него се прилага и в най-интимните сфери на живота. Така няколко години след като получава дипломата си от Търговското училище на Харвард, Ромни се връща там, за да изнесе лекция пред студенти: *„Вие* [като индивиди] *сте като мултинационална компания*, обяснява той. *Имате същите проблеми като „Дженерал Електрик“* (11). За да обоснове теорията си, той показва графиката на BCG (Boston Consulting Group), използвана главно във фирмените стратегии. В нея отделните сектори на дадена компания са изобразени с кръгове, чиято големина е пропорционална на генерираните приходи. Приложена в личния живот, графиката съдържа три сфери – труд, семейство и религия. *„Времето, вложено в труд*, заявява Ромни, *дава осезаеми резултати, защото носи пари (...). Децата ви обаче в продължение на двадесет години не ви носят нищо.“* Още по-зле, ако родителите не им отделят достатъчно време, те биха могли да се превърнат дори в *„баласт“* за своите семейства и за останалата част от обществото.

В очертаната от кандидата на републиканците Америка компаниите имат всички права и знаят как да ги отстояват

Ако е допустимо човек да оценява собственото си дете според критериите за продуктивност, защо същото да не е валидно и за един тиранин? Петстотинте хиляди селяни, избити по времето на Сухарто, не носеха никаква полза на САЩ. Те бяха „излишен товар“. Диктаторът предоставяше възможност на частните компании да се обогатяват. При такова мислене бързо се прави извод – нелогично е да се застава на страната на народа срещу неговия палач. Ромни издигна нарастването на печалбите в ценност, която прилага без разлика към всички институции на обществото, от семейството до президентството.

И съвсем не става въпрос за идеологическо невежество, в каквото Ромни често е обвиняван. Напротив, той е идеолог в пълния смисъл на думата и е способен да скрива страданията, които убежденията му могат да предизвикат. Ромни не чуваше глухия звук от падащите тела на избити хондураски дисиденти и индонезийски учители. В Америка на кандидата-републиканец компаниите имат всички права и знаят как да ги отстояват, ако е нужно и с щикове.

Йохан Хари

---

(1) Mitt Romney, *No Apology. The Case for American Greatness* (Никакво извинение. Въпросът за американското величие), St Martin's Press, Ню Йорк, 2011.

(2) Richard Gott, „Honduras: Back to the bad old days?“ (Хондурас – назад към лошите минали дни), *Guardian*, Лондон, 29 юни 2009.

(3) Вж. Морис Льомоан, „Полъх на студена война от Хондурас“, *Монд дипломатик*, септември 2009.

(4) „Honduras failing to tackle coup rights abuses“ (Хондурас не успя да спре нарушенията на човешките права след преврата), 28 юни 2010, www.amnesty.org

(5) Gail Collins, *Mitt's zest for zings* (Увлечението на Ромни по силата),*New York Times*, 14 декември 2011.

(6) Mitt Romney, *цит. съч.*

(7) Robert Naiman, „WikiLeaks Honduras: State department busted on support of coup“ (Уикилийкс Хондурас: Държавният департамент опозорен от подкрепата на преврата), 29 ноември 2010, http://archive.truthout.org.

(8) Цитирано от Stephen R. Shalom, Noam Chomsky, Michael Albert, „East Timor. Questions and answers“ (Източен Тимор. Въпроси и отговори), *Z Magazine*, Бостън, октомври 1999.

(9) John Pilger, „Spoils of a massacre“ (Плячка от клане), *Guardian Weekend*, 14 юли 2001.

(10) Цитирано от Ноам Чомски, *Year 501. The Conquest continues* (Година 501. Завоюването продължава), South End Press, Кеймбридж, 1999.

(11) Jodi Kantor, „At Harvard, a master's in problem solving“ (В Харвард, майстор в решаването на проблеми), *New York Times,* 24 декември 2011.

Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

ПАКТ ЗА СТАБИЛНОСТ, ОБЩ ПАЗАР, НЕВЪЗМОЖНАТА РЕФОРМА

Гражданско неподчинение за една лява Европа

След като ратифицира Лисабонския договор – двойник на отхвърлената през 2005 г. Европейска конституция, френският парламент трябва този месец да одобри Договора за стабилност, координация и управление (ДСКУ). Критиките на депутати от президентското мнозинство, включително на Зелените, и народното недоволство нямат особени шансове да попречат на това начинание, което поставя публичните финанси под опека. Пътища за една прогресивна Европа обаче съществуват. Ето един от тях.

БЕРНАР КАСЕН*

ВЪЗМОЖНА ли е една лява Европа, наистина демократична, социална, солидарна и екологична, скъсала напълно с либералната политика? Имаме сериозно основание да смятаме, че Франсоа Оланд никога не е вярвал в това. На 6 май 1992 г., когато беше обикновен депутат, заяви от трибуната на Националното събрание: *„Именно защото приехме глобализацията, днес сме подложени на валутни, бюджетни и финансови ограничения. При това положение единствените значими дебати са по въпроса дали приемаме или отхвърляме правилата на международния капитализъм. Включим ли се в играта на глобализацията, тези финансови, валутни и на всичко отгоре европейски правила стават задължителни“* (1). С други думи, европейското изграждане би могло да се разглежда единствено като част от либералната глобализация.

И когато двадесет години по-късно Оланд, вече президент на републиката, обещава да „преориентира“ това изграждане, той е наясно, че това не е възможно, освен в незначителна степен… И най-малкият порив за „преориентация“ действително се сблъсква с целия идеологически и институционнен механизъм на Европейския съюз. Не става въпрос само за договорите, които установяват „свободната и лоялна конкуренция“ като организационен принцип на всички политики. Става въпрос и за конкретното им изражение в десетките хиляди страници на европейското законодателство: директиви, правилници, решения. Впрочем либералите не крият това. Както признава един от най-словоохотливите сред тях – Ели Коен, управител на компанията „Жълти страници“, на „Електрисите дьо Франс – Нови енергии“ и на „Стерия“ (2), *„съвкупността от пазарни политики е ограничението, което създадоха и наложиха страните членки на Европейския съюз и по-специално латинските нации (Франция, Испания, Италия), за да реформират политиката си в защитените сектори, където синдикалната дейност беше все още силна и където политическият консенсус на практика забраняваше големи изменения“* (3). Казано е пределно ясно.

В такъв случай разумно ли е да се говори за изграждане на ляв политически проект в рамките на настоящите структури на Съюза, след като те са замислени именно с цел да предотвратят подобна възможност? Ако се даде отрицателен отговор на този въпрос, налага се логичното заключение, че трябва да се променят договорите, и то из основи. Но как, дори и само за един-единствен параграф, може да се измени даден договор? Отговорът е: чрез клаузите за ревизиране, които той съдържа. Но в случая тези клаузи предвиждат правилото за единодушие… Следователно, достатъчно е правителството на една от двадесет и седемте държави членки на Съюза да каже „не“, за да се блокира цялата процедура по ревизиране, предложена от друга страна.

Своеобразно фокусничество

СНЯКОЛКО редки изключения и независимо от различията си (4) партиите, движенията и управляващите, обявяващи се за леви, си затварят очите за това институционно препятствие. Те продължават да разсъждават, поне в публичното пространство, така сякаш в Съюз с двадесет и седем, а скоро и повече от тридесет страни членки (5), може да бъде приет нов договор, почиващ на други принципи, различни от тези на Лисабонския договор. Според управляващите социалдемократи „преориентирането“, обещано от Оланд, ще мине през преговори с първоначално враждебно настроени правителства, за да се извоюва включването на щипка „социална насоченост“. Така Пактът за растеж и заетост, приет по инициатива на Оланд от Двадесет и седемте на 28 юни т.г., който цели да пренасочи Договора за стабилност, координация и управление (ДСКУ), е просто политическо споразумение без задължителен характер.

Според други идейни течения, които във Франция се срещат в редиците на Левия фронт (въпреки че не всички в него са единодушни по темата) и на Зелените, трябва повече да се разчита на появата на мощно европейско социално движение, за да се преустрои Съюзът на прогресивна основа. Ключова мярка в това отношение е едно голямо увеличение на бюджета на общността (който понастоящем е в размер на 1% от брутния вътрешен продукт на Съюза), позволяващо финансови трансфери, благодарение на които да се съгласуват икономиките и социалните норми на държавите членки и да се неутрализират всички форми на вътрешен дъмпинг.

Проблемът е в това, че този голям скок към „ляв федерализъм“ е утопия в обозримото бъдеще. И то не само заради институционния механизъм, описан по-горе. За съжаление, в момента съществуват само отделни островчета на европейско обществено пространство. И най-вече, понятието европейско социално движение не разполага с конкретно проявление.

Вярно е, че напоследък Европейската конфедерация на синдикатите се дистанцира до известна степен от евролиберализма (обяви се против ДСКУ), но предвид разнородния ѝ характер трудно е да си я представим като авангард на всеобща народна мобилизация срещу настоящите форми на европейското изграждане. Колко силна е решимостта ѝ ще разберем по време на общото ѝ събрание на 17 октомври, тъй като някои от членовете ѝ (по-специално испанските синдикати) искат тя да вземе решение за провеждане на мащабни шествия срещу строгите икономии във всички столици преди срещата на Европейския съвет през декември.

Колкото до вероятността от значително увеличение на бюджета на Съюза, тя се изключва като възможен вариант от правителствата, които трескаво се стремят към бюджетни икономии, и без съмнение от европейските народи, все по-враждебно настроени към всичко, което идва от Брюксел. Следователно да се претендира, че нов „ляв“ договор е възможен, без да се промени настоящата институционна рамка, е вид фокусничество.

Да променим хода на историята

ОСТАВА друг възможен подход, който минава през урните. Ако в дадена страна народният вот упълномощи правителството, то може да скъса без колебание с политиките на Съюза и едновременно с това да установи нови принципи, които да направляват националната политика и отношенията с други европейски страни. Това би означавало да се прояви неподчинение спрямо Съюза (без непременно да се излиза от него) и да се изгради друг модел, способен да се разпростре отвъд националните граници. Понятието европейско неподчинение (6) не предполага непременно оттегляне от Съюза. А тази възможност съществува в Лисабонския договор. Едно „неподчиняващо се“ правителство би имало интерес да възприеме стратегията на слабия спрямо силния, като изнервя партньорите си, спъва механизмите на Съюза и като остане колкото може по-дълго в него, за да сложи край на множенето на либералните мерки. Преди да се премине в офанзива е добре най-напред да се спре отстъплението…

В какво се състои тази стратегия? На първо място да не се прехвърлят в националното право директивите за либерализация, да не се отменят установените социални придобивки, да не се прилагат вече приетите директиви и да се прибягва до Люксембургския компромис (7) с цел да се предотврати приемането на нови директиви. По същия начин би трябвало да се действа и с подписаните и дори вече ратифицирани в някои страни договори, а именно Европейския механизъм за стабилност и ДСКУ, целта на които е да се спасят банките и да се наложат завинаги строги икономии на европейските народи. Някои ще възразят с основание, че подобна линия на поведение означава на практика освобождаване от „законовите рамки“ на Европейския съюз. На тях ще отговорим, че съществува една по-висша ценност – зачитането на суверенитета на всеки народ, редовно потъпкван от европейските механизми. Особено от решенията на Съда на Европейския съюз в Люксембург и от националните съдии, задължени да поемат щафетата.

Имаме всички основания да мислим, че един такъв протест ще има широк отзвук по целия континент и ще се стигне до безпрецедентна европейска политическа криза, която ще доведе до действителен мораториум върху всички мерки за либерализация, чиито подготовка и прилагане представляват обичайната работа на Комисията. Развитието на тази криза ще установи едно съвсем ново съотношение на силите. От една страна, едно или няколко „неподчиняващи се“ правителства, подкрепени от общественото мнение и от социални движения в други страни, а от друга, институции (Комисията, Съдът на Европейския съюз, Европейската централна банка) без никаква демократична легитимност, поддържани от други правителства, които трудно биха могли да накарат съгражданите си да излязат масово по улиците в тяхна подкрепа. Никога не се е случвало хората да манифестират в защита на банкерските бонуси или на намаляването на заплатите и пенсиите!

(На стр. 8)

ROSA MUÑOZ. – „Пейзаж от бъдещето“

* Заслужил професор в Института за европейски изследвания към университета Париж VIII и генерален секретар на „Mémoire des luttes“ (Паметта за борбите).

(1) Цитирано от Christophe Deloire, Christophe Dubois, *Circus Politicus* (Политически цирк), Albin Michel, Париж, 2012.

(2) Коен е също научен ръководител в Националния център за научни изследвания (CNRS) и професор в Института за политически изследвания. Вж. Рено Ламбер, „Икономисти наемници“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 15 март 2012.

(3) Elie Cohen, *La Tentation hexagonale* (Френското изкушение), Fayard, Париж, 1996.

(4) Вж. Антоан Шварц, „Френската левица се препъва в Европа“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 2 юни 2011.

(5) Хърватия ще влезе в Европейския съюз през 2013 г., а пет други държави са със статут на кандидати: Бившата югославска република Македония, Исландия, Черна гора, Сърбия и Турция.

(6) *Вж.* Aurélien Bernier, *Désobéissons à l'Union européenne!* (Да не се подчиняваме на Европейския съюз!), Mille et une nuits, Париж, 2011.

(7) Когато генерал Де Гол прибягна до т. нар. политика на „празния стол“ през 1966 г., за да промени Общата селскостопанска политика, той постигна успех и това бе наречено Люксембургски компромис. Вж. „Франция извън европейския консенсус“, *Монд дипломатик*, януари 2007.

LE MONDE diplomatique
българско издание

ПАКТ ЗА СТАБИЛНОСТ, ОБЩ ПАЗАР, НЕВЪЗМОЖНАТА РЕФОРМА

Гражданско неподчинение за една лява Европа

(От стр.7)

Това противопоставяне ще възникне в един критичен исторически момент, когато Европа, въпреки относителното отслабване на геополитическата ѝ тежест, под напора на няколко правителства все още е в състояние да промени хода на историята. И наистина, ако прегледаме големите държави и региони, констатираме, че Старият континент би могъл да обедини трите необходими условия, за да се опита да установи и предложи на останалата част от света алтернативен модел за живот в обществото – критичен мисловен потенциал, задвижени от кризата социални сили, значителна демографска и икономическа тежест. В Латинска Америка междудържавното изграждане, основаващо се на политическата логика за скъсване с либерализма (в много по-ограничен мащаб, разбира се), от проект стана реалност – Боливарския съюз на народите от нашата Америка (ALBA). Макар контекстът да е много различен, този опит ще представлява несъмнено полезен извор на вдъхновение (8).

Както в региона ALBA съжителства с Южноамериканския общ пазар (MERCOSUR), като се стреми да повлияе на насоката му на развитие, бихме могли да си представим и едно съвместно съжителство на две европейски конфигурации. Едната, например, „лява“, първоначално с много ограничен състав, дори с един-единствен член, но призвана да се разрасне, а другата – либерална, какъвто е случаят сега. Това съжителство неизбежно ще доведе до промени и ще наложи известно преустройство, по-възможност съгласувано, на единния пазар, като ще се стигне дори до мерки за търговска закрила. Ако опитите на левицата успеят, те биха могли да повлекат и други след себе си, което да им позволи в даден момент да постигнат мнозинство в Европа.

ROSA MUÑOZ. – „Богове в морето“, 2007.

Независимо дали междувременно еврозоната ще се разпадне или не, съществуването на две отделни европейски конфигурации би поставило въпроса за единната валута. То би могло да доведе до въвеждане на две относително еднородни валутни зони, свързани помежду си, или до европейска обща, но не единна валута, която ще бъде единствената конвертируема, като ще има съгласуващи механизми, съобразени с националните валути.

Това решение напомня за Европейската валутна система, но с една съществена разлика. Тогава екюто (9) противно на еврото беше виртуална валута и националните валути бяха конвертируеми. По тази тема Жан-Пиер Шьовенман, бивш министър и сенатор от департамента Теритоар дьо Белфор, смята, че *„единствената разумна насока би била едно организирано изоставяне на системата на единната валута, съгласувано в европейски мащаб“* (10). И добавя: *„Но тази разумна насока не може да бъде изречена по идеологически и най-вече практически причини.“* Но нима това, което не може да бъде изразено при определена конюнктура, няма никога да може да се изрече на висок глас? Задълбочаването на кризата може да развърже езика…

Тези взривоопасни проекти предполагат голям скок в неизвестното. За сметка на това, известното е също толкова взривоопасно поради цената, която трябва да се плати за него. Тоест, ако продължи за неопределен период от време настоящата политика на строги икономии, която премахва социалните предимства, придобити в продължение на десетилетия, и свежда програмирано повечето страни от Съюза до режим на опека от страна на „тройката“ (ЕК, ЕЦБ, МВФ), тогава бихме могли да говорим в минало време за европейската демокрация и може би дори за самата идея, наречена Европа.

(8) Вж. „L'ALBA s'élargit et monte en puissance“ (ALBA се разраства и набира сила), Mémoire des luttes, 13 февруари 2012, www.medelu.org

(9) Създадено през 1979 г. на основата на валутите на страните от Европейската икономическа общност, ЕКЮ всъщност е акроним на European Currency Unit – ECU (Европейска валутна единица).

(10) *La Newsletter de Jean-Pierre Chevènement* (Бюлетин на Жан-Пиер Шьовенман), 11 септември 2012.

Бернар Касен
Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Обама II

(От стр. 7)

Междувременно републиканците избраха своя кандидат за Белия дом – мултимилионера Мит Ромни. Той веднага съсредоточи критиките си срещу Обама в няколко пункта от *„катастрофалния резултат на мандата“* на президента: 23 милиона безработни или хора с временна работа, нечуван бюджетен дефицит в САЩ, увеличение за четири години с 50% на националния дълг, вече равен на БВП на САЩ.

Ромни разчиташе на някои анкети, според които 54% от гласоподавателите заявяват, че Обама не заслужава втори мандат, а 52% смятат, че днес живеят *„по-лошо отколкото преди 4 години“*.

Кандидатът републиканец не спря да повтаря това през цялата кампания, забравяйки да посочи, че според анкетите самият Ромни не убеждава избирателите в своята искреност и загриженост за хората. Анкетите сочеха също, че мнозинството американци споделят мнението на Обама по почти всички сериозни проблеми – от реформата на здравеопазването до данъчната политика, и че при всички положения смятат, че Обама ще ги защити по-добре от Мит Ромни.

Тогава на Ромни му хрумна идеята да посочи силно консервативния Пол Райън, председател на бюджетната комисия на Камарата на представителите, като кандидат за вицепрезидент. Това явно стимулира Обама, защото реши да размени обичайните роли в президентските кампании. Той се превърна в нападателен опонент, вместо да защищава резултатите от своето управление. Вече не се оправдаваше за трудностите по стимулирането на икономиката, а задължи републиканците да обясняват непопулярния си план за съкращения в националния бюджет, обещанието да *„намалят данъците на милионерите“* и премахването на помощите за бедните семейства. По този начин Обама се превърна в говорител на средните класи, основна част от американското население, и естествено на избирателите.

Многозначителен факт е, че в речта си на 6 септември пред Конгреса на демократите президентът не защити резултатите от своето управление, освен по отношение на външната политика. Напомни смъртта на Бен Ладен, оттеглянето от Ирак и решението си да изтегли войските от Афганистан.

Може много да се говори за външната му политика, която общо казано е много разочароваща, както в Латинска Америка (Куба, Венецуела, държавни преврати в Хондурас и Парагвай и т.н.), така и в Близкия изток (арабската пролет, Либия, Сирия, Иран, Палестина…). Но както вече казахме, резултатите във външната политика няма да решат изборите.

Всичко ще зависи от икономическото и социалното положение. А то се подобри значително през последните месеци. Растежът е отново положителен (+0,4 средно на тримесечие). Подобри се заетостта (създадени са един милион работни места през последните шест месеца). Спасена от фалит благодарение на държавата, компанията „Дженерал Мотърс“ възвърна първото си място, като измести „Тойота“, в списъка на главните производители на автомобили в света. Строителството на жилища също е в по-добро състояние. Борсата прогресира с 50% от 2009 г. насам. Потреблението на домакинствата се покачва.

Достатъчни ли ще са тези скорошни подобрения, за да бъде преизбран Барак Обама?

Игнасио Рамоне
Le Monde diplomatique –
испанско издание
Превод Венко Кънев

Вестник *„МОНД дипломатик“*

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

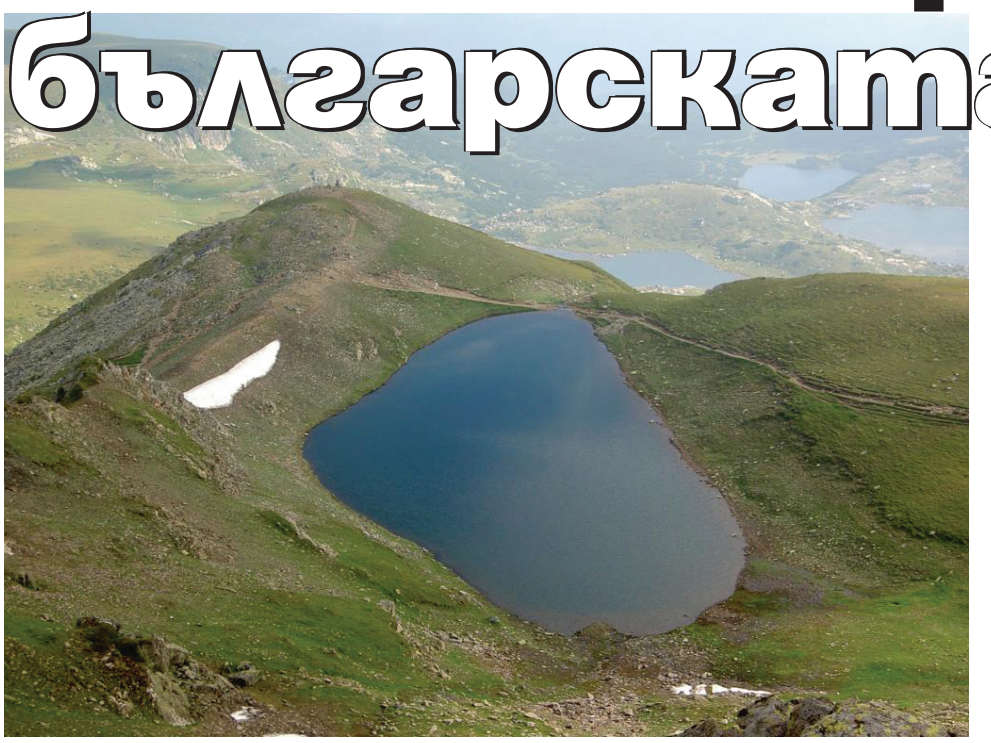
Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 1 ноември 2012 г.

Власт и пари съсипват българската природа

През последните години у нас няма институция или държавен орган, които да се грижат за опазването на родния ландшафт

Инж. Георги ПЕТРУШЕВ

Европейската Конвенция за ландшафтите от 1998 г. дава следното определение на понятието ландшафт: територия със специфичен облик, елементите на която са възникнали в резултат на действия и взаимодействия между природни или човешки фактори; пейзаж; картина на природата; характерен пейзаж на населено място; индустриална зона; обширни територии селскостопански земи; местност и др.

Красотата на българската природа

в много случаи уникална за европейския континент, съчетана с изобилие на културни, исторически, археологически и духовни ценности, привлича все повече български и чуждестранни пътешественици любители. Изумрудените езера на Рила и Пирин и стръмно издигащите се над тях склонове на планината, над които до късно лято белеят снежните върхове и била, вековните гори на Родопа, Странджа и Балкана, красивите речни долини и проломи на Искъра, Струма, Марица и Тунджа и все още, макар и малко на брой останали девствени кътчета по Българското Черноморие, са онези компоненти на родния ландшафт, които се запечатват завинаги в съзнанието на пътешественика. За тях са създадени и се създават много литературни, музикални и художествени творби. Който сам веднъж види и усети красотата на българската природа, никога няма да я забрави!

След като погребахме родната индустрия и селско стопанство, не ни остана нищо друго, освен да се гордеем, да славим, а ако можем, и да опазим красотата на българския ландшафт.

Безстопанственост и безотговорност

С голяма болка дебело ще подчертая, че през последните години у нас няма институция, няма държавен орган, който да се грижи за опазването красотата на българската природа. Върху който кът на страната да спрем вниманието си, ще видим ужасяващи посегателства върху просъществували хилядолетия ландшафти. С изграждането на добилата злокобна слава "Ски зона Банско" с тенденция към постоянното й разширяване, бяха унищожени хиляди декари вековни смърчови и борови гори, бяха изсечени хилядолетни мури, промени се коренно и ландшафтът в тази част на Северен Пирин, поради което е променен и статутът му като обект на Световното културно и природно наследство в размер на повече от хиляда хектара.

Мегаломанските амбиции на всяко селище в подножието на планините непременно да стане световен ски център докара строителството и на ски зона Паничище, заради която бе прокарана пътническа въжена линия от хижа Пионерска до бисера на Рила планина - Седемте рилски езера. През август 2012 г. министърката на околната среда и водите Нона Караджова по националното радио направи изявление, че сега благодарение на тази пътническа въжена линия е преустановено изкачването на туристи от хижа Пионерска до хижа Рилски езера чрез автомобили с повишена проходимост. Да, това е така. Защо обаче трябва да сравняваме пътническата въжена линия с неразрешеното от никаква институция превозване на хора с джипове по стръмните склонове на планината?

Когато преди 30 години започна проектирането и строителството на туристическата хижа Рилски езера, във всички документи бе изрично подчертано, че изкарването на строителните материали ще се извършва с животинска тяга, на самар. Това на практика не бе спазено. Без някой да е разрешавал, в нарушение на редица нормативни документи, защитаващи тази най-уязвима, но изключително красива горна граница на гората, бяха изсечени и изкоренени стотици декари вековни иглолистни гори и значителни по площ клекови формации. Така бе прокаран незаконно този автомобилен път, който не отговаря на никакви технически изисквания. По този път допреди 3-4 години със стари джипове до х. Рилски езера се превозваха по 30-40 души дневно.

Сега пътническата въжена линия в съботни, неделни и празнични дни изкачва към Седемте рилски езера огромен поток от хора. Голямото мнозинство от тръгналите във високата планина, са неекипирани и неподготвени за тази цел. Най-често те не знаят къде и защо отиват. Антропогенният натиск върху тази изключително крехка и уязвима екосистема е огромен и непоправим. Жалко наистина за най-красивия кът от Рила планина! Ерозията ежедневно се увеличава и само след десетина години районът ще се превърне в "лунна долина".

От картата на Западните Родопи изчезна завинаги красивата гледка от Пампорово към връх Снежанка. Допреди десетина години под върха се намираше само скромната туристическа хижа Студенец. Сега там е изградено и продължава да се строи плътно голямо високоетажно бетонно селище предназначено за хотели, ресторанти и увеселителни заведения.

Унищоженото ни Черноморие

Унищожен е и характерният, в някои случаи и уникален Черноморски ландшафт. Въпреки действащите у нас нормативни документи и международни конвенции определени олигархични фамилии и отделни техни представители извършиха дивашко застрояване по брега на морето, включително по плажните ивици, върху пясъчните дюни обявени за природни забележителности.

Неповторимият полуостровен ландшафт на стария град Несебър бе непоправимо преобразен и унищожен с многократното разширяване на провлака, застрояване с търговски обекти пред входните врати, устройване на огромни паркинги около полуострова и изграждането на няколко буни и пристани с накацали върху тях търговски заведения. Сега той вече няма нищо общо с пейзажа, който притежаваше през 1983 г., когато бе включен в списъка на Световното културно и природно наследство.

В района на Балчик, Шабла, Каварна и край природната забележителност на резервата Калиакра на огромни територии в Добруджа се изградиха над 1000 вятърни електрогенератора. Добруджа, известна като житницата на България, се превърна в един огромен вятърен електрогенераторен парк. Унищожен е характерният равнинен добруджански пейзаж. Променено е, навярно без разрешение, предназначението на земеделските земи в индустриални. Министърът на земеделието Мирослав Найденов през лятото на 2012 г. често посещаваше района на Шабла и ловната резиденция край Шабленското езеро. Дали изпита удоволствие от гледката как земеделските земи, които изхранваха българския народ, се унищожават за строителството на вятърните електрогенератори?!

Понеже стана дума за земеделския министър, трябва да посочим, че през лятото на 2012 г. се извърши незапомнено досега унищожаване на 64 хиляди декари елитни български гори от пожари във всички краища на страната. Средногодишната температура за България е повишена с не повече от един градус. Това в никакъв случай не може да бъде причината за повсеместните горски пожари. Вместо Мирослав Найденов да гони лисиците в Евксиноград и да се изявява като най-добрия ловец между министрите, трябваше да създаде денонощна, ежедневна охрана и контрол в най-голямото национално богатство - горите. Причина за повсеместните горски пожари е липсата на контрол и охрана. За това трябва някой да потърси отговорност!

Мегаломанският проект „Горна Арда"

В средата на септември т.г. президентът Росен Плевнелиев посети Австрия. Наред с другите въпроси, обсъждани с австрийското ръководство, той пое категорично ангажимента до края на 2013 г. да бъдат уредени окончателно всички разрешителни и проектни документи и в началото на 2014 г. да започне строителството на каскада "Горна Арда". Австрия ще бъде инвеститор на това огромно хидротехническо строителство.

Интересно президентът ли ще направи експертната оценка как ще се отрази реализацията на проекта "Горна Арда" върху ландшафта? А неповторимата за европейския континент красота на природния пейзаж и очакваната гибел на редица археологични и архитектурни паметници? Той ли ще издаде разрешителните за тази дейност?

Реализацията на проекта "Горна Арда" е тема, която човърка мозъците на българските политици през последните 23 години. Но договореностите на президента ни с австрийското правителство за строителството на каскадата съвсем леко и кратко е отбелязано в българските медии. Тази тема е лиценеприятна на управляващите през годините на нескончаемия преход у нас. Въпреки това е ясно, че отново и за кой ли път трябва да се даде отговор за печалбите и загубите от реализацията на този проект.

Още през 1952 г. най-голямата наша проектантска организация "Енергопроект" разработи първия вариант на "Горна Арда". В продължение на 60 г. той многократно се актуализира и преработва. Няколко поколения енергетици прекараха трудовия си стаж, занимавайки се с тази тема. През 1990-91 г. в правителството на България отново изникна въпросът за строителството на "Горна Арда". Основанието бе, че в продължение на 2-3 г. ще се създаде работа на около 300 души от този район. Турция непрестанно подновява желанието си за строителството на тези язовири, с което ще се намали опасността от наводнения на нейна територия.

Лидерът на Националното движение "Екогласност" Петър Слабаков тогава заявяваше от трибуната на Народното събрание, че е по-добре да даваме по 400-500 лв. месечна заплата на безработните 200-300 души от Източните Родопи и нищо да не работят, отколкото да им платим и да унищожат завинаги неповторимия с красотата си район на Горна Арда.

На България абсолютно не е необходимо изграждането на каскада "Горна Арда"! Австрия щом желае, по-добре ще бъде да инвестира в създаването на българска територия на заводи, предприятия и съживяване на земеделието. Престъпленията срещу красотата на българската природа не са извършени от наивност или непознаване на действащите редица международни, европейски и български конвенции и закони. Това се прави единствено в интерес на определени олигархични кръгове, разполагащи с политическата власт и голям финансов ресурс.

Моралът изисква президентът и подкрепящите го партии да обърнат внимание върху проблема за загиващата красота на България.

Искам думата

iskamdumata@duma.bg

Читателят преди всичко

www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 18 ОКТОМВРИ 2012

С възмущение и обида!

Дискриминация срещу световен и олимпийски шампион за инвалиди в Стара Загора

Георги СОФКИН, президент на "Българска организация малки европейци"

Искам да споделя пред вашите читатели и особено пред чуждите посланици в София за това какви четирибуквени простащини се извършват в България. Веднага казвам, за да съм ясен от самото начало - четирите букви означават ГЕРБ.

Преди 20 дни в Стара Загора на мача "Берое" - "Монтана", аз и още две мои познати момчета с инвалидност потежка от моята, бяхме най-грубо недопуснати да присъстваме, макар че и тримата сме инвалиди, а аз съм двукратен световен и олимпийски шампион за инвалиди.

Въпреки императивните текстове на Закона за инвалидите и нормативите, по изключително просташки и груб начин ни бе отказан безплатен достъп до стадиона. Аз го преживях като нещо нормално, но двете момчета бяха много обидени. В случая е налице дискриминация в открит вид. Стадионът е общинска собственост, разбирайте гербаджийска, отборът е собственост на ТЕЦ-2, разбирайте на Бойко Борисов. Тъй като простащините с четири букви заливат България ежедневно и ежечасно, аз затова поисках право на глас чрез в. ДУМА.

Искам също така да споделя, че имах телефонен разговор с т.нар. пресаташе на "Берое", за която запознати хора ми казаха с насмешка: "Това е старозагорската Искра Фидосова". Тя се държа по телефона назидателно и, меко казано, просташки с мен. Ако този разговор беше на живо, не отговарям за реакцията си, честно казано... Пред нея настоях за официално извинение от президента на "Берое", който е високопоставен директор в ТЕЦ-2 и доверено лице на ГЕРБ. Тя обеща да се обади, но такова извинение не последва. В цяла Стара Загора е известно, че в ТЕЦ-2 и в Мини "Марица-изток" АД бизнес получават единствено и само фирми, приближени на ГЕРБ и на Бойко Борисов. Тъй като в спорта и във футбола отдавна са наложени норми на толерантност, недискриминация и социална отговорност, т.нар. босове от ТЕЦ-2 смятат себе си за недосегаеми. Последствията са за нас.

Ежедневие

Властта наказва бедните с глад и геноцид

Вестта за това, че на всички работещи в държавния сектор българи от Нова година ще бъдат увеличени заплатите, се очакваше, като бонусите за министрите, парламентаристите и ведомствата ще бъдат увеличени.

Голямата изненада дойде от новината, че само на нещастните български пенсионери доходите може да се увеличат от началото на второто тримесечие на следващата година, тъй като само за тях липсвали необходимите средства. За мъчещите се да оцелеят, особено сега, през студените есенни и зимни месеци, наши баби, дядовци, майки и бащи в пенсионна възраст и особено за най-бедните от около 770 000 човека това е нов удар под кръста или чист геноцид. Ако управляващите са си поставили задача да намалее групата на пенсионерите в зимните студове и гладуването, то положително плановете им ще се реализират.

Няма оправдание от страна на властимащите няколко години наред за мизерстващите ни пенсионери да няма никакво увеличение, а на платените държавни писари всяка година доходите да се увеличават. Да се надяваме, че до бъдещите избори заблудеяният ни и лъган народ ще се осъзнае и каже своето решително НЕ на мъчителите си и избере да ни управляват истинските българи - патриоти, мислещи искрено за народ и родина, с което ще се удари заслужен изборен шамар на сегашните ни лъжливи, некадърни и продажни управници.

Георги АСЕНОВ, Лом

Предизборно

Ляво на борд и пълен напред

За да може БСП да спечели парламентарните избори през 2013 г., в Политическия доклад на 48 конгрес са посочени редица условия. Ние от основните партийни организации "Баждар", "Добри Карталов" и "Просвета" от Габрово не споделяме изказаното от някои делегати на конгреса становище, че БСП трябва да води предизборната борба с ГЕРБ на "терена на морала". Нашата партия - това сме ние, нейните членове, а ние сме морални и отговорни хора.

Ние смятаме, че предизборната борба с ГЕРБ трябва да се води с политики как хората у нас да живеят по-добре утре от днес. Това хората очакват да чуят от БСП и тя трябва да им го каже ясно, за да я разберат и й повярват.

Ангел Ил. АНГЕЛОВ, председател на ОПО на БСП, кв. "Баждар", Габрово

Въпрос

Докога ще ни правят на будали управляващите

Повод да напиша тези редове ми даде шумно рекламираното от г-н министъра на финансите Дянков увеличение на минималната пенсия с "цели" ДЕВЕТ лева. Ами да, че и минималната заплата станала 290 лв. и че това не е предизборен трик. Слушам го и си зададох неволния въпрос: "Защо не попита баща си каква е била минималната заплата през 1961 г., когато доходите, но не и цените, бяха съвместими, по времето на така отричания тоталитарен режим". Ще му отговоря, защото може баща му да не е бил още роден - 400 лв. Трамвайният билет - 20 стотинки, и ако се прекачваш на друг трамвай, ти даваха билет с продължение и представете си при тези билети от 20 ст. в трамваите имаше кондуктори и нямаше гратисчии и не беше на загуба градският транспорт.

Не е необходимо да гледаме толкова далеч, нека да погледнем в страните на ЕС. Там с един билет можеш да се возиш за определено време с всички видове превозни средства, а пък, ако влезеш в метрото, можеш и цял ден да се прехвърляш от линия на линия. Преди години бях във Виена и тъй като трябваше да ползвам градския транспорт, отидох да си купя билет и останах изумен, когато на гишето ми обясниха, че понеже днес е последният ден от месеца и тъй като съвпадал със събота, превозните средства били безплатни. Не ми остана нищо друго освен да ахна от учудване.

Пенсионерите преглътнаха горчивата хапка, че досега три години не получиха и коледни добавки, а заявление, че трябва да стягат колана.

Преди много години Г. Димитров беше казал, че ако е необходимо, ще бъдат пожертвани няколко поколения, за да бъде построен социализмът и комунизмът. А сега в името на какво трябва да бъдат пожертвани възрастните хора? В името или за отмъщение на това, че са си жертвали младините да построят това, което сега с лека ръка се разпродава и разрушава?

Пламък ЗАНЕВ

Актуално

Борисов, вие се пукате от яд, не Станишев

Повод да ви напиша тези няколко реда са словесните изригвания на премиера Борисов по адрес на опонента Станишев на 5.10.2012 г.

Става дума за светкавични брифинги на ГЕРБ за разобличаване "лъжите" на БСП и "крилатата" му реплика в Благоевград, цитирам: "Да се пука от яд Станишев, че ме посрещате така."

Г-н Борисов, едва ли г-н Станишев ще се пука от яд, но Вие сигурно сте се пукали и продължавате да се пукате...

Повод за това ми заключение идва от два случая: единият, в Народното събрание, когато отляво и дясно Ви критикуваха за самолетния воаяж на любимия Ви отбор "Витоша" - Бистрица, до Варна. Просто почервеняхте от яд!

Вторият, когато 8-годишното ни момченце - европейски шампион по шахмат (категория 8-годишни!) Ви матира за 7 минути! Вместо да го погалите по главата и да му пожелаете да стане и световен шампион за прослава на България, Вие се извърнахте, без да му кажете и дума, което за мен е най-малкото проява на лош вкус и поведение! Много хора се възмутиха - не само пишещият тези редове...

Опозицията в парламента е там, за да Ви показва грешките в управлението, а не да Ви гали с пауново перо. Имате достатъчно клакьори, които се занимават с това - от сутрин до вечер сте на екрана на телевизорите ни. Надминахте и Тодор Живков. Аз, аз, аз е параноично развито при Вас. За съжаление обаче и Вие сте от агресивната посредственост, която 23 години обезкостява България, а си внушава, че я строи. Не се строи с рекордна безработица, обедняване, престъпност, корупция и емиграция!

М. МАВРОВ

Позиция

www.duma.bg

ГЕРБ изби рибата!

С нея - и себе си!

Време е сегашната власт да си ходи - в своята виртуална държава

Огнян МАРКОВ

Дяволът май си няма работа. Дянков пак бръкна непредпазливо в кошера с идеята си да обложи с данък спестените пари на храта за черни дни или за погребение. Разбира се, по сутрешните блокове на телевизиите веднага се появиха депутати, партийни лидери и финансисти, които, разделени на два отбора, заприказваха в хор с единствената цел никой нищо да не разбере. В един от тези т.нар. диспути самообявилият се за голям финансов експерт Емил Хърсев след поредица от не особено свързани изречения накрая изплю камъчето - трябвало да издържаме държавата!

Е, точно това не трябваше да прави, ако питате мен! Защото хайде да се запитаме коя държава все пак трябва да издържаме? Тази на управляващите и на техните чуждоземни и наши господари, или държавата на мизерстващия български народ, от който 80 на сто живее на прага на бедността или под него? Защото първата държава, тази на сега управляващите, е измислена и живее само в тяхното съзнание.

Кого всъщност да издържаме? Депутатите ли, които отдавна са престанали да бъдат народни представители, а са само послушни винтчета в партийни машини, които си получават по над 10 минимални пенсии безотчетни всеки месец в плик. Него никой с нищо не облага, въпреки решението на същите тези депутати това да се прави.

Или да издържаме администрацията? Чиновниците, които се множат всяка година, карат ни всеки път да се кланяме пред гишето им и никой не може да ги накара да си вършат както трябва работата. Но които никога не забравят да си раздадат премиите в края на всяко тримесечие - премии, многократно надхвърлящи размера на месечните минимални пенсии и минимални заплати. Притежателите на тези заплати и пенсии системно не си дояждат, нямат пари за елементарни лекарства, нито да лекуват децата си, защото същите тези чиновници бездушно им отказват държавна помощ за лекуване!

Още кого да издържаме? Борисов ли? Че премиерът нали все повтаря, че той плаща, че той ни дава парите и останалите "благодеяния"! Само че да не би да си ги е извадил от джоба или да ги е взел от банката на приятелката си, с която уж се бил разделил в интерес на държавническата си мисия! Чушки, той взема нашите пари и ги раздава обратно, както му скимне - това е простата истина, която всеки трябва да разбере най-сетне.

Има още два аргумента, с които много успешно, но напълно демагогски боравят Борисовчетата. Първият е, че сме били страната с най-ниските данъци. Това е една от мантрите на ГЕРБ и я слушаме всеки ден по два-три пъти, казана по различен повод и с различно вдъхновение. Това благоприятствало инвестициите. Е, къде са тогава тези инвестиции? Казват, че било криза и затова ги няма у нас. Тогава защо в другите страни ги има, нали и те са в криза? Защо инвеститорите предпочитат да влагат парите си в други държави, а не у нас, и да плащат там високите данъци, а не нашите ниски? Отговорът, както се сещате, е съвсем прост. Защото държавата там е предвидима и държи и на думата си, и на традицията, и на народа си. А у нас всичко зависи от това с коя кълка нагоре ще стане сутрин Борисов. И защото всеки инвеститор у нас е очакван от черен рояк посредници, мазни помагачи и обикновени рушветчии, от които всеки свестен бизнесмен бяга с писък. И това е държавна политика. Тя много ясно личи по колите, които кара тази паразитна прослойка у нас. А ако държавата искаше, можеше лесно да изреже този гангренчен процес от нашия живот и да го сведе поне до санитарния минимум. Ама не иска, там е проблемът!

Вторият аргумент за данъка върху лихвите по депозитите е, че от народа трябва да се смъкват не три, а четири кожи, защото в другите страни от ЕС имало такъв данък. Това, разбира се, подлежи на проверка, защото когато управляващите ни кажат "Добър ден", вече гледаме къде е слънцето! А ако наистина е така, че да го въведем и ние, бе! Само че да въведем и тамошните заплати, и тяхната социална политика, и здравеопазването им! Хайде! Ама едното можело, а другото - не. Можело само да ни бъркат в джоба!

Има още нещо, което говори, че управляващите са си загубили ума, ако въобще някога са го имали. Да грабиш така безогледно от хората и то 9-10 месеца преди изборите, означава само едно - сам да си режеш главата! А щом го правят, значи или наистина живеят в друга държава, или... са похарчили парите. За три и половина години ГЕРБ пръснаха за магистрали, за издръжка на раздуващата се държавна администрация и за какви ли не консултанти и безумни проекти 4 млрд. лева от резерва на страната. И парите свършиха!

Сега обаче Борисов и Дянков се въртят на шиш да намерят отнякъде сума за увеличение на пенсиите, че идат избори. И те са принудени да правят свободни съчинения - все някое ще мине през послушното герберско мнозинство в парламента. Просто защото изхарчиха парите - без да ги попълват!

Опитват се да ни залъжат, че с новия данък щяло да се вземе от богатите и да се даде на бедните. Ама това го слушаме непрекъснато от изборите през юли 2009 г. насам! Само дето не става! Как тогава да повярваме, че точно с този данък ще се възцари социалната справедливост?

За някого да ограбиш от бедните 5 лева, които за един пенсионер са пари, а после да ги дадеш на същите тези бедни под формата на увеличение на пенсиите и при това да се изкараш техен благодетел, може да е висша форма на икономически пилотаж. За нас обаче, за жителите на истинската, реалната държава, това е само висша форма на цинизъм и управленска импотентност!

Затова крайно време е да пратим ГЕРБ да си ходят в тяхната държава! Виртуалната. Там да искат сутрин едно, по обяд да се надяват на друго, а вечерта да правят трето. И няма вече никакъв смисъл да ги призоваваме да се осъзнаят. Три години и половина правихме това! Не референдум, а предсрочни избори са ни нужни. Сега.

КОГА Е МИСЛИМО НЯКОЙ НЯКОГО „ДА ПЛЯСКА"?

Орлин СТЕФАНОВ

Струва ми се, че може само да се недоумява: възможно ли е в риториката при международните отношения да се използва улична лексика?

Щом някой е станал държавник, не може да обявява, че първата дама на Америка била "пипната отвсякъде". Е, нашият премиер Бойко Борисов е искал да каже, че Мишел Обама изглежда перфектно, но да се коментира външният вид на личност от подобен ранг не е уместно дори и с нормативен начин на изразяване.

Заради подобна нетактичност някакъв холандски пратеник до испанския двор е щял да загуби главата си - подарил на кралицата чифт чорапи, които наистина били върхово постижение на тогавашните манифактури. Обаче да се предоставят предмети, от които тръгват асоциации към телесните прелести на такава особа, е преценено за недопустима обида. В последния момент на въпросния господин екзекуцията му се е размината, но какво да правим ние с нашия вицепремиер и министър на финансите, който се закани на руснаците, че щял да ги напляска? Няма спор, изразът е фигуративен и заканата означава вероятно, че няма да се дадем на "провокацията", че по съдебен път ще ни се поискат направените заради АЕЦ "Белене" разходи. Но нима досегашните проектни, производствени, транспортни и строителни работи не трябва да бъдат възмездени? Такова некоректно "разсейване" е възможно само на махленско равнище и никакви юридически екипи, които са в подчинение на господин Дянков не могат да продиктуват на Арбитражния съд в Париж критерии, които биха ни пощадили.

Уви, твърде смущаваща е безотговорността на тази докарана от странство фигура. Нещо като задържалия се за още по-кратко съветник на Филип Димитров Алекс Алексиев. Ние тук лесно се измятаме - до вчера Агенция "Митници" щеше да се премества в Русе, днес инициативата е отменена. Сега Дянков определя паричните потоци, утре може да сееш раздор с мощната държава, която владее ядрени, напълно приемливи за съседна Турция, технологии, е скандално.

И ние, българските граждани, сме в правото си да "напляскаме" тъкмо самозвания ни вицепремиер!

Мисия Брюксел

Отчет пред читателя

Георги ГОТЕВ

Ако не греша, тази колонка ми е номер 200. Не съм пропускал нито седмица, значи изтекоха почти четири години, през които всеки, който ме е търсил, ме е намирал в четвъртък. Всъщност Юрий Борисов, който през 2008 г. ме покани да стана колумнист, ми каза две неща. Първо, не бързай да даваш отговор днес - нека се чуем утре. Второто беше: избери си ден на седмицата - избрах четвъртък. Юрий беше прав. Ако беше поискал отговор веднага, щях да му кажа, както отговорих на други, че съм поласкан, но нямам време. А така цяла нощ не спах и прецених, че време ще намеря, защото си заслужава да имам такава публика, каквито сте вие.

Нарекох рубриката „Брюкселски безсъници" като спомен от тази нощ. Иначе спя прекрасно. Но забелязах две неща - започна най-голямата криза, която ЕС преживява в 60-годишната си история. Другото е, че България се оказа с най-нефелното си правителство, откакто се водим като демокрация.

И понеже имам възможността да наблюдавам отблизо премиера Бойко Борисов сред другите европейски ръководители, че и да разказвам впечатления, смених името на рубриката на шеговитото „Мисия Брюксел".

Останалото според мен знаете. Ще се опитам да отговоря на въпроси, които е нормално да бъдат зададени.

- Няколко думи за мен? Благодарение на баща ми Горан Готев, който дълги години беше кореспондент на БТА в чужбина, научих езици и неговия занаят. В Брюксел дойдох, веднага след като влязохме в ЕС. Работя в EurActiv, частна медия, специализирана по темите на ЕС. Както всички в частния сектор, усещам кризата на гърба си. Чиновниците нямат същото светоусещане.

- Пипа ли ми някой текстовете? Не, нито в EurActiv, нито в ДУМА. Радвам се на пълна свобода като журналист. Никой не ми подсказва за какво да пиша или как да го напиша. В редакцията на ДУМА не са ми променили нито заглавие, нито думичка от текста. Съчувствам дълбоко на всички български журналисти, които нямат тази свобода.

- Как си избирам темите? Обикновено търся европейска тема за седмицата, интересна за българския читател. Особено ако българските медии са я пренебрегнали. Теми не липсват. Понякога се съветвам със съпругата си, с дъщеря си и сина си. Няколко пъти те са ми подсказвали отлични теми.

- Следя ли българските новини? Гледам българска телевизия. Всяка вечер следя новините в родината, но също в Белгия и във Франция. От българските интернет издания най-често чета „Сега", Медиапул, „Дневник" и ДУМА.

- Колко често посещавам България? Само за десет дни през август. Избягвам столицата, ходя на село.

- Бих ли се върнал в България? Засега нямам такива планове. Българите станахме глобални, но никога няма да имаме успеха на евреите или арменците, защото ни липсва чувството на солидарност и взаимопомощ.

- Кога пиша? Старая се стоката ми да е прясна. Пиша в сряда сутринта и виждам текста си публикуван онлайн същата вечер.

- Имам ли гафове? Да, два. Веднъж бях в командировка във Варшава и съвсем бях забравил, че е сряда. Написах си колонката буквално за пет минути на латиница на първия компютър, който намерих. В редакцията са трансформирали текста на кирилица. Вторият ми гаф е, че веднъж изпратих чернова, вместо окончателния текст. Хубавото е, че читателите харесаха текста - забелязах го по коментарите.

- Имам ли несбъднати прогнози? Да, с изборите в Гърция, когато Сириза не успя да спечели. Когато пишеш коментар, често се изкушаваш от по-зрелищния сценарий, какъвто би била победата на тази партия, която би извадила Гърция от еврозоната.

- Най-запомнящата се сбъдната прогноза? Мисля, че беше за това, че конгресът на ПЕС няма как да се проведе в Букурещ. Говорих с отговорни фактори в ПЕС, които хабер си нямаха до последния момент. Което показва, че и сред тях има такива, които живеят в свят, изолиран от реалността.

- Какви са ми контактите с българските дипломати в Брюксел? Минимални. Чужди посланици непрекъснато ме канят на най-различни брифинги, обяди и вечери. Българските посланици се страхуват от контакти с журналисти.

- Получавам ли реакции от читатели? Някои пишат в интернет форума, бих искал да са повече. „Ламбен" ми е редовен критик. Някои читатели предават поздрави и поощрения чрез баща ми, много съм им благодарен.

- Имам ли намерение да издам колонките си в книга? Не се бях замислял, докато издателят на ДУМА Николай Малинов ми направи такова предложение. Би могло да се получи, в бъдеще. Под някои от колонките ще напиша кратък критичен послепис - какво не си харесвам от дистанцията на времето.

- Ще сменя ли името на рубриката и кога? Да, когато догодина дойде компетентно правителство, което няма да ни резили. Би могла да се казва „Един час разлика". „Брюкселски безсъници" и „Мисия Брюксел" ми пречеха да използвам името на столицата на Европа в заглавията. Надявам се да си навакса.

Пернишки цигулар обира лаври край кралския дворец в Мадрид

Вече осма година перничанинът Райчо Радев събира аплодисменти и евро с виртуозните си изпълнения пред кралския дворец в Мадрид

Снимки АВТОРЪТ

Рожба на испано-българската любов сервира в най-стария ресторант на света, заралия играе „жива статуя" на Магелан насред Лисабон

Христо ДИМИТРОВ

Осма година цигуларят Райчо Радев е част от пейзажа в площадното пространство край катедралата "Ал Модена" в Мадрид, издигаща се пред парадния вход на кралския дворец. Роденият в миньорския Перник виртуоз твърди, че избрал сцената на открито, след като установил, че максимата "Цигулар къща не храни!" е валидна само за България.

В началото "местните" го гледали "доста притеснително", но пернишката закалка и нашенският инат си казали тежката дума: извади ли Райчо инструмента от калъфа, "конкуренцията" се отдръпва на почетно разстояние. Свири всичко - от Вивалди през Брамс и Моцарт, и от "Бяла роза" до "Болен ми лежи Миле Попйорданов". Всяка публика си имала своите предпочитания - за руснаците веднага минавал на "Калинка", за американците подкарвал нещо "ала кънтри", а японците ръкопляскали на всичко.

"Търговска тайна" е броят на дисковете от соловия му албум, но цената е твърда - 10 евро. Като за първи проявил интерес към особата му журналист от родината е готов на отстъпка - 8 евро. Какво да се прави - пазарна икономика!

Дневната заработка определя като "неголяма, но достатъчна", стигала за лиценза, без който си "аут" от подиума; за квартирата в квартал, до който се стига след две прекачания от автобус на метро и трийсетминутен пеши марш; имало за недотам сиромашки обяд и вечеря... На два-три месеца изпраща част от спестяванията в Перник. Където е семейството му. Не се е връщал в България от три години. Наскоро обаче посрещнал гости. "Това е, брато, можеше и по-зле да бъде в тая криза, дето е налегнала сега испанците. Четвърт милион сме българите тук, поне двайсетина хиляди вече се върнаха обратно. Няма работа, не е като в началото", коментира мургавелкото и разверя калъфа в очакване на новопристигаща група на площада.

Рожбата на българо-кастилската дружба Мануел (вдясно) обслужва клиентите в най-стария ресторант на света - отворилия врати през далечната 1725 г. Sobrino de Botin

Само на петстотин метра от подиума на Райчо ни чака нова среща с нашенец. Оказва се, че един от келнерите в най-стария ресторант на света, вписания в книгата на рекордите "Гинес" Sobrino de Botin, е рожба на любовта между великотърновката Мария и сина на Кастилия - Мигел. Мануел плесва с ръце, като разбира, че особата му е привлякла интереса на български журналист. Предлага да пийнем по биричка, но прави уговорката, че няма да може да ни отдели повече от минута - рискувал да си навлече "лош поглед" от салонния управител. Виж, ако сме имали време за след смяната му, можело да си поговорим, колкото душите ни искали! Извинява се, че на български знае само десетина думички, рядко се случвало да обслужва гости от родината на майка си. Иначе в България е бил няколко пъти и много му харесвало. Може би някой ден, когато остарее и стане дядо, ще се пресели в Търново.

Ресторант Sobrino de Botin, Magpug

Иначе ресторантът, където на младини е работил като келнер гениалният Франциско Гоя, отваря врати през далечната 1725 г. и името му присъства в редица романи, сред които и един, написан от Хемингуей. Пак от онези прастари времена е специалитетът в обедното меню - печено на жар прасенце сукалче. Правим си снимка за спомен с Мануел, вземаме си довиждане и ангажимент да носим поздрави на България от нейния полусин и поемаме отново по пътя. В посока Лисабон. Където ни чака още една непредвидена среща. Този път с облечен в костюм на мореплавателя Магелан старозагорец.

Запознанството е направо анекдотично. Запечатваме в кадър уж замръзналата в позиция "мирно" фигура пред Триумфалната арка край търговския площад и подминаваме, а зад гърба си чуваме: "Ей, това заралиите сте станали по-стипци от габровци! Едно евро ви се свиди да пуснете в шапката на актьора..."

Споглеждаме се, обръщаме погледи в обратна посока и виждаме как уж бронзовата фигура ни прави укорителен жест с ръка. Десет минути по-късно обръщаме втора сервеса с копието на мореплавателя, оказал се съгражданин, прекосил цяла Европа и установил се на пъпа на Лисабон в търсене на препитание.

Заралията Иван заработва от месец насам в стойка "мирно" пред Триумфалната арка в Лисабон

Иван (умишлено отказва да запишем презимето му, защото все още не се е сдобил с лиценз за "ролята" и засега само "замества" титуляря) пристигнал тук преди две години, пробвал на няколко места в строителството да започне постоянна работа, но все не случвал - или собственикът на фирмата фалирал, или обектът бил замразяван за подобри времена. От месец облякъл костюма и започнал да усвоява професионалните тънкости на уличния актьорлък.

Признава, че не е лесно - при жега от 35 градуса на сянка малцина успявали да удържат "стойката" повече от петнадесетина минути. Затова се "въртели", всеки титуляр имал поне по един сменник. Спечеленото делели в съотношение 1:3, чиракът си тръгвал в края на деня с петдесетина евро в джоба. Сума, която стига колкото да преживееш в страна, където литър бензин е 1,77 евро, а наемът гони космически висоти. Освен ако не си в някоя от комуналните квартири, където по силата на брадясал вече закон от времето на Революцията на карамфилите са запазени цените от епохата на диктатора Салазар - 20-25 евро за стая с баня и кухненски бокс. Понечваме да платим двете сервеси на новия познайник, но срещаме категоричен отказ: "Ще черпите в Стара Загора, като се върна. За Коледа или най-късно напролет!"

Доня Йовка е сред ветераните българи в Португалия. Някогашната университетска преподавателка знае със сигурност повече детайли за тукашните крале и кралици от наследниците на някогашните им поданици

25 000 са нашенците в Португалия, част от тях са истински ветерани, като невероятната доня Йовка - бивш университетски преподавател в София и личен преводач на легендарния португалски комунист Алваро Кунял, когато идвал да си отпочива у нас преди демократичните промени. Днес доня Йовка кръстосва надлъж и нашир Португалия, за да обяснява на българските туристи прелестите на някога най-бедната държава, основател на ЕС. Като не пропуска да отбележи, че част от книгите на тукашния Нобелов лауреат - писателя Жузе Самарагу, вече могат да се четат и на български, благодарение на нейна колежка от някогашния Институт за чуждестранни студенти.

"Великолепен превод, великолепна работа на преводач, за жалост платиха й колкото да не е без нищо!", коментира с въздишка бившата университетска преподавателка и бърза да разсее атмосферата с пореден детайл от любовните авантюри на някои от многобройните португалски крале, чиито имена едва ли някой от туристите успява да запомни.

Култура

очаквайте

В Казанлък представят японска калиграфия от Кихачиро Нишиура

Проект „Балкански” записа втори албум

10-те композиции в „Оренда” правят мост между миналото и настоящето

Новият албум на “Балкански” - “Оренда”, ще бъде представен на 19 октомври в “София лайв клъб”. В концерта освен Теодосий Спасов - кавал, и тромпет, Иван Шопов - бас и електроника, и Иво Христов - визия, ще вземат участие и някои от гост музикантите, участващи в проекта, сред които и великият глас Янка Рупкина. За първи път ще бъде представен и новият видеоклип “Брат”, осъществен от “Addminimal Creative Studio”. Авторите обещават неповторимо преживяване от звук и визия, направена специално за премиерата на албума.

Като много древен народ, идващ от Изток, прабългарите почитали енергиите, властващи в природата и влияещи пряко или косвено върху човека. Те вярвали, че цялата Вселена е изпълнена с една особена, свръхестествена сила, която не представлява винаги едно точно определено божество и се крие по някакъв начин във всички предмети. Тази сила обитава главата и кръвта и може да преминава от човек в друг човек или от човек в предмет и обратно. Нарекли я оренда.

И до днес във фолклора е запазено твърдението, че ако повтаряте като мантра колкото може по-често тази дума, нещата в живота ви ще придобият позитивен обрат - ще започне да се случва това, което искате, ще сте силни, здрави, непобедими...

Две години след огромния успех на “Кукер”, създателите на “Балкански” Иво Христов и Иван Шопов представят новия си студиен албум “Оренда”. Официално като съавтор за новия проект към тях се присъединява и уникалният музикант, известен като “кавалджията на планетата” Теодосий Спасов.

В някои от композициите техни гости са неповторимата Янка Рупкина, изпълнителят на традиционния инструмент уд - Хайг Язджиян от Армения, пианистът Милен Киров и гайдарят Иван Георгиев.

Резултатът е 10 композиции, обединяващи в себе си традиционен фолклор и модерен електронен звук - мост между миналото и настоящето.

Самият Иво Христов споделя: “За нас е чест и привилегия, че Теодосий повярва в това, което правим, и мисля, че заедно сме един прекрасен екип.”

Людмила Живкова и културното отваряне на България към света

Международна научна конференция, посветена на 70-годишнината от рождението на Людмила Живкова, ще започне на 19 октомври от 10 ч. в Новата конферентна зала на Ректората на СУ “Св. Кл. Охридски”. Проф. Иван Илчев, ректор на СУ, и доц. Пламен Митев, декан на Историческия факултет на СУ, ще открият конференцията, която е на тема “Културното отваряне на България към света”.

Поздравление от фондация “Св. св. Кирил и Методий” ще отправи проф. Петер Фишер-Апелт - почетен председател на фондацията. Евгения Живкова ще произнесе слово “За майка ми като личност и като ръководителка на българската култура”. За Людмила Живкова ще говорят и ще разкажат спомени Светлин Русев, Любомир Левчев, Лъчезар Еленков, акад. Васил Гюзелев. Проф. Петер Бахмайер ще изнесе слово на тема “Людмила Живкова и Австрия”, чл.-кор. Васил Проданов - “Людмила Живкова в контекста на културните и идеологическите промени в България през 70-те години”, проф. Вера Ганчева - “Участието на България в глобалния културен полилог - идея и политическо действие”, проф. Евгения Калинова - “Предпоставки и последици на културната политика на Людмила Живкова”. Програмата следобед ще продължи с представяне от Александър Абаджиев на “Големите международни проекти на Людмила Живкова през 70-те години”, Гергина Тончева - “Людмила Живкова за средното образование и връзката му с движението “Знаме на мира”, Марга Куцарова - “Людмила Живкова и Святослав Рьорих - сътрудничество, устремено към бъдещето”, Виолина Атанасова - “Людмила Живкова и амбициозните български проекти в Индия”, Евгений Кандиларов - “Людмила Живкова и Япония”, Константина Сталева - “Асамблея “Знаме на мира” в културната политика на България”, проф. Искра Баева - “Людмила Живкова в контекста на Източна Европа”, и др.

Откриват барелеф на Невена Коканова в Дупница

Николая ИВАНОВА

Барелеф на именитата актриса Невена Коканова ще бъде открит днес пред сградата на ОбДТ “Невена Коканова” по повод празника на Дупница - 19 октомври. Ценителите на театралното изкуство ще могат да видят премиерата на пиесата “Какво стана снощи” - довечера от 19.30 ч. В постановката участват шестима местни актьори и един гост.

На 19 октомври - Деня на св. Иван Рилски, ще има тържествена сесия на Общински съвет. Средновековен демонстрационен лагер “Чигот” ще се състои на пл. “Свобода” от 10 ч. Концертът на Николина Чакърдъкова и Боби Шапков, мъжка вокална група “Неврокопските танцьори” и “Неврокопски танцов ансамбъл” ще започне от 18 ч. Програмата ще продължи с лазерно шоу с квартет “Интро” от 20 ч. Фолклорна вечер на Народните читалища от общината се състоя вчера. В продължение на седмица в празничния афиш беше спектакълът “Видрица” на Нешка Робева. Прекрасна симбиоза от народни, спортни и латиноамерикански танци и спортна гимнастика, която бе поднесена перфектно на фона на подбрана музика.

Снимка DENNEWS.BG

Барелефът на Невена Коканова, дело на Ставри Калинов

кратки

Вечер с трио „Апасионато” в Чешкия център

Какво изкушение е да изживееш магията на Прага, една от най-красивите европейски столици с музика и филм - това ще се случи на 22 октомври в Чешкия център от 17 ч. Главни герои в това приключение са младите музиканти от НМУ “Л. Пипков” - трио “Апасионато”, спечелило първа награда на конкурса “Кончертино Прага”. Какво означава за тях това отличие, отвело ги на концертно турне из замъци и градове. Увертюра към вечерта ще бъде видеофилмът “Магията - Прага”. Водещ в приключението ще бъде д-р Магдалена Манолова.

Концерт на „Манго дуенде” в „Студио 5”

Истински празник за всички почитатели на латино-джаз музиката са подготвили музикантите от “Манго дуенде” - концерт тази вечер в “Студио 5” по случай новия си клип, научи ДУМА от Александра Димитрова. Песента се казва “Тя ме побърква” и гостите в клуба ще могат първи да я чуят, както и да видят видеото към нея. Алекс Линарес - вокал, родом от Перу, заедно с някои от най-ярките млади таланти на латино и джаз сцената в България - Христо Ганев - конги, Рейди Бризуела - тимбалес, барабани, Калин Жечев - пиано, Борис Таслев - бас, Тодор Бакърджиев - тромпет, и Кирил Зафиров - тромбон, ще бъдат виновници за доброто настроение. Билетите са по 10 лв.

Показват филм в Европейския ден за борба с трафика на хора

Румънският игрален филм “Любовникът” ще бъде представен в Дома на киното днес - в Европейския ден за борба с трафика на хора. Филмът на Каталин Митулеску представя темата през призмата на любовта между двама младежи. Лентата е удостоена с множество престижни международни награди и бе прожектирана у нас по време на тазгодишното издание на “София филм фест” с участието на режисьорката и актрисата, изпълнителка на главната роля - Ада Кондееску. През 2007 г. по инициатива на Франко Фратини 18 октомври е обявен за Европейски ден за борба с трафика на хора. На тази дата всички ангажирани институции, неправителствени организации и гражданското общество обръщат сериозно внимание на този вид престъпление. То се изразява в набирането, транспортирането, укриването на хора чрез заплахи с цел експлоатацията им за насилствена проституция, принудителен труд, просия и джебчийство, отнемане на органи и трафик на бременни жени с цел продажба на новородените им.

Култура

Голям поет от голям български род

80 години от рождението на Слав Хр. Караславов

Никола ИНДЖОВ

Караславовците са знатен български род с мъжки връх в тракийския, а с женски корен - в македонския Дебър. Там покрай Черни Дрин българите произнасят името му Дебра, албанците - Дибра, турците - Дебре. Старобългарска дума, която в говорното съприкосновение на балканските народи означава едно и също - дебри, непроходими гористи долове. Има история в това наименование и неслучайно Слав се бореше навремето родното му място да съхрани името си като спомен за пришълци с прочута резбарска древност. Не успя да преодолее административния бюрократизъм, но ако днес някой каже, че Караславовците са от Първомай - не казва нищо. Родът придава съвременна мощ именно на днешния Дебър, макар официално поселището да се води като квартал на един мил градец с друга знатност...

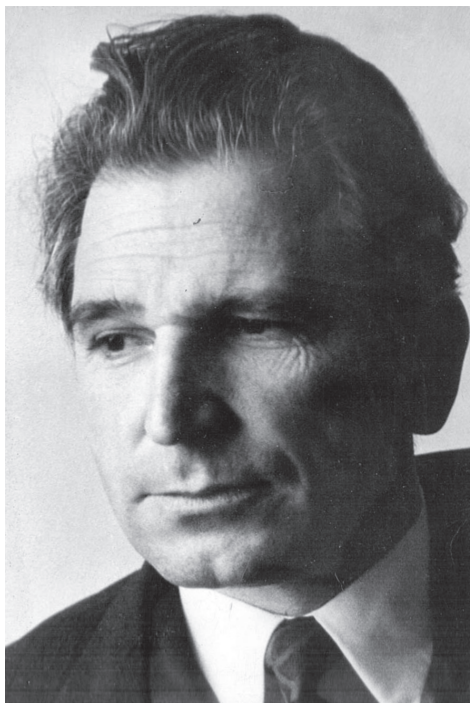
Тук моите разсъждения като че ли са предизвикани от историческите романи на "Хроника за Хаджи Димитър", тетралогията "И се възвисиха Асеневци", "Житие на капитан дядо Никола", трилогията "Солунските братя". В тези произведения Слав се изявява като епически писател, но въпреки това споменатите книги не са просто художествено описание на образи и събития. Не, в разработката на сюжети със съдбоносни последици за нацията той бе по-скоро мислител, който осъзнаваше миналото като основа на личностна нравственост.

Все пак литературният живот на Слав го въздигна като поет. Той се появи в сърцевината на Априлското поколение с емблематичната си стихосбирка "Ехо от кавалите", издадена през 1959 г. Още тогава повърхностната критика го нарочи за "певец на селото", подведена от схематичната тогавашна периодизация на поезията - селска, градска, морска, бригадирска, военна, партизанска, политзатворническа. Да, Слав идваше от село и в очите му светеше здравият разум на човека, сраснат със земята, "както ноктите с пръстите" - негова метафора... Той си беше чист поет-лирик, условната му принадлежност към литературната традиция бе всъщност израз на гражданска позиция, тъй като той осъзнаваше българското село като пазител на народността. Слав бе твърд в убежденията си за принадлежността на писателя към реалния живот, чиито поясни ориентири виждаше извън големите градове.

Съсредоточен в своето книжовно дело, Слав изглеждаше неразговорчив и строг човек, характерното му покашлюване предизвикваше лека боязън у тези, които не го познаваха. А истински не го познаваха и повечето от неговите връстници, мнозина дори не знаеха, че той е талантлив художник и че проумява живописта като образован изкуствовед.

От Априлското поколение може би Слав най-много и най-последователно се нагърбваше с обществени отговорности. Бе директор на издателство "Народна младеж" и Издателството на Отечествения фронт, заемаше и други отговорни длъжности в книгоиздаването и в Съюза на българските писатели. Непременно трябва да се знае, че по негова идея възникна в Хасково националният преглед-конкурс на дебютната литература "Южна пролет".

Караславовците от тракийския Дебър дадоха на България петима писатели - класика Георги Караславов, автор на сборника разкази "Кавали свирят", повестите "Татул" и "Снаха", сагата "Обикновени хора"; неговия син Слав - автор на световноизвестния разказ "Шестима за един" и на пътеписи за двата полюса на земята; братовите му внуци Георги и Христо - млади все още поети и разказвачи. И Слав Христов Караславов - големия български поет от големия български род!

Слав Хр. Караславов на 27 март т.г. щеше да навърши 80 години. По този повод днес от 18.30 ч. в залата на Съюза на българските композитори на ул. "Иван Вазов" 2 (до Народния театър) ще се състои юбилейна вечер. Размисли за творчеството му и спомени за него ще споделят приятелите му - писателите Никола Инджов, Евтим Евтимов, Драгомир Шопов, Матей Шопкин, Лъчезар Еленков и Йордан Милев. Рецитал по негови произведения ще изпълнят актьорите Иван Налбантов и Дарина Параскова. Във вечерта ще вземат участие още Христо Караславов и Дани Рибаров, които ще пеят любими народни песни на писателя. Водеща ще бъде д-р Елена Алекова. Юбилейното тържество се организира от Националния литературен салон "Старинният файтон", Съюза на българските писатели, издателство "Водолей" и семейство Караславови.

Започва конкурсът за пианисти „Албер Русел"

IX международен конкурс за пианисти "Албер Русел" ще се състои от 22 до 26 октомври в София. Входът е свободен, научи ДУМА от артистичния директор на конкурса проф. Жени Захариева.

Конкурсът е основан преди двадесет години от проф. Жермен Муние. До 2006 г. (нейната кончина) тя бе неизменен председател на фондация "Албер Русел" и журито. За нашата страна е чест да има конкурс като "Албер Русел". Чест е и постоянната подкрепа на институции като Френския културен институт, НМА "Панчо Владигеров", Министерството на културата, Столичната община и други.

Много от лауреатите са изградили блестящи солистични кариери и изнасят концерти в най-престижните зали в света. Проявата е повод за популяризирането не само на френската музика от XX век с творбите на изтъкнатия френски композитор Албер Русел, но и творбите на българските композитори, които се изпълняват от чуждестранните участници. Конкурсът е международно средище за лансиране на нови таланти, както и успешен пример за партньорство между френски и български институции. В журито са поканени изтъкнати френски музиканти като директор на "Scola Cantorum" Мишел Дени и музиколога на Радио Франсмузик - диригента Ален Парис, допълват организаторите.

Ирина Маркова-Амиджева представи новата си книга „Неунищожимият дух"

Николая ИВАНОВА

Ирина Маркова-Амиджева представи пред ценителите на литературата в Банско своята книга "Неунищожимият дух". Авторката е правнучка на знаменосеца на Радон-Тодевата чета Марко Амиджев. В своя труд тя се връща 200 години назад, за да проследи историята на Амиджевия и Гълъбовия род. Събитието се състоя в тържествената зала на Народно читалище "Никола Вапцаров". Ирина Маркова сподели, че се е постарала да направи обективна оценка за качествата на хората в даден период, да разкрие средата, в която се оформят и изграждат отделни личности, и голямата роля на семейството и отношенията в целия род. Литературната критичка Красимира Кацарска изрази впечатленията си от книгата. Музикален поздрав към авторката и присъстващите поднесоха Мъжката фолклорна група с ръководител Борко Хаджипопов и Женската фолклорна група с ръководителка Надежда Хаджипопова. За финал Елена Калайджиева се включи със стихотворението на Валери Петров "Жени от Банско", написано по повод подвига на Радон Тодев.

ОБЯВА

На 30.10.2012 г. от 18.00 часа в читалището на село Малки Чифлик, Великотърновско, ще се проведе обществено обсъждане само относно план-схема за водоснабдяване и парцеларния план на ПИ 052005 в местността Къс Хисар на селото.

Z-ROCK ПОЛУЧИ ПОДАРЪК ЗА ШЕСТИЯ СИ РОЖДЕН ДЕН

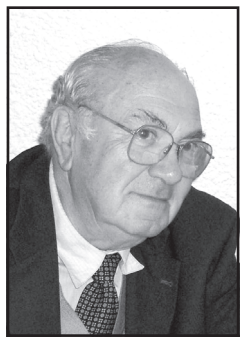
През октомври Z-Rock празнува шестия си рожден ден. По повод празника Бараби блус бенд и приятели изненадаха екипа със страхотен подарък - специално парче, посветено на рок радиото на България. Песента е записана от бенда с участието на Сашо от "Кикимора", Васко от "Odd Crew", Георги Згуров-Гурко от "Анимационерите", Звезди Керемидчиев от "Ахат", Васко Кръпката и Стефан Хранов, новинар в Z-Rock. В празничната седмица на Z-Rock слушателите чуха и 5 акустични концерта на живо от студиото - Стефан Вълдобрев и звездния му бенд - Иван Лечев, Стунджи, Еко, рок бандата "Севи", метъл групата "Downslot" и Светльо&The Legends. По повод празника на Z-Rock истинските фенове на рок радиото на България продължават да печелят билети за едно уникално събитие - прожекция на последния концерт на титаните "Лед цепелин".

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 18 октомври 2012 г. се навършват шест години от смъртта на нашия скъп съпруг и баща

ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ СТОИМЕНОВ

4.05.1935-18.10.2006

Шест години вече ти не си сред нас. Липсват ни твоето любящо сърце, всеотдайната ти подкрепа, ведрото ти чувство за хумор, оптимизмът и жизнелюбието ти. Но споменът за теб е винаги с нас и ни дава кураж и сили да сбъдваме мечтите си.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

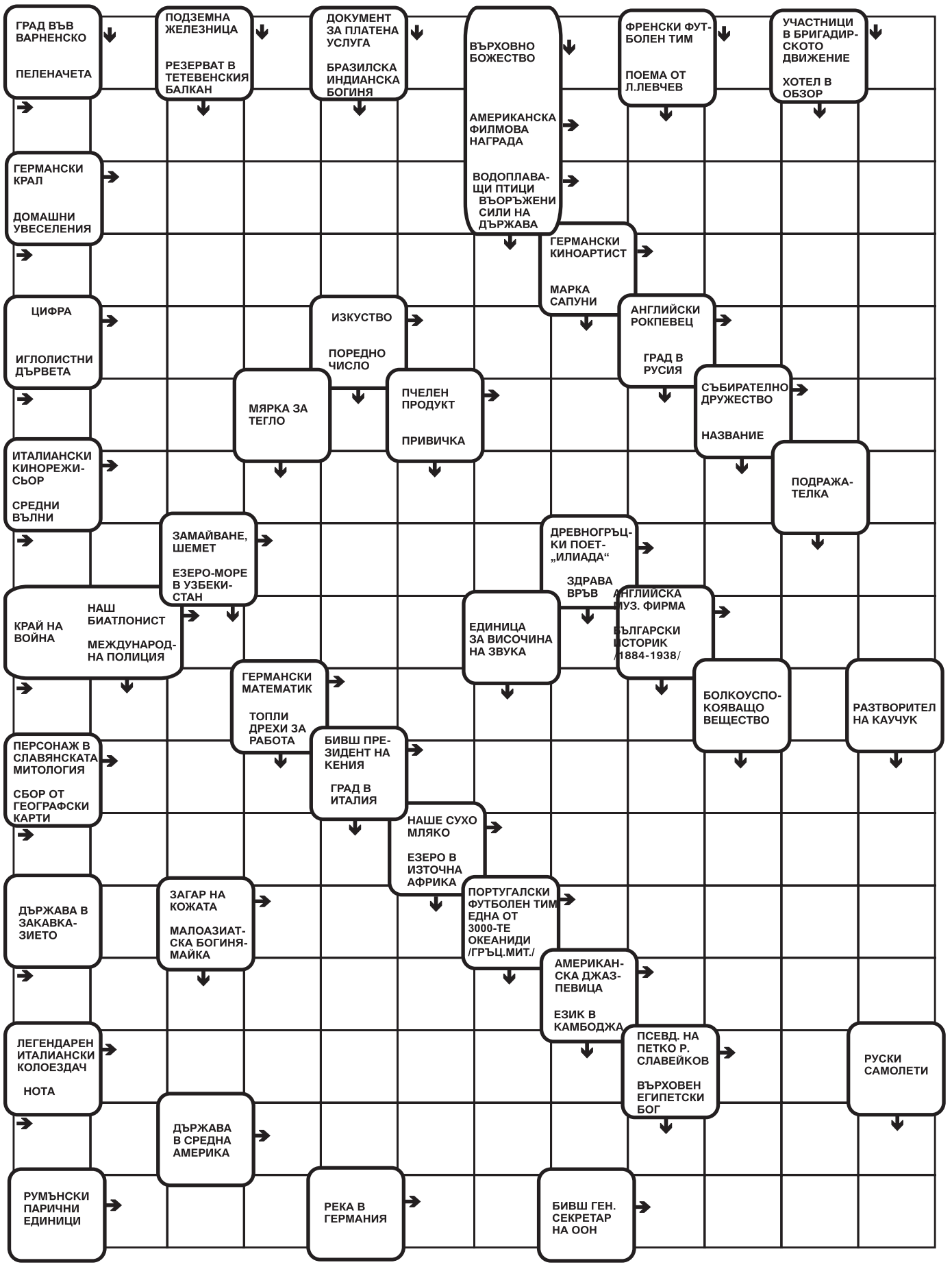
Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Официална рокля, принадлежала на великата оперна прима Мария Калас, е сред експонатите в изложбата "Мария Калас. Една жена, един глас, един мит", подредена в Кармен хол във Валенсия. За първи път в Испания са показани облекла, бижута и снимки на знаменитото гръцко сопрано

Губивреме

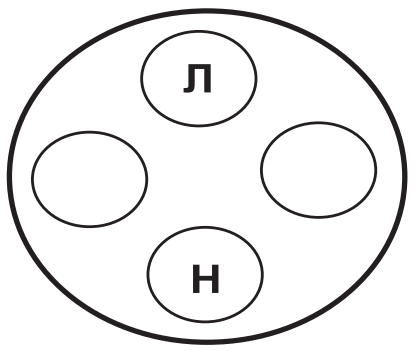
СКАНДИ

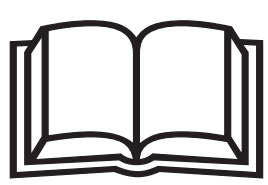
РЕЧНИК: Анон, “Атропин”, Лотар, Мел, Мерг, Ниаса, Соарета, Янта.

АНАГРАМИ

Поставете две букви и чрез разместване на 4-те букви ще получите:

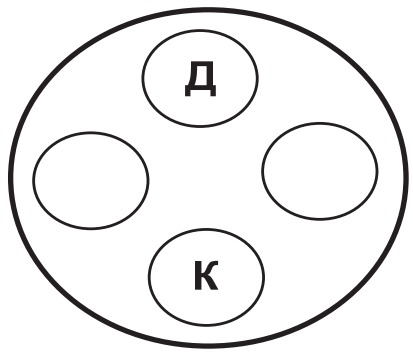

1. Бар във Велико Търново.
2. Френски футболен отбор от едноименен град.
3. Албански поет и обществен деец.
4. Герой в романа “Мартин Идън” от Дж. Лондон.
5. Американски драматург - ”Отвъд хоризонта”.
6. Шведска кинартистка - ”Ромео в кръв”.
7. Герой в романа “Дългото сбогуване” от Р. Чандлър.

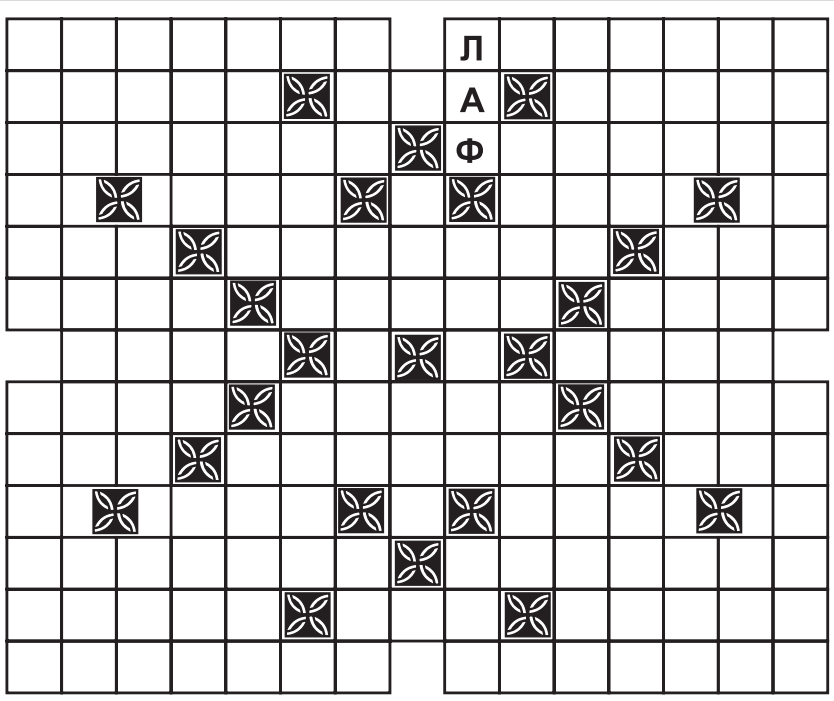

В празните кръгчета поставете 2 букви и от всички букви /чрез разместване/ открийте търсените думи:

1. Българска модна къща.
2. Древно племе, родствено на гетите и мизите.
3. Модификация на “Фолксваген”.
4. Един от Алеутските острови в САЩ.
5. Красив сицилиански пастир, любимец на Галатея /гръц.мит./.
6. Управител на провинция или окръг в Мароко и Тунис.
7. Град в Индия.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

3-буквени: Аби, АИИ, Али, Алф, Арл, Ару, Бел, Ека, Енд, Ист, Кем, Кор, Лав, Нан, Нар, Ода, Одо, Она, Орс, Пим, Рас, РТЛ, Ска, Теа, Ули.
4-буквени: Амон, Аров, Аура, Гонг, Едем, ЕЛТА, Исоп, Клин, Лаик, Наин, Нети, Осор, Ряпа, Унес.
5-буквени: Аероб, Анина, Анисе, Антал, Велти, Виево, Донор, Инбер, Лауда, Набег, Нанси, Ориса, Ракла, Раков, Спарк, Финес.
6-буквени: Абазов, Еркери, Паскал, Плувки.
7-буквени: Алианси, Валерон, Елемент, Иванова, Итабира, Ларнака, Огнянов, Поповци, Самолет, Фактура.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ХРУЩЯЛКА - ОКОМЕР - УЧЕНИ - ЛОМ - ЦИПА - ПСЕТА - РЕБУС - ЛАС - НА - КЕПЕТА - АЛТ - ЕСЕ - ПАП - ТАВАН - ЗЪБЕР - ТАС -АТ - КОРЕПЕТИТОР - АКЕ - ВИМ - ЛИТЪР - МЕРЛ - ДОКЕР - ЦОК - ТАРАН - АДАЛИН - ШИШ - НО - ДАРЕНИЯ - БУТИК - ЛЕК - КОМУНИСТ - НАКИТ - РОГ - ЛОБИ - НИЕ - КАШОН - ПИНК - БТА - МАТЕМАТИК - КОЛ - РИГАС - СИ - ПРАОТЕЦ - ЛАЗ - БИС - ИНДИКАТОР - ПЕРУ - ИСК - КОЦЕВ - СОЛАР - ТАВА - АКАДЕМИКА.

ОТВЕСНО: ТРУС - СЛОВО - АВАНТЮРИСТ - УЧЕНЕ - РИКАР - КИА - АНКА - ЩЕТА - ЗЕМЕДЕЛИЕ - КОД - ЯНА - ПЪП - РАНЕТ - МОТИКА - ЕЛИ - КАБЕЛ - ЛИК - КАЛЕКО - РЕПЕТИЦИЯ - РАТ - ЦАЦА - НАЛЕП- РИТОН - КОШЕР - ТЕК - ОБЕТ - ТЪК - БОГОМИЛОВА - КОМУТАТОР - ШУМ - НАГАР - САВАР - ТИТУЛ - ТАЗ - СЕ - БОЦ - АС - МАШИНОПИС - ПОМ - МИЛАН - АЕР - КИБИК - БЕЛИ - НЕПАЛ - АКРАН - СИН - СИРАК - РАСТИТЕЛНОСТ - КЛИСУРА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Петокласници от Русе направиха еднометрова книга

Приказката за Снежанка е разказана на пет езика и илюстрирана с екологични и рециклирани материали

Огромна книга с приказката за Снежанка изработиха петокласниците от Училището за европейски езици в Русе. Оригиналното издание, което е високо 1 метър и е широко 70 см, е направено с илюстрации от екологични и рециклирани материали, съобщи БГНЕС. Децата решават да направят книгата на пет езика - български, руски, английски, френски и немски. Заедно с ръководителката си Ивона Цонкова се захващат с осъществяването на идеята по проект "Успех" на образователното министерство за извънкласни занимания.

Те започват да събират кори от яйца, кутии от бонбони, дървесни материали, тоалетна хартия. От тях са се появили тухли и керемиди, цветя, дори огледалото на Снежанка е изработено от кутия за бонбони, а скалата е от намачкани вестници. Илюстрациите са релефни и много впечатляващи. "Всичко, което е направено в книгата, сме се старали да направим от непотребни материали вкъщи, за да видят децата как се твори живот в тази красива книга", споделя ръководителката.

В проекта участват 17 деца от паралелките по френски и немски език, които са подготвили различни елементи за илюстрациите. Те сами са шили дрехите и са правили отливки за лицата на героите. Най-интересното е, че лицата на джуджетата например са направени от солено тесто, а на Снежанка - от отливка за детска играчка. Сложна е била изработката на коня на принца - най-напред е била отлята гипсова отливка в пластмасова играчка, след това е била напълнена с рециклирана хартия и се е появило релефното конче.

Книгата за Снежанка тежи около 45 кг със своите 12 страници. Според Ивона Цонкова в България няма друга такава, изработена от деца. Самата тя е видяла преди няколко години подобен проект, дело на датски студенти, предназначен за деца в предучилищна възраст. Идеята много й допаднала и сега се появила възможност да я реализира с учениците от СОУЕЕ.

„МИС БЪЛГАРИЯ" СКАЧА С ПАРАШУТ В ИМЕТО НА КАУЗА СРЕЩУ ДРОГАТА

Вдъхновена от Феликс Баумгартнер, който преди дни скочи от ръба на космоса с парашут, "Мис България 2012" Габриела Василева също възнамерява да осъществи своя дълго блениван скок. Неслучайно точно в Деня на парашутиста в България - 18 октомври, екстремната красавица ще сбъдне една от най-големите си мечти и ще скочи с парашут от 3500 метра, в тандем с опитен инструктор. Скокът ще се осъществи на летище Ихтиман със съдействието на парашутен клуб "Skydive Sofia" днес в 9 ч. сутринта, научи ДУМА от Златина Кожухарова. Тази година каузата на "Мис България" е за "Превенция от наркотична зависимост при младите хора". Габриела Василева ще направи своя полет като част от съвместната си кампания с "!no frame media".

Снимка Диляна МАРКОВ/"!no frame media"

БГ радио с уикенд за Лили Иванова

Само месец преди концерта на Лили Иванова в зала "Арена Армеец" именитата българска поп певица гостува в ефира на БГ радио със специално интервю и уикенд (20-21 октомври), посветен на музиката й, научи ДУМА от Деница Славова. Наско Стоянов - водещият на "Любими песни за любими хора", отиде в дома на примата, която разкри подробности за концерта си на 22 ноември и представи музикантите от "Grand Li Orchestra". В интервюто Лили Иванова издава подробности около новия си албум, който излиза в самия ден на концерта, както и за новото видео към "Другото лято", което слушателите ще могат да гледат на сайта www.bgradio.bg още този уикенд. Песента е вече втора поредна седмица на първо място в класацията "Нашите 20". Цяла събота и неделя в ефира ще звучат песни на Лили Иванова, както и интервюта с нейни приятели, колеги и фенове. Слушателите ще могат да разберат как да спечелят билети за концерта и лична среща с Лили Иванова.

Снимка БГ РАДИО

Наско Стоянов на гости у Лили Иванова

ПЕРВЫЙ КАНАЛ ВСЕГДА С ВАМИ

АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ, ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ КАБЕЛЕН ИЛИ САТЕЛИТЕН ОПЕРАТОР

ДОМ КИНО
МУЗЫКА
ВРЕМЯ
ТЕЛЕКАФЕ
Карусель

ПРЕДСТАВИТЕЛ ЗА БЪЛГАРИЯ
СТАР ТВ
0888 79 28 03

Индиец на 96 години подобри собствения си рекорд за най-възрастен баща

96-годишният Рамджит Раджав подобри собствения си рекорд за най-възрастен баща в света, след като отново стана татко, съобщиха световните агенции, позовавайки се на местните медии. Рамджит Раджав, земеделец от района Сонипат, близо до Делхи, се прочу през 2010 г., когато се роди първото му дете. Тогава той бе на 94 г. Вторият син на рекордьора и над 50-годишната му съпруга Шакунтала Деви се е родил на 5 октомври. Преди две години Раджав подобри рекорда за най-възрастен баща, поставен от друг индиец - Нану Рам Джоги, който през 2007-а се сдоби с потомство за 22-и път на 90-годишна възраст.

Рамджит разкрива, че е бил ерген и е практикувал въздържание, докато не срещнал съпругата си преди 12 години. Индиецът е категоричен, че раждането на синовете му в такава напреднала възраст е Божа воля. Той разказва и че доброто му здраве се дължи на строга хранителна диета. Във всекидневното му меню влизат бадеми, краве масло и мляко. Като по-млад той е спортувал активно. Сега следва строга вегетарианска диета.

Вицът

В училище:
- Кой е прочел "Под игото"?
- Трябваше да го прочетем ли?
- Разбира се!
- Да му се не види, а аз го преписах...

АНАНИ ЯВАШЕВ, актьор
АННА ТОДОРОВА, член на НС на БСП
ДИМИТЪР ДИМИТРОВ, социолог
КАЛИНКА ВЪЛЧЕВА, народна певица
КЪНЧО АТАНАСОВ, писател
Акад. ЛЮДМИЛ СТАЙКОВ, режисьор
НИКОЛА ДИНЕВ, шампион по класическа борба
НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ, актьор
ПЕТКО ГАНЧЕВ, дипломат
СТАНИСЛАВ (СЛАВИ) ТРИФОНОВ, шоумен
СТЕФАН АЛАДЖОВ, футболист

Църковен календар

18

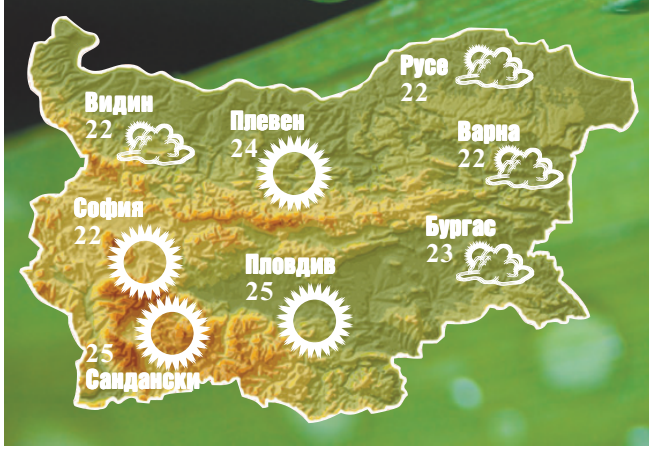

Св. апостол и евангелист Лука (I). Св. мъченик Марин (IV). Св. преподобни Юлиан Пустинник (IV). Св. влкмчца Злата Мъгленска († 1795)

Св. апостол Лука бил спътник на св. апостол Павел при мисионерските му пътешествия. От Рим апостолът на народите, Павел, пратил послания до християни от различни места. Св. Лука се отправил за Египет, където в град Тива устроил християнска църква. Той основал и много други църковни общини в Египет, като лекувал не само телесни, но и душевни страдания. Св. Лука се смята и за пръв християнски иконописец. Свещеното предание говори, че той нарисувал две икони: на св. Дева Мария с Божественния младенец на ръце и на светите първовърховни апостоли Петър и Павел. Той сложил началото на църковната иконопис. Св. Лука бил толкова привързан към св. апостол Павел, че не го оставил и във времето, когато Павел бил окован във вериги в Рим. Евангелистът умрял мъченически на 80-годишна възраст. Император Констанций, син на Константин Велики, като чул за чудесата, които ставали при гроба на св. Лука, наредил да се пренесат мощите му в цариградската църква "Св. Апостоли". При пренасянето на светите мощи един болен царедворец бил излекуван. След това се заредили в храма множество други чудеса.

справочник

ВРЕМЕТО

Времето ще е предимно слънчево. Временни увеличения на облачността са възможни в сутрешните часове по Черноморието. Почти тихо. Топло за сезона с максимални температури между 20° и 25°, в София 22°. Атмосферното налягане остава по-високо от средното за месеца. Над планините ще е слънчево и почти тихо. Максимална температура на 1200 м н.в. около 18°, на 2000 м около 12°. Над Черноморието ще е предимно слънчево, със слаб североизточен вятър. Максимални температури 21° - 23°. Вълнението на морето ще бъде 1-3 бала.

Изгледи за

19
максимални
20°/25°

20
максимални
18°/24°

В петък времето ще остане предимно слънчево и почти тихо. Сутринта в низините видимостта ще бъде намалена. Минималните температури ще са между 6° и 11°, максималните между 20° и 25°. През следващите дни вятърът ще се ориентира от североизток и ще бъде слаб, по морския бряг умерен. По-значителни увеличения на облачността ще има над източните и южните райони, там ще има и условия за валежи, на повече места в неделя и понеделник.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008" ЕООД
Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 251

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марието Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва в библиотеката
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо с Мария - магазинно предаване
11.10 Денят отблизо: Зелената линейка
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории
13.00 Открито с Валя Ахчиева/п/
13.30 В кадър/п/
14.15 Сен Тропе - /185 епизод/
15.25 Вирусите атакуват - анимационен филм
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Апартаментът с Марта Вачкова - ток шоу
17.05 Дързост и красота - тв филм /3067 епизод/
17.30 Бързо, лесно, вкусно
18.00 По света и у нас
18.15 Зелена светлина
18.20 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.35 Сага за Форсайтови - тв филм /4 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.50 БНТ такси - ток шоу
21.00 Спортни новини
21.10 Падащи небеса - /3 еп./
22.00 София Денс Уийк: „Празникът на танца" - док. филм /4, последен част/
22.30 Икономически новини
22.55 Зелена светлина
23.00 Денис и приятели - късно вечерно шоу

bTV

06.45 „Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед" - дневно токшоу
11.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./
13.30 „Женско царство" - сериал, еп. 12
15.00 „Някой те наблюдава"- сериал, еп. 53
16.00 „Горките родители на богатите деца" - сериал, еп. 91
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице" - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
18.00 „Любов извън закона" - сериал, еп. 23
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пепел от рози" - сериал, еп. 135, 136
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 „Модерно семейство" - сериал, с. 2, еп. 19
00.00 „Досиетата Х" - сериал, с. 2, еп. 8, 9
01.50 „Преди обед" /п./
03.40 „Някой те наблюдава" /п./ - сериал, еп. 53

NOVA TELEVISION

06.00 „Господари на ефира" - забавно предаване /п/
06.30 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване
11.25 „Клуб Нюз" - светски новини
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 „Малки жени" - сериен филм, 2 сезон
13.00 Новините на Нова
13.30 „Забраненият плод" - сериен филм
15.00 „Доктор Куин Лечителката" - сериен филм
16.00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
17.00 „Черешката на тортата - Ти си звездата!" - тв шоу
18.00 „Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 ВИП БРАДЪР 2012 - реалити шоу
21.00 „Етажна собственост - Новодомци" - сериен филм, 3 сезон
22.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
22.30 „Военни престъпления" - сериен филм, 6 сезон
23.30 Новините на Нова
23.45 ВИП БРАДЪР 2012 - реалити шоу
00.30 „Магнитико" - тв игра
01.45 „Момчетата на Пи Джей" - сериен филм, 3 сезон

1

05.05 Сериал: „Една истинска любов"
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Една истинска любов"
07.00 Новини
07.05 „Добро утро"
10.00 Новини
10.15 „Добро утро"
10.40 „Контролна покупка"
11.05 „Живей здравословно"
12.05 „Модна присъда"
13.00 Новини
13.15 Сериал: „На края на света"
14.10 Сериал: „Годежен пръстен"
15.00 Още новини
15.20 „Време за обяд!"
16.00 Новини
16.15 „Евтино и хубаво" с Дария Донцова"
17.10 Сериал: „Смъртоносна сила"
19.00 Новини
19.40 „Да разбереш. Да простиш"
20.10 „Хайде да се оженим"
21.00 „Нека говорят"
22.00 Време
22.30 Сериал: „Една истинска любов"
00.30 „Вечерният Ургант"
01.00 Нощни новини
01.10 „Градски каубои"
01.40 „Нека говорят"
02.35 „Хайде да се оженим!"
03.25 „Модна присъда"
04.15 Сериал: „На края на света"

ОВЕН

Поласкани ще останете от жест на внимание от човек, от когото не сте очаквали подобно нещо.

21 март - 20 април

РАК

Не се притеснявайте, ако с действията си накарате други хора да се почувстват пренебрегнати.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Разтоварващи занимания ще ви помогнат да се освободите от натрупаното напрежение и ще подобрят настроението ви.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Към хората, които не вярват във вас, бъдете безразлични и не влизайте в конфликти с тях. Осигурете си спокойствие.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Към информацията, която получавате, бъдете внимателни. Подобряване на организацията ще ви помогне да наваксате.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Запазете притесненията за себе си и ги спестете на близките си, за да не помрачите настроението им.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Неочаквани новини ще ви зарадват и ще направят деня ви значително по-ведър и изпълнен с позитивен заряд.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Финансови придобивки ще ви се отразят положително на самочувствието и на семейния бюджет.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

По-често ще се вслушвате в собствената си преценка за събитията и ще вземате решенията. Това ще ви осигури предимства.

22 май - 21 юни

ДЕВА

По-добре се занимавайте с неща, които са ви приятни. Любовта има място в живота ви, а ще имате и поводи за радост.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Умението ви да виждате напред събитията ще ви помогне да се организирате и вземете мерки срещу пропуски.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

При някои е налице силно привличане към човек със сходни интереси. Ще имате среща, а може би и още нещо.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1,51744	2,42975	1,61505

Шахмат

Топалов се бори за еврокупата в редиците на СОКАР

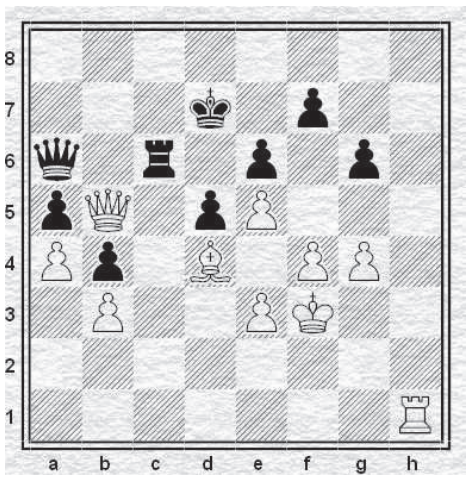
Отборът на АВС - Стефанова, Екатерина Лагно, Виктория Чмилите и Мария Музичук (от ляво на дясно), няма да дублира миналогодишната си титла

Гросмайстор Веселин Топалов се бори за клубната купа на Европа заедно със съотборниците си от азербайджанския клуб СОКАР. Отборът на българина заедно с още три тима има по 10 точки преди последния кръг, който завърши късно снощи. След като в предпоследния ден поставеният под щ1 СОКАР победи лидера Санкт Петербург (пет ремита и победа на Александър Гришчук над Сергей Мовсесян), жребият го изправи срещу състава на Томск-400, седми в стартовия списък. Другата двойка, която се среща помежду си и участва активно в разпределянето на медалите, е израелският Ашод, воден от Василий Иванчук, срещу Санкт Петербург на Пьотър Свидлер. И четирите водещи отбора имат по 5 победи и 1 загубен мач, което направи битката за златото невиждано напрегната. Топалов, който играе на трета дъска на СОКАР след Теймур Раджабов и Шахрияр Мамедяров, започна неуверено със загуба от играещия за Ашод украински топгросмайстор Павел Елянов, но впоследствие взе 3,5 т. от останалите 4 кръга, в които игра. В кратко интервю за азербайджанския интернет сайт extratime.az Топалов разкри, че предишното му участие в този турнир е било през далечната 1999 г. Българинът добави, че разпределението по дъски в отбора е станало на основание на текущия рейтинг, който се различава от последната ранглиста на ФИДЕ от 1 октомври. "При подреждането се взе предвид текущият показател, според който именно Шахрияр Мамедяров е щ2 в отбора, обясни Топалов и добави без грам честолюбие: "Като цяло на мен ми е все едно на коя дъска играя. Ако капитанът каже да съм на последна дъска, то с удоволствие ще играя и там."

В женската надпревара звездните състезателки на ШК Монте Карло, водени от световната шампионка Хоу Ифан, нямаха конкуренция и си осигуриха титлата кръг преди края на първенството. Ден преди последните партии шахматистките от монакския клуб (Ифан, Хъмпи Конеру, Анна Музичук, Пиа Крамлинг и Алмира Скрипченко) имаха максималните 12 мачточки, което им донесе предсрочно четвърта европейска купа за последните 6 години. Поставеният под щ2 руски АВС, в който играе Антоанета Стефанова и който е носител на титлата, се представя повече от неубедително, заемайки втората половина на таблицата.

За първи път клубният шампионат на Европа се провежда в Израел и засега всички участници са изключително доволни от домакинството на Ейлат. Прекрасно време, топло море (температурата на морската вода никога не пада под 22 градуса!), красива крайбрежна улица за разходки, много интересни екскурзии...

Ето и победата на нашия гросмайстор в петия кръг над чешкия щ1 Виктор Лазничка.

ТОПАЛОВ - ЛАЗНИЧКА

34.Еb5 35.ab5 Тс8 36.Th7 Tf8 37.e4 de4 38.Це4 Цс7 39.f5 gf5 40.gf5 ef5 41.Цf5 Цd7 42.Це4 Оg5 43.Цd5 Td8 44.Ob6 1:0.

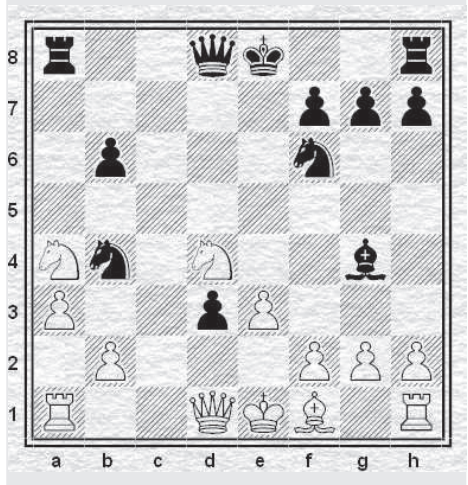
Антоанета Стефанова не можа да защити титлата с руския АВС

Задача

От един вариант на вечно актуалната Защита Тараш се е стигнало до тази позиция, в която белите са позволили на противника да придвижи силно напред своята пешка "d". С последния си ход 13.Оg4 черните заплашват бялата дама, в отговор на което съперникът им избира 14.Дb3? Тази груба грешка бива наказана веднага. Как точно?

П. ХОУГЛИ - Я. ЛУНДИН

Черните на ход печелят

Отговор:

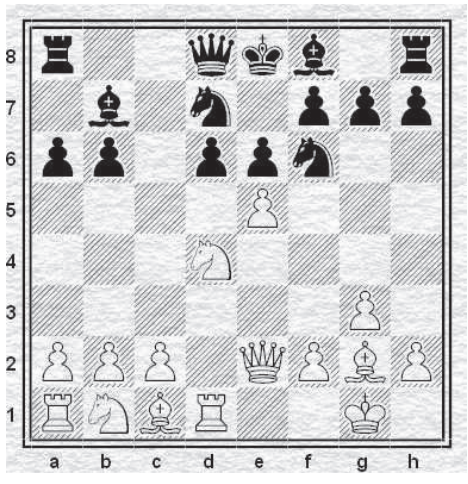
14...Кс2+! И предявя 15.Кс2 d2++! белите се предават.

Голям шлем за големия Магнус

За втора поредна година Магнус Карлсен спечели серията от турнири Голям шлем, финалът на която се състоя в Билбао. Лидерът в световната ранглиста финишира с равен брой точки с Фабиано Каруана, но го победи в допълнителния мач за първото място. Норвежецът спечели и двете предвидени по регламент блиц партии, с което си осигури генералната победа. За италианския му съперник остана второто място и разочарованието от изпуснатата титла, тъй като водеше след първата част, която се проведе в бразилския град Сао Паулу. Оттам Каруана пристигна в Испания с преднина от 5 точки, която обаче не успя да опази пред мощния финален спринт на норвежеца. В Билбао Карлсен спечели три от петте си срещи (всичките с бели фигури), включително и срещу прекия си конкурент. В крайна сметка двамата най-млади участници финишираха с еднакъв брой точки - по 17 от 30 (точкуването ставаше по футболната система - 3 т. за победа и 1 за реми), което доведе до тайбрек. Там се повтори миналогодишният сценарий, когато Карлсен надигра Василий Иванчук. Трети в Билбао остана Левон Аронян с 11 т., а на точка след него завърши Сергей Карякин. Световният шампион Вишванатан Ананд продължи серията си от неуспешни изяви, финиширайки пети с 9 т. Последен остана Франциско Валехо с 6 т.

КАРЛСЕН - КАРУАНА, първа партия от тайбрека

1.e4 c5 2.Kf3 e6 3.g3 b6 4.Og2 Ob7 5.Дe2 d6 6.d4 cd4 7.Kd4 Kf6 8.0-0 Kbd7 9.Td1 a6 10.e5

10.ЕОg2 11.ef6 Oh3 12.Дh5 Дf6 13.Дh3 Oe7 14.Kc3 Дg6 15.Kc6 Ke5 16.Ke7 Це7 17.Of4 1:0.

Всички победители във финалнитетурнири от серията Голям шлем:
2008 - Веселин ТОПАЛОВ
2009 - Левон АРОНЯН (Армения)
2010 - Владимир КРАМНИК (Русия)
2011 - Магнус КАРЛСЕН (Норвегия)
2012 - Магнус КАРЛСЕН (Норвегия)

кратки

Венцислав Инкьов шампион на ускорен шах

Гросмайстор Венцислав Инкьов е новият държавен шампион по ускорен шахмат за 2012 г., след като взе титлата с 6 т. от 7 партии. Състезателят на ШК "Юнион Марек-Ивкони" Дупница взе златото 40 години след първата си шампионска титла за мъже по класически шахмат, постигайки 5 последователни победи и две ремита. Сребърен медалист също с 6 точки, но послаб допълнителен показател, е играещият за ШК "Виктори" Благоевград пловдивски международен майстор Веселин Пантев. Вторият допълнителен показател отреди бронзовия медал за Кирил Бадев от ШК Марица (Радневo), събрал също 6 т. Шампионка при жените е гросмайстор Адриана Николова от ШК Локомотив 2000 Пд. Националната ни състезателка и шампионка по класически шахмат за 2011 г. постигна респектиращите 5,5 т. и е на 5-о място в главното класиране. Среброто остана за мм Елица Раева от ШК Пристис (Рс) с 4,5 т. Бронзовия медал завоюва Милена Стефанова от ШК Враца, също с 4,5 т., но по-слаб допълнителен показател. Шампионатът по ускорен шахмат на България за мъже и жени се проведе в един смесен турнир по швейцарска система в 7 кръга, в който взеха участие 86 шахматисти. Партиите се играха с контрола по 25 минути на състезател и добавяне на 10 секунди преди всеки ход за цялата партия.

Веселин Пантев първи на блиц

В първенството по блиц Веселин Пантев бе безапелационен за първото място с 8,5 т. от 9, а Адриана Николова взе още една титла с 6,5 т. Второ и трето място при мъжете са съответно за Марио Вутев от ШК Виктори със 7 т. и Алекси Йовчев от ШК ЦСКА с 6,5 т. При дамите среброто и бронза с по 5 т. завоюваха съответно Ани Крумова - ШК Георги Даскалов (Вн) и Стефи Бедникова от ШК Капабланка (Дупница).

"Кралски турнир" в Базня ще има

Шестият поред "Кралски турнир" в румънския град Базня все пак ще се проведе, съобщиха организаторите. След като през юни северните ни съседи отложиха надпреварата, преди броени дни те все пак обявиха, че тя ще се състои вероятно през следващия месец. Почти едновременно с този анонс Фабиано Каруана (Ит) написа в блога си в туитър, че ще участва в това състезание. Това пък означава, че младият италианец ще замени някой от предварително обявените участници: Магнус Карлсен (Нор), Вишванатан Ананд (Инд), Теймур Раджабов (Азер), Василий Иванчук (Укр), Сергей Карякин (Рус) и Ливиу-Дитер Нисипяну (Рум).

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Снимки Мони ГЕОРГИЕВ

Президентът на БФЛА Добромир Карамаринов връчва на спортния министър Свилен Нейков почетен знак на ИААФ в чест на 100-годишния юбилей на световната атлетическа централа

Закопчаха 21 „сини” и „червени” фенове

Мощна акция на полицията се състоя вчера сутринта в столицата, 3 дни преди “вечното дерби” ЦСКА - Левски в събота. Арестувани са 21 футболни привърженици. Задържането им е в резултат на разпознаване по видеозаписи от различни мачове. Белезници са били сложени на ултраси на Левски, ЦСКА, но имало и такива на Локо Сф и други клубове.

Една от срещите, заради която със сигурност част от тях са попаднали в ареста, е световната квалификация между България и Италия (2:2). Тогава представители на няколко агитки се сбиха в Сектор “Б” на Националния стадион “Васил Левски”, като най-дейни бяха левскарите и поддръжниците на Берое. На мача с Дания (1:1) миналата седмица фенове родни ултраси бяха обвинени от гостите в расизъм.

Арестуваните ще бъдат съдени по Закона за борба с противообществените прояви по време на спортни мероприятия. Този тип дела се гледат по бързата процедура и са без право на обжалване, което значи, че решението на съда веднага влиза в сила. Най-честите наказания, които магистратите налагат, са парична глоба и забрана за посещение на спортни прояви за срок от 1 година.

ФИРМА ОБЕЩАВА ПО 1000 ЛВ. НА „АРМЕЙСКИ” ГОЛ

По 1000 лева ще получи всеки един от играчите на ЦСКА, който вкара гол във вечното дерби с Левски, обявиха от фирмата за химическо чистене “Евро Жоли”, която е собственост на “червени” привърженици. Освен това компанията пере екипировката на ЦСКА.

С най-големи шансове да получат премия са Антон Карачанаков и Абел Анисе, които са вкарали най-много голове за “червените” през този шампионат. Двамата са се разписвали по 3 пъти, Станко Йовчев е с 2 гола, а Сержиньо, Тасио, Лукас Саша и Михаил Венков са с по 1.

Стойчо: Мачът с Левски не е решаващ

Треньорът смята, че напрежението е на „Герена”

Мачът с Левски е важен за самочувствието на играчите, но не е животоспасяващ за ЦСКА. Това обяви треньорът на “армейците” Стойчо Младенов. Той не е притеснен, ако тимът му загуби “вечното дерби” в събота. Сблъсъкът от IX кръг на “А” група е от 16.00 ч. на Националния стадион и ще бъде първият мач през сезона, излъчен по БНТ 1. Младенов се надява отборът му да не бъде рязан от рефери, за да се получи истинско дерби. Той е наясно, че няма да може да използва бразилеца Мишел Платини, който не получава картотека от БФС. Стойчо се заяде и с вечния враг, след като подхвърли, че на “Герена” има напрежение, защото “сините” са по-напред в класирането.

“Това е най-голямото дерби на България, макар че в последните години позагуби от блясъка си заради слабото качество на играта. Евентуална загуба няма да ни отклони от пътя. С новия изпълнителен директор Георги Илиев сме начертали план, който ще следваме без излишни емоции. Няма да прибързваме с грешни решения при неуспех. В последните дербита съдиите са главни действащи лица на терена. Дано сега рефератът (Станислав Тодоров) да бъде незабележим. ЦСКА винаги се надиграва, с който и да е съперник. С Левски няма с какво да се изненадаме. Познаваме се прекалено добре. Най-много за 10-15 минути да има някоя тактическа изненада. Те са фаворит на база точковата разлика в класирането, но това няма никакво значение за тези мачове. Винаги се надиграваме, ЦСКА постоянно атакува, не сме отбор, който се защитава. Ще търсим 3-те точки. Съставът ми е ясен. Нямам проблеми с контузени футболисти, с изключение на Костадин Стоянов, който се надявам да започне пълноценни тренировки до 2-3 седмици. На Платини няма да разчитам, защото съм наясно с българския футбол и знам, че няма да получи картотека. ЦСКА отново ще бъде фактор. Нещата се подобряват от ден на ден, момчетата отново имат настроение и самочувствие”, каза Стойчо Младенов.

ЦСКА спаси лиценза за Европа

Спас Делев е все по-далеч от завръщане на “Армията”. Георги Илиев и мениджърът на играча се скараха вчера на “Армията”. Шефът на “червените” твърди, че са му поискани 50 000 евро на ръка и 30 000 лв. месечна заплата за играча, което няма как да стане. “Строителя е некомпетентен. То бива некомпетентност и неграмотност, но чак пък толкова. Ако ЦСКА го искаше, има вратички, по които да го вземе. През зимата има 3 опции за Делев, но ЦСКА не е сред тях. Има шанс за “Армията”, но също така и да се смени някой директор. Докарал съм пари на “червените”, ти не знам какво - строителни работници, вар и кирец. Ще те видим след 6 месеца. Много такива минаха през българския футбол”, заяви Жейков в лицето на Майкъла. Импресариото е завел дело срещу бившия клуб на Делев Мерсин за 1,2 млн. евро. То ще се проточи минимум година и половина, но не е пречка от зимата Делев да играе в друг клуб.

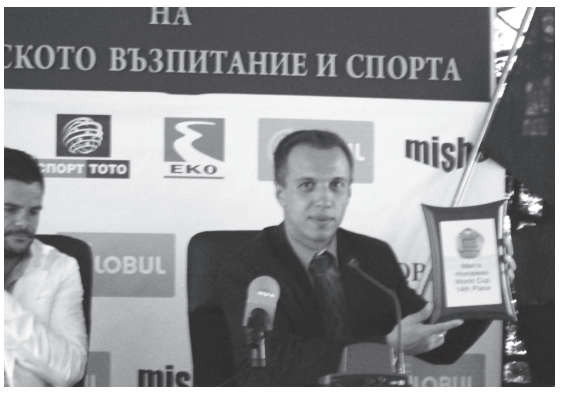
ЦСКА няма да има проблеми с лиценза за евротурнирите догодина, обяви новият изпълнителен директор на “армейците” Георги Илиев-Майкъла. Той разкри, че са покрили задълженията и европейската централа няма да им прави спънки. “Червените” са под мониторинг от Нион и дори им беше извършен одит, но шефовете Димитър Борисов и Иво Иванов извадиха около 1 млн. евро, за да спасят лиценза.

“Всичко с лиценза е наред и проблем няма. В ЦСКА са подписвани договори, които са в ущърб на клуба и в полза на определени хора. Който се притеснява от вълци, да не ходи в гората. Знам от 20 години какво е в клуба, а също и в другите. Вълците са всички тези, които получават пари около “Титан”. Вече няма да има безплатни пропуски за “вечното дерби”. До 40 дни ще имаме нови 2 терена. За втория полусезон ЦСКА ще се върне на “Армията”. До септември 2013 г. базата в Панчарево ще е готова”, каза той.

Обещаха на бездомните още 2 световни

Мони ГЕОРГИЕВ

Виктор Кирков, мениджър на “Отбора на надеждата”, който се класира 14-и при дебютното си участие на Световното първенство по футбол за бездомни хора в Мексико Сити, съобщи, че е получил уверението на организаторите, че България ще бъде поканена в мъжката и в дамската надпревара още на следващия Мондиал в Познан, Полша, през 2013 г., както и в този през 2014 г., който вероятно ще бъде в Чили.

Мениджърът на “Отбора на надеждата” Виктор Кирков показва плакета за 14-ото място, което тимът зае на Световното първенство по футбол за бездомни хора в Мексико Сити

Българският “Отбор на надеждата” изрази задоволство от представянето си в Мексико Сити, само броени часове след завръщането. Нашите момчета влязоха в първата третина от участвалите 43 държави. Проектът у нас ще се разширява и България ще готви и женски отбор за следващите световни форуми.

“Всеки ден бе едно огромно предизвикателство. И всеки един мач бе сладък - и победите, и загубите”, заяви треньорът Методи Здравков, който ще напусне тима, но ще продължава да помага на каузата. Наставникът подчерта, че е останал най-доволен от играта и джентълментското поведение.

Президентът на “Sports Management Bulgaria” Виктор Кирков вече търси нови бенефициенти. Този път момчетата няма да бъдат само от София и Пловдив. Вече веднъж седмично тренира и тим от 10 момичета, който с оглед на състезанията ще увеличи честотата на заниманията.

Капитанът Славчо Здравков, Асен Станков и Александър Пантов бяха единодушни, че няколкото седмици в Америка са ги научили на важни уроци - да действат като екип, да бъдат по-смели и по-отговорни не само в спорта, но и в живота. Тримата подариха топка на спортния министър Свилен Нейков, който им пожела да бъдат пример за следващите постъпващи и успех на проекта.

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
10.30 и 19.30 Турнир в Москва (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КРИКЕТ
ШАМПИОНСКА ЛИГА
Туенти 20
14.30 Хайфелд - Сидни

кратки

Станислав Тодоров свири дербито

Станислав Тодоров ще ръководи мача от IX кръг на “А” група ЦСКА - Левски. “Вечното дерби” е в събота от 16.00 часа на Националния стадион. За негови помощници БФС назначи Венцислав Гавраилов и Веселин Мишев. Четвърти съдия е Ахмед Ахмед. Останалите наряди: неделя 16.00: Пирин ГД - Черно Море (Никола Попов); Локо Сф - Монтана (Станислав Ставров); Локо Пд - Славия (Стефан Спасов); Миньор - Етър (Георги Димитров); Ботев Вр - Лудогорец (Вихрен Манев); 18.00: Литекс - Ботев Пд (Ивайло Стоянов).

Оперираха Везалов в Германия

Защитникът на Левски Димитър Везалов претърпя едночасова операция в клиниката на д-р Ерих Рембек в Мюнхен. Интервенцията бе неизбежна заради потвърдената диагноза при направения медицински преглед. Д-р Ерих Рембек е дългогодишен клубен лекар на Мюнхен 1860 и поддържа добри отношения с Левски.

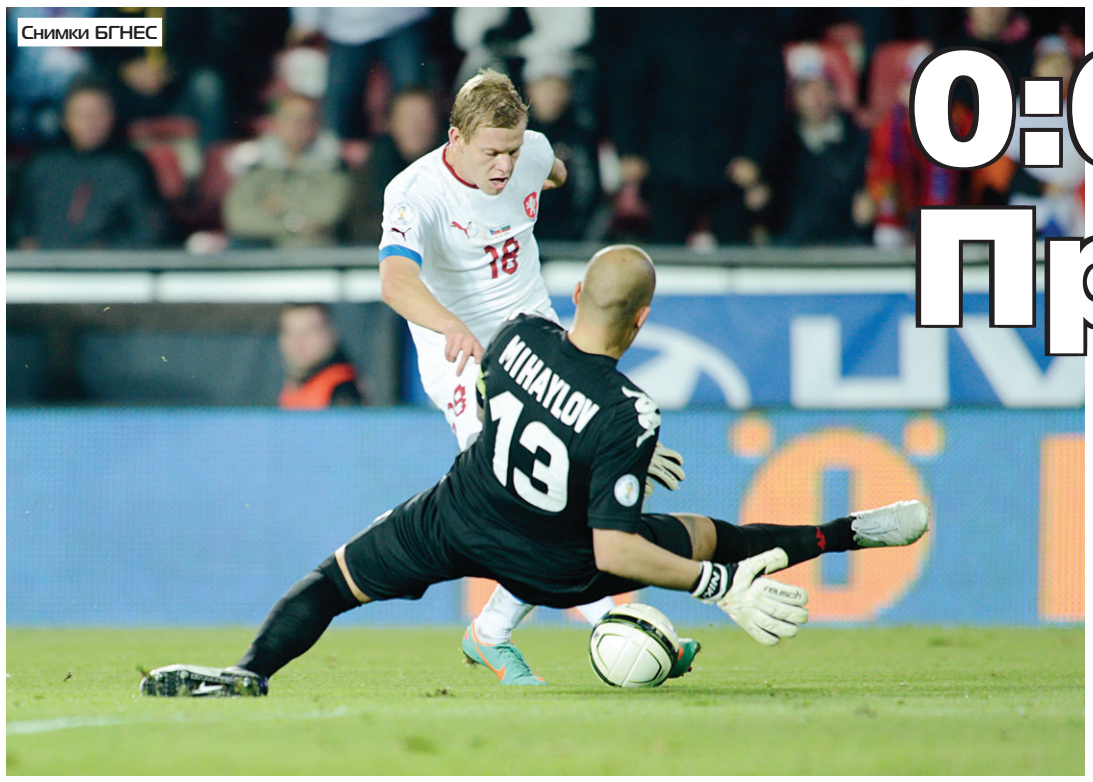
Виктория Волей спечели купа „Борис Гюдеров”

Отборът на Виктория Волей е победител в 12-ия традиционен турнир “Борис Гюдеров” в Перник. В оспорван финал със Славия, пловдивчани победиха с 3:1 гейма. За трето място Левски Волей надигра домакините от Миньор Пк. Индивидуални призове получиха: за най-добър нападател Иван Иванов (Виктория Волей), най-полезен състезател - Александър Кордев (Славия), най-добро либеро - Ивайло Лалов (Левски Волей) и най-добър разпределител - Димитър Стаменов (Миньор).

ЦСКА спаси лиценза за Европа

Стр. 31

Снимки БГНЕС

0:0 в Прага

България зимува на второ място и непобедена в Група 2

Вратарят Николай Михайлов спасява удар на Матей Видра в мача с Чехия, завършил 0:0 в Прага

Попов (50) простреля вратата на Чех, но голът му беше отменен заради засада. Георги Миланов (56) пък стреля с глава, но топката премина на сантиметри покрай страничния стълб. Пенев пусна Валери Божинов в 63-ата мин. на мястото на Владимир Гаджев, но нападателят на Верона не направи нищо запомнящо се. Към края българите се умориха, а Иван Иванов изчисти от голлинията, след като Михайлов бе фаулиран и изпусна топката при центриране. Малко след това футболист №1 на България за 2011 г. показа страхотен рефлекс при силен далечен изстрел на Владимир Дарида. При последвалия ъглов удар Минев можеше да си отбележи автогол, но вратарят на Твенте хвана топката на голлинията. Все пак нашите удържаха финалния натиск на чехите и продължават без загуба в световните квалификации. Догодина откриваме кампанията с домакинство на Малта на 22 март, а 4 дни по-късно гостуваме на Дания.

Националите на България удържаха 0:0 при гостуването на Чехия в среща от IV кръг на световните квалификации. Нашите изиграха добър мач и запазиха второто място в Група 2, където ще зимуват с актив от 6 т. и непобедени след първите 4 кръга. "Трикольорите" отстъпват в класирането единствено на 4-кратния световен шампион и финалист на Евро 2012 Италия, който също е непобеден, но води с 10 т.

Пред 16 000 души на ст. "Дженерали" в Прага "лъвовете" можеха да се поздравят и с победата, но добри положения пропуснаха играчите на Литекс Николай Бодуров и Георги Миланов. С равенството България взе частичен реванш за разгромната загуба от чехите с 0:6 преди 11 години, отново в световни квалификации, когато тимът ни бе воден от Стойчо Младенов.

Пенев излезе със състав без типичен централен нападател, като в предни позиции заложи на капитана Ивелин Попов. Още в 13-ата секунда Манолев отправи опасен удар, който прелетя край гредата. След това българите приеха играта дълбоко в своята половина, но не позволяваха опасности пред Николай Михайлов. Единственото положение дойде в 9-ата мин., когато най-активните в чешкия отбор Теодор Гебре Селасие и Петер Ирачек комбинираха по десния фланг. Полузащитникът на Хамбургер центрира остро, но Михайлов пресече подаването. Георги Илиев (12) стреля от границата на наказателното поле, но не намери добре топката и тя излезе в аут.

В 42-ата мин. Петър Занев, който дебютира в квалификациите, напусна принудително заради контузия. После Попов проби по десния фланг и беше фаулиран. Илиев центрира на близката греда, Бодуров свали топката с глава, но Манолев не успя да засече на сантиметри пред голлинията.

След мача

БОРИСЛАВ МИХАЙЛОВ, президент на БФС:

"Браво на момчетата! Най-много се радвам, че радват публиката. Играхме с 3 отбора, участвали на Евро 2012, и не загубихме нито веднъж, което не е зле. Играхме в Прага срещу силен съперник и взехме 1 тежка точка. Сега трябва да го караме по-скромничко, мач за мач, пък на края ще видим какво ще стане."

ЛЮБОСЛАВ ПЕНЕВ, селекционер на България:

"Никой не е очаквал да имаме толкова точки и да играем толкова добре в първите 4 мача. Пиша отличен на момчетата, на играта и на феновете. Играта беше на много високо качество, срещнаха се два равностойни отбора и равенството е справедливо. Искаше ми се да спечелим трите точки, но и от тази точка съм доволен. Важното е, че вървим по възходяща линия, като показахме добра игра и на чужд терен. Съдията показа прекалено бързи жълти картони на наши играчи, а в идентични ситуации спести такива за чехите. Смених капитана Ивелин Попов, защото се поизмори, хвърли много сили, а ни трябваше свеж играч на неговата позиция."

МИХАЛ БИЛЕК, селекционер на Чехия:

"Имахме много положения, но и българите имаха своите шансове. Приятно съм изненадан от играта на българския отбор. Българите играха много компактно и ни създадоха много проблеми."

С 10 души Италия сразу Дания с 3:1

Макар че игра с 10 души цяло полувреме, Италия пречупи Дания с 3:1 в световна квалификация от група 2. "Скуадра адзура" ще зимува на върха в групата без загуба в 4 мача и с 4 т. аванс пред тима на България, който също е без загуба в квалификациите тази година. Марио Балотели вкара гол при завръщането си в "Скуадра адзура" и помогна на останалите 9 играчи да удържат победата. След великолепен пас на Андреа Пирло в 54-ата мин. тъмнокожият италианец излезе очи в очи с вратаря на Дания Стефан Андерсен и прокара топката между краката му за крайното 3:1. Балотели се разписа за първи път, след като вкара на Германия в полуфинала на Евро 2012 през юни. Супер Марио бе и в основата на първия гол в 33-та минута, с който Рикардо Монтоливо откри. Даниеле де Роси (37) удвои след друг фамозен пас на Пирло. Тъкмо преди паузата Вилиам Квист с отличен удар от въздуха простреля Морган де Санктис, заменил в момент титулярния вратар и капитан на "Скуадра адзура" Джанлуиджи Буфон, който не бе възстановен от болки в адуктори и отпадна от състава. Само 16 секунди след почивката пък нападателят на "адзурите" от аржентински произход Пабло Осваldo се сблъска с датчанина Николай Стокхолм и го сграбчи за лицето пред очите на главния съдия Дамир Скомина и словенецът го изгони. Голът на Балотели окрили "скуадрата" и обезкуражи "червения динамит" за обрат.

Марио Балотели вкарва гол през краката на вратаря на Дания Стефан Андерсен за крайното 3:1 за Италия в световната квалификация от група 2 на стадион "Джузепе Меаца" в Милано

резултати

Зона Европа, IV кръг

ГРУПА 2

Чехия - България 0:0; Италия - Дания 3:1 1:0 Монтоливо (33), 2:0 Де Роси (37), 2:1 Квист (45+1), 3:1 Балотели (54) **ЧК:** Осваldo (46-И)

1. Италия	**4**	**3**	**1**	**0**	**10:4**	**10**
2. България	**4**	**1**	**3**	**0**	**4:3**	**6**
3. Чехия	3	1	2	0	3:1	5
4. Армения	3	1	0	2	2:4	3
5. Дания	3	0	2	1	2:4	2
6. Малта	3	0	0	3	1:6	0

V кръг, 22.03.2013: България - Малта; Чехия - Дания; **VI кръг, 26.03:** Дания - България; Малта - Италия; Армения - Чехия

ГРУПА 1

Хърватия - Уелс 2:0; Македония - Сърбия 1:0; Белгия - Шотландия 2:0

1. Белгия	4	3	1	0	8:1	10
2. Хърватия	4	3	1	0	6:2	10
3. Сърбия	4	1	1	2	6:5	4
4. Македония	4	1	1	2	3:4	4
5. Уелс	4	1	0	3	3:11	3
6. Шотландия	4	0	2	2	2:5	2

V кръг: Македония - Белгия; Хърватия - Сърбия; Шотландия - Уелс

ГРУПА 3

Германия - Швеция 4:4; Фарьорски острови - Ирландия 1:4; Австрия - Казахстан 4:0

1. Германия	**4**	**3**	**1**	**0**	**15:6**	**10**
2. Швеция	**3**	**2**	**1**	**0**	**8:5**	**7**
3. Ирландия	3	2	0	1	7:8	6
4. Австрия	3	1	1	1	5:2	4
5. Казахстан	4	0	1	3	1:8	1
6. Ф. острови	3	0	0	3	2:9	0

V кръг: Швеция - Ирландия; Австрия - Фарьорски острови; Казахстан - Германия

ГРУПА 4

Андора - Естония 0:1; Румъния - Холандия 1:4; Унгария - Турция 3:1

1. Холандия	**4**	**4**	**0**	**0**	**13:2**	**12**
2. Унгария	**4**	**3**	**0**	**1**	**10:5**	**9**
3. Румъния	4	3	0	1	8:4	9
4. Турция	4	1	0	3	4:6	3
5. Естония	4	1	0	3	1:6	3
6. Андора	4	0	0	4	0:13	0

V кръг: Унгария - Румъния; Андора - Турция; Холандия - Естония

ГРУПА 5

Кипър - Норвегия 1:3; Исландия - Швейцария 0:2; Албания - Словения 1:0

1. Швейцария	**4**	**3**	**1**	**0**	**7:1**	**10**
2. Норвегия	**4**	**2**	**1**	**1**	**6:5**	**7**
3. Албания	4	2	0	2	5:5	6
4. Исландия	4	2	0	2	4:4	6
5. Словения	4	1	0	3	3:6	3
6. Кипър	4	1	0	3	4:8	3

V кръг: Норвегия - Албания; Словения - Исландия; Кипър - Швейцария

ГРУПА 6

Русия - Азербайджан 1:0; Израел - Люксембург 3:0; Португалия - Северна Ирландия 1:1

1. Русия	4	4	0	0	8:0	12
2. Израел	4	2	1	1	10:5	7
3. Португалия	4	2	1	1	6:3	7
4. С. Ирландия	3	0	2	1	2:4	2
5. Азербайджан	3	0	1	2	1:5	1
6. Люксембург	4	0	1	3	2:12	1

IV кръг: 14.11: Северна Ирландия - Азербайджан; **V кръг:** Люксембург - Азербайджан; Северна Ирландия - Русия; Израел - Португалия

ГРУПА 7

Латвия - Лихтенщайн 2:0; Босна и Херцеговина - Литва 3:0; Словакия - Гърция 0:1

1. Босна	**4**	**3**	**1**	**0**	**15:2**	**10**
2. Гърция	**4**	**3**	**1**	**0**	**5:1**	**10**
3. Словакия	4	2	1	1	5:3	7
4. Литва	4	1	1	2	3:6	4
5. Латвия	4	1	0	3	5:8	3
6. Лихтенщайн	4	0	0	4	1:14	0

V кръг: Босна и Херцеговина - Гърция; Словакия - Литва; Лихтенщайн - Латвия

ГРУПА 8

Украйна - Черна гора 0:1; Сан Марино - Молдова 0:2; Полша - Англия отложен заради дъжд

1. Англия	**3**	**2**	**1**	**0**	**11:1**	**7**
2. Черна гора	**3**	**2**	**1**	**0**	**9:2**	**7**
3. Полша	2	1	1	0	4:2	4
4. Молдова	4	1	1	2	2:7	4
5. Украйна	3	0	2	1	1:2	2
6. Сан Марино	3	0	0	3	0:13	0

IV кръг: 14.11: Черна гора - Сан Марино; **V кръг:** Сан Марино - Англия; Молдова - Черна гора; Полша - Украйна

ГРУПА 9

Испания - Франция 1:1; Беларус - Грузия 2:0

1. Испания	**3**	**2**	**1**	**0**	**6:1**	**7**
2. Франция	**3**	**2**	**1**	**0**	**5:2**	**7**
3. Грузия	4	1	1	2	2:4	4
4. Беларус	4	1	0	3	3:8	3
5. Финландия	2	0	1	1	1:2	1

V кръг: Франция - Грузия; Испания - Финландия